

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXX • Núm. 1.547 • 2,20 €

14 • maig • 2009

«Qui es mostra gentil i cortès amb els estrangers demostra ser un ciutadà del món»
Francis Bacon

EL MOVIMENT CRISTIÀ VIDA CREIXENT CELEBRA ELS 25 ANYS DE PRESENCIA A CATALUNYA

Posar vida als anys

PERE CANALETA, *coordinador de Girona*

«Vida Creixent ha estat com un esperó de treball. M'ofereix la possibilitat de poder servir i aquesta servitud em dóna molta vida. Per això estic agraït a tots els que han volgut que fos el seu servidor.»

M. CARMEN JANER, *vicepresidenta de Barcelona*

«A part d'un creixement espiritual profund, m'ha permès tractar amb molta gent, especialment aquelles persones grans que se senten soles i a les quals un grup d'amistat els pot ajudar molt.»

Pàg. 3, 4 i 5

MARIA CARME RIBES, *coordinadora d'Urgell-Andorra*

«Visc diàriament seduïda pels signes positius, pels reptes i sentiments que comparteixo amb els companys de grup. Em sento joiosa de poder participar i sentir la força de la comunitat.»

JOSEP M. CREUS, *coordinador de Solsona*

«No et sents sol, sinó que veus que hi ha altres persones que també tenen les mateixes inquietuds que tu. Estàs content dintre les seves limitacions. Els de Vida Creixent posem alegria i vida als anys.»

Centenari de la canonització de sant Josep Oriol Pàg. 19

Conferència d'Andrea Riccardi a Barcelona

El Dr. Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, va ser l'encarregat d'inaugurar el cicle de conferències organitzat per l'arquebisbat de Barcelona amb motiu de l'Any Paulí. La catedral va ser l'escenari on el 4 de maig va parlar sobre *Sant Pau, comunicador de l'Evangeli en un món globalitzat*.

Pàg. 18

Agustí Codinach

«Sant Pau ens fa sortir dels límits del nostre petit món»

Nou llibre de M. Victòria Molins

M. VICTÒRIA MOLINS

«Els pobres són uns grans mestres; m'han ensenyat molt»

El 21 d'abril es va presentar a la Llibreria Claret el llibre «*A los pobres los tendréis siempre con vosotros*», de M. Victòria Molins, s.t.j. «Es tracta d'un llibre testimonial. L'autora obre el bagul dels records i ens mostra com va néixer la seva vocació per servir els més pobres i marginals», va afirmar Cristina Martínez, directora d'Ediciones STJ, editorial que ha publicat l'obra.

Pàg. 30.

Jornades sobre la Setmana Tràgica

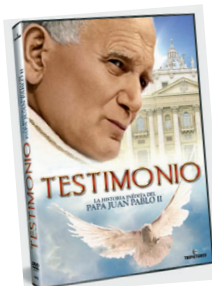
Coincidint amb el centenari de la Setmana Tràgica són molts els actes que s'han organitzat, però n'hi ha un que sens dubte ha ajudat a fer una mica més de llum a les dades ja conegudes. Es tracta de les Jornades sobre la Setmana Tràgica (1909-2009) organitzades per la Biblioteca Balmes i el Ministeri de Cultura, amb el suport i la col·laboració de la Facultat de Teologia de Catalunya i altres institucions cultu-

Agustí Codinach

als de casa nostra com l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Pàg. 17

«Testimonio», nova pel·lícula sobre la vida de Karol Wojtyla

El documental, distribuït per Tripictures i ja a la venda en DVD, està basat en el llibre *Un día con Karol*, del cardenal Stanislaw Dziwisz, secretari del Papa durant més de 40 anys.

Pàg. 20 i 21

Sumari

- Pàg. 9 IV centenari de la fundació de la congregació de Mary Ward
- Pàg. 10 Escoles Populares Don Bosco a Bolívia
- Pàg. 26 Inaugurada la restauració de Santa Maria d'Agramunt
- Pàg. 28 El Principat de Catalunya en el procés de globalització
- Pàg. 29 Les Caramelles de Sùria, una gran festa popular

Editorial

Pelegrí de pau

Benet XVI, a l'hora d'emprendre el seu viatge a Jordània, Israel i els territoris palestins, es va presentar com un «pelegrí de pau». Aquesta pau cristiana és un concepte molt més ric i profund que la mera absència de conflictes, és obra de justícia, tasca permanent i fruit de l'amor cristià.

Un dels principals objectius del Sant Pare va ser confortar els catòlics de la regió, que viuen en situacions molt dures. Cal no oblidar que al principi del conflicte del Pròxim Orient, el 15% dels palestins eren cristians. Des que va començar la guerra, molts se'n van anar per millorar oportunitats i ara només hi queden un 2% de cristians. Hanna Siniora, activista palestí per al diàleg, ha vaticinat amb un pessimisme no exempt de fonament que «al final a Betlem, a Jerusalem, les esglésies es convertiran en museus, perquè no hi haurà culte».

El Papa, expert en Sagrada Escripura i estudis de la vida de Jesucrist, va centrar els seus discursos en allò que es va esdevenir en cadascun dels Llocs Sants (Natzaret, Betlem, Betània i, sobretot, Jerusalem) per explicar-ne la significació. En el seu llibre *Jesús de Natzaret* (2007) defensa que el Jesús dels evangelis és una figura històricament plena de sentit i coherent.

El Sant Pare vol contribuir també a la solució de problemes interreligiosos

mil·lenaris i del conflicte palestinoisraelià. Benet XVI ha afavorit que el catolicisme redescobreixi les seves arrels en l'Antic Testament i normalitzi les seves relacions amb el judaisme. Recentment, la seva intervenció personal amb els líders jueus dels Estats Units i Israel ha aconseguit apaivagar la crisi que s'havia provocat arran de l'aixecament de l'excomunió al bisbe lefebvreia Williamson, negador de l'holocaust, i ha refermat l'aposta sense ambigüitats del Pontífex per al diàleg judeocristià. El Papa ara l'ha reforçat amb el seu discurs al Gran Rabinat d'Israel i amb el gest de dipositar un missatge en el Mur Occidental del Temple com va fer el seu predecessor Joan Pau II. D'altra banda, la visita del Sant Pare a la nova mesquita d'Amman, la seva reunió amb els líders musulmans, i el seu discurs a la Cúpula de la Roca —un dels principals santuaris musulmans— han volgut reforçar un diàleg islamocristià.

El viatge d'un Papa a la terra de Jesús (com van fer els seus predecessors Pau VI i Joan Pau II) té sempre una especial significació per a tota l'Església, «estesa d'Orient a Occident». Els Amics de Catalunya Cristiana, que hem visitat tantes vegades aquests Llocs Sants, i tots els qui treballem al setmanari ens alegrem d'aquest nou pelegrinatge del Sucessor de Pere que ens impuls a enfortir els nostres vincles amb la terra de Jesús.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Qui es mostra gentil i cortès amb els estrangers demostra ser un ciutadà del món» (Francis Bacon. Filòsof, polític i escriptor anglès. 1561-1626)

Quanta raó i sentit pràctic tenen els que pregonen que «tots som fills de Déu i, per tant, tots som germans!» Hi ha mètodes i tècniques per estimular i ampliar les nostres capacitats, com la memòria, els reflexos, el sentit crític i d'altres. I per acceptar sense prejudicis i reticències els qui són diferents de nosaltres pel seu color, idioma, cultura i llocs de procedència? També haurien de proliferar els ensenyaments per a això!

Tot i això, la fórmula més bona per a la concòrdia entre nadius i immigrants la va donar Jesucrist amb aquestes paraules magistrals: «Estimeu-vos els uns als altres.» Ara bé, allò d'«els uns als altres» no significa només «entre familiars i coneguts, entre els d'un mateix clan, entre els d'una mateixa pàtria o religió», sinó «entre uns i altres en sentit universal». Perquè «tots som fills de Déu i, per tant, tots som germans».

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Vida Creixent: 25 anys de compromís esperançat

■ El moviment cristià de gent gran celebra les seves noces d'argent a Catalunya i les Illes

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«**P**osem vida i alegria als anys!» Aquest és el lema oficiós que durant 25 anys ha marcat la història de Vida Creixent a Catalunya. I és que el seu primer consiliari, el P. Lluís Antoni Sobrero, s.j., tenia molt clar que davant la vellesa, no es tracta d'afegir «anys a la vida, sinó vida als anys». Aquest és el gran repte de Vida Creixent, un moviment cristià de jubilats i gent gran que es va iniciar a França en la dècada dels seixanta i que des del 1984 és present a Catalunya i les Illes amb una força i una vitalitat engrescadores.

La celebració del 25è aniversari és motiu d'acció de gràcies per a una institució que ha estat capaç d'oferir a la gent gran «una resposta actual, plena d'esperança, per viure amb coratge el repte dels nous temps». «No som un club, ni un casal, ni una entitat sociocultural —assegura Sergi Òliba, coordinador de Vida Creixent a Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa—. Som un moviment enamorat de la llibertat de les persones i respectuós amb la seva independència, que a partir de la creació de petites comunitats cristianes inserides normalment en l'àmbit parroquial ofereix a la gent gran la possibilitat de compartir la vida i caminar plegats vers el Senyor.» I afegeix convençut: «Els jubilats i la gent gran som persones que hem de continuar estimant la vida, sense queixes inútils i estèrils, i hem de preparar-nos de manera conscient i responsable per la darrera trobada amb el Senyor de la Vida.»

Amistat, espiritualitat i servei són els tres grans pilars d'un moviment que només a Catalunya compta actualment amb gairebé 6.500 membres. A partir de l'amistat, els membres del grup s'uneixen, es donen força, afronten la pròpia realitat i s'encoratgen mútuament. Es, sens dubte, el millor antídoto davant l'augment preocupant de la soledat avui dia. L'espiritualitat, per la seva banda, és el camí a través del qual senten la joia de saber connectar amb Déu. La conseqüència de l'amistat i l'espiritualitat viscudes en el si de petits grups d'entre 10 i 15 persones és una gran obertura al món i als problemes d'avui. A través de l'apostolat i el servei, cada membre del grup, segons les seves capacitats i disposició, esdevé «cooperador de la veritat, mitjançant la paraula i el testimoni».

Els orígens del moviment a Catalunya

Tot i que el primer consiliari de Vida Creixent va ser el P. Sobrero, jesuïta il·lustre molt vinculat a les congregacions marianes, la iniciativa entusiasta d'expor-

Els coordinadors de cada diòcesi s'apleguen una vegada al mes per treballar plegats el tema del curs.

Llibre dels 25 anys

En el marc del 25è aniversari, l'11 de maig passat es va presentar a la Pedrera de Barcelona el llibre *25 anys de Vida Creixent*, juntament amb un DVD, que recull el passat, el present i el futur d'un moviment que es manté ple de vitalitat. L'obra, que es pot adquirir a les diverses delegacions diocesanes de Vida Creixent, ofereix també un recull dels articles que Mn. Jaume Serrano, consiliari del moviment els últims 12 anys, fins a la seva mort recent, ha anat publicant al setmanari *Catalunya Cristiana*. La presentació del llibre dels 25 anys va tenir lloc en el decurs d'un solemne acte acadèmic protagonitzat per Joan Rigol, expresident del Parlament de Catalunya, que va oferir una conferència sota el títol *Els cristians laics en el món d'avui*.

Els grups de Vida Creixent celebren cada any trobades diocesanes i interdiocesanes.

tar a Catalunya la reeixida proposta francesa —anomenada allà *Vie Montante*— va ser del periodista i polític Joan Viñas. Després d'assistir al Congrés de Vie Montante de Tolosa l'any 1983, Viñas va quedar realment entusiasmat per les intuïcions i aviat va posar fil a l'agulla per fer-

lo possible a Barcelona. El cardenal Narcís Jubany va acceptar immediatament la proposta i un any després es va celebrar a la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi de Sarrià la primera assemblea constituent de Vida Creixent. El nom va ser obra del P. Lluís Antoni Sobrero, que el va pouar

de l'Evangeli, on el verb «créixer» hi surt moltes vegades.

Des de Barcelona, on el moviment va prendre aviat molta embranzida, Vida Creixent es va anar estenent de mica en mica a la resta de bisbats de Catalunya i les Illes Balears, així com arreu d'Espanya, on es va optar per la denominació de «Vida Ascendente». Actualment hi ha més de 30.000 membres en tot l'Estat espanyol. Només a Barcelona hi ha en marxa més de dos-cents grups que, com a petites comunitats, es reuneixen almenys un parell de vegades al mes, per descobrir i viure, en un clima d'amistat fraterna, la seva edat, la seva vocació i missió com a laics cristians.

En el centre de la metodologia pròpia del moviment hi ha la formació, l'espiritualitat i sobretot el diàleg obert i constructiu entre tots els components del grup. L'objectiu final és que aquesta petita comunitat de laics, emmarcada especialment en l'àmbit de la parròquia, esdevingui «una escola d'amistat fraterna, una font d'espiritualitat arrelada a la vida i al món, i un camí d'acció personal i col·lectiva, que vol dir donar testimoni de la fe viscuda, arrelada i compartida comunitàriament». Perquè això sigui possible, al davant de cada grup hi ha una persona responsable, que rep nom d'animador, per dirigir el diàleg i fer créixer la comunitat. També és important la figura del consiliari, normalment un prevere, però també pot ser-ho un diaca, un religiós o una religiosa, que actua sobretot com a conseller i acompanyant de la vida espiritual del grup.

Al llarg de 25 anys, els temes tractats conjuntament per tots els grups de Vida Creixent han estat molt diversos: *Espiritualitat de la gent gran*, *L'Esperit Sant*, *Valors humans i transcendents*, *Oberts a Déu i als germans...* Enguany, en ple any jubilar, la proposta ha estat també agosarada: *Els laics en la societat moderna i postmoderna*, elaborat per Mn. Gaspar Mora. Amb aquests temaris, es vol ajudar a cada membre del grup a fer un quàdruple encontre: amb el món, amb Déu, amb els altres membres del grup i amb un mateix.

Actes d'aniversari

La gran festa del 25è aniversari de Vida Creixent es va iniciar l'11 de maig passat amb una sessió acadèmica a la Pedrera de Barcelona. L'acte central, però, d'aquesta commemoració té lloc el 15 de maig, també a Barcelona, amb una solemne eucaristia a la basílica de Santa Maria del Mar, a les 11.00 h, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach i la majoria de bisbes de Catalunya. S'espera l'assistència de 1.400 persones procedents d'arreu de Catalunya. Tot seguit, a les 14.00, té lloc un multitudinari dinar de germanor al Palau de Congressos de la Diagonal. Els dos actes destacats de l'aniversari constitueixen enguany, tot i que de forma molt més solemne, la XXIII Trobada Interdiocesana de Vida Creixent, que cada any es fa a un bisbat diferent i en anys alterns a Montserrat.

MÉS INFORMACIÓ A:
www.vidacreixent.org

EL MOVIMENT VIDA CREIXENT AJUDA A AFRONTAR LA VELLESA DES DE LA VIVÈNCIA DE L'ESPERANÇA CRISTIANA

Testimonis per a l'alegria

MARIA CARME RIBES,
coordinadora d'Urgell-Andorra

«Des que vaig conèixer el moviment l'any 2003, m'hi vaig integrar i m'hi vaig abocar plenament. Des d'aleshores dic: "Sóc de Vida Creixent." Visc diàriament seduïda pels signes positius, pels reptes i sentiments que comparteixo amb els companys de grup. Em sento joiosa de poder participar i sentir la força de la comunitat en aquesta celebració dels 25 anys de Vida Creixent a Catalunya, les Illes i Andorra: "Posem vida als anys!"

Pertànyer a Vida Creixent m'ha aportat no només el desvetllament espiritual, sinó la necessitat meravellosa de ser útil, compartir i estimar amb l'encoratjament de ser més amiga, oberta i sincera. I no només amb els que ja són del moviment, també amb els que ho podrien ser demà; amb aquells futurs amics que podran respondre plens d'esperança al repte de viure i fer-se presents en l'amistat, l'espiritualitat i l'apostolat.»

AMÀLIA DOMINGO VIDAL,
vicepresidenta de Tarragona

«Vaig començar a Vida Creixent l'any 1998 per mediació d'una amiga que ja feia temps que participava en el grup. Molt aviat vaig intuir que aquest moviment laic cristià era el que jo buscava, perquè mentre estava activa amb un comerç familiar, no tenia temps per a altres activitats. El lema de Vida Creixent és «amistat, apostolat i espiritualitat» i el podem desenvolupar molt bé. Es fan molt bones amistats, podem ajudar-nos mútuament perquè necessitem que se'ns escolti i a l'inrevés. I espiritualment, ens ajuda a posar-nos sempre a la voluntat del Bon Déu.»

PERE CANALETA ARGEMÍ,
coordinador de Girona

«Vaig conèixer Vida Creixent en una reunió a la meua parròquia d'Arbúcies en el decurs de la qual Narcís Jacas i Mn. Ramon Oller (president i consiliari) ens van venir a explicar què era el moviment. Vam començar un grupet de cinc persones, i vam fer les primeres passes. Vida Creixent, per a mi, va ser com un esperó de treball, ja que en poc temps vam ser quinze persones. Ara en som vint-i-cinc. Vida Creixent m'ofereix la possibilitat de poder servir i aquesta servitud et dona molta vida. Per això estic agraït a tots els que han volgut que fos el seu servidor.»

MONTSE FONT,
coordinadora de Vic

«Aquest moviment és una possibilitat diferent de fer nous contactes amb gent, altra gent, que també busca novetats en la seva vida. En el seu moment va ser com una nova llum en la meua vida. Un poder ser, poder fer, i compartir-ho amb altres persones. Una embranzida que necessitava, un canvi, una millora, ser més activa, un poder-se ocupar en alguna cosa més fora de l'activitat normal de la llar i la família. Un saber ser, saber estar amb i per als altres estimant.

A mi, personalment, m'ha estat bàsic. M'ha ajudat a treure'm moltes pors i dubtes de sobre. Hi he trobat bons amics i amigues. Tenim entre nosaltres la joia de l'amistat que compartim amb alegria cristiana amarada de fe i ens fa companys de camí. Com a creients, tots fem camí cap una mateixa direcció i fer-ho amb bona companyia és important i alhora gratificant.»

Mn. PAU OLIVER,
consiliari de Mallorca

«És un moviment que enriqueix, estimula i alegra la darrera etapa de la vida d'un cristià. I ho fa amb una gran llibertat i senzillesa de normes i de formes, per uns camins fecunds d'amistat, d'espiritualitat més enllà de la pietat, i del testimoni propi, perquè també ara els cristians majors "no podem callar el que hem vist i sentit" (Fets 4,20) al llarg de la nostra vida, i, seguint sant Joan "anunciem allò que hem vist..., i que hem contemplat..., que hem tocat amb les nostres mans referent al Verb de la Vida" (1Jn 1,1). Tot això, viscut en petits grups, resulta molt engrescador. A mi, personalment, em serveix per mantenir-me molt actiu en el camp de la reflexió i de l'espiritualitat, i molt obert als valors sorprenents que sovint s'amaguen darrere d'una pell arrugada o d'una aparença poc lluenta. Per a mi Vida Creixent és un gran potencial per a l'Església d'avui. Cal saber-lo oferir. Cal saber-lo aprofitar.»

«Vida Creixent compta a Catalunya amb gairebé 6.500 membres estesos per tota la seva geografia. El seu objectiu és enriquir, estimular i alegrar a la llum de la fe la darrera etapa de la vida de les persones»

MARI CARMEN JANER,
vicepresidenta de Barcelona

«Vaig arribar a Vida Creixent d'una forma completament natural: a la meua parròquia, Mare de Déu de la Pau, ja hi havia grups de Vida Creixent i el consiliari d'aquests grups, em va animar a formar-ne part. Em vaig decidir i he de dir que ben aviat vaig trobar-m'hi molt bé, i així ha anat seguint fins ara, des del 1994.

Vida Creixent m'ha aportat, a part d'un creixement espiritual profund, el fet de tractar amb molta gent. D'una banda, amb aquells que com diem nosaltres, posen vida als anys i no anys a la vida, i de l'altra poder estar al costat d'aquelles persones grans que se senten soles i a les quals un grup d'amistat els pot ajudar molt. També m'ha fet comprometre més en la societat on vivim.»

JOSEP M. CREUS, coordinador de Solsona

«Com a cristià laic, Vida Creixent és per a mi el moviment amb el qual em sento molt identificat i m'hi trobo molt bé. M'hi sento molt identificat perquè la identitat ideològica en què es fonamenta és molt adient per a tots nosaltres i per als nostres temps. Ens ajuda a augmentar el cercle de l'amistat amb els altres, fomentant l'amor i l'estimació. Comentem i ens enriqueim mútuament amb la paraula de l'evangeli. Intentem a la nostra vida de cada dia donar un testimoni del que creiem.

I tot això, quan et fas gran, et fa sentir molt satisfet i feliç. A mi personalment m'ha ajudat molt a comprometre'm en el seguiment de Jesucrist mirant de donar un veritable testimoni cristià dins i fora de la parròquia; donar testimoni de la fe que professo en els temps actuals, quan sembla que el nostre cristianisme s'acaba. No et sents sol, sinó que veus que hi ha altres persones que també tenen les mateixes inquietuds que tu. Estàs satisfet i content dintre les seves limitacions. Els de Vida Creixent posem alegria i vida als anys.»

L'ENTREVISTA

Mn. Miquel Bada, consiliari interdiocesà de Vida Creixent a Catalunya, Andorra i les Illes

Miquel Àngel Codina

Vida Creixent, el moviment cristià de gent gran, celebra enguany els seus 25 anys de vida, sota el lema «Un compromís esperançat», amb diversos actes. A tot Catalunya hi ha avui dia unes 6.000 persones afiliades. Mn. Miquel Bada, rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Vilapicina, a Barcelona, és el consiliari interdiocesà de Vida Creixent a Catalunya, Andorra i les Illes i també el consiliari a la diòcesi de Barcelona. Parlem amb ell sobre el passat, el present i el futur d'aquest moviment.

—Quins són els objectius primordials de Vida Creixent?

—El nostre moviment té tres finalitats bàsiques: l'amistat, l'espiritualitat i l'apostolat o testimoniatge. La gent gran està habituada a tenir un paper passiu i això s'ha d'intentar canviar. Cal obrir-se, no aïllar-se. A través de grups reduïts, d'unes quinze o vint persones, tenen la possibilitat de parlar, expressar les seves opinions i vivències i crear, així, un clima de germanor. Pel que fa a l'espiritualitat, a les reunions que organitzem cada mes vivim els valors de l'Evangeli, fem pregària... I quant a l'apostolat, donem una gran importància a l'alegria de poder compartir la fe tots plegats. Volem que Vida Creixent no es limiti només a unes reunions de grup, sinó que es projecti de cara enfora. Volem convidar les comunitats parroquials a ser actives en les eucaristies, a integrar-s'hi i a participar-hi més.

—Mn. Miquel, quina és la seva tasca com a consiliari?

—La meua feina més específica consisteix a sensibilitzar tots els membres del moviment per tal de fer-los participar més activament en el seu funcionament, animar-los espiritualment, vetllar per l'aspecte doctrinal dels temes que s'hi tracten, treballar perquè l'equip diocesà funcioni cada cop més bé, oferir pautes per millorar les reunions de l'equip d'animadors, ampliar les col·laboracions de la nostra revista mensual *Ressò*, etc. Un dels meus reptes és organitzar alguna trobada entre els diferents mossens que són consiliaris de Vida Creixent, tot i que sóc conscient de les dificultats que això pot comportar: horaris, disponibilitat...

—Quins són els trets característics de la gent gran respecte d'altres col·lectius?

—N'hi ha de positius i també de negatius. Entre aquests darrers, hi ha la rutina, la monotonia, l'apatia... Cal intentar desvetllar entre la gent gran un desig i una inquietud de fer coses, de ser actius i útils, d'aportar experiència i bagatge de coneixements a la societat. Per exemple, moltes persones dels grups tenen cura de la Pastoral de Malalts. Aquesta és la nostra finalitat: dur a terme, des de la nostra fe, la nostra moral i les nostres possibilitats, iniciatives positives, sense buscar enfrontaments amb les generacions joves, sinó aportant-hi una tasca complementària. A més, intentem incorporar prejubilats al moviment per rejuvenir

«Cal desvetllar entre la gent gran un desig de fer coses»

«El nostre moviment és una resposta actual, plena d'esperança, per viure amb coratge el repte dels nous temps»

una mica el nostre potencial humà.

—Vida Creixent celebra ara el seu 25è aniversari.

—Queda lluny en el temps l'any 1984, quan Joan Viñas i el P. Lluís Antoni Sobreroca van posar la primera pedra de Vida Creixent, amb el vistiplau del llavors arquebisbe de Barcelona, el cardenal Jubany. Però queda ben a prop la fe, l'entusiasme i el compromís que els fundadors van saber infondre a la gent de Vida Creixent. El nostre moviment de cristians laics és una resposta actual, plena d'esperança, per viure amb coratge el repte dels nous temps. Vida Creixent compleix 25 anys! Una fita que s'ha aconseguit gràcies a la valentia i fermesa dels seus membres arreu de Catalunya, Andorra i les Illes. Ens hem de fer presents dins de la societat a través dels nostres grups, tot emprenent projectes comuns i buscant la col·laboració de tot hom. Treballant en la diversitat, però vivint en la unitat.

—Quins actes estan previstos durant la XXIII Trobada Interdiocesana de Vida Creixent.

—L'11 de maig, a les 18.00 h, vam

organitzar una sessió acadèmica a l'auditori de la Pedrera, a Barcelona. Joan Rigol, expresident del Parlament de Catalunya, va impartir la conferència *Els cristians laics en el món d'avui*. En el decurs d'aquest acte, es va presentar el llibre *25 anys de Vida Creixent*, on s'inclouen vint-i-cinc articles que Mn. Jaume Serrano, el que fóra el meu antecessor, va escriure a *Catalunya Cristiana*, i un DVD amb la història del moviment. El proper dia 15, a les 11.00 h, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, presidirà a la basílica de Santa Maria del Mar una eucaristia, concelebrada amb altres bisbes de les diòcesis de Catalunya, Andorra i les Illes. A les 14.00 h, tindrà lloc un dinar de germanor al Palau de Congressos de Catalunya, que espera aplegar unes 1.200

persones.

—Quin balanç faria d'aquests 25 anys?

—Sens dubte, molt positiu. En tot aquest temps, el moviment ha experimentat un creixement lent, però progressiu. A la meua parròquia, Santa Eulàlia de Vilapicina, hi ha en aquests moments sis grups de Vida Creixent. Això no obstant, hi ha grups que desapareixen o que veuen minvar significativament el nombre dels seus membres a causa de l'edat, malaltia o mort. M'agradaria que la commemoració d'aquest aniversari serveixi per donar un nou impuls al moviment i desenvolupar actuacions encaminades a fer més grups i a crear-ne de nous a les parròquies que no en tenen.

—Com s'estructura Vida Creixent?

—D'una manera molt senzilla: essencialment, hi ha un equip diocesà i un animador de cada grup. Pel que fa a les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa, hi ha reunions mensuals amb els animadors (el primer dijous de mes, en català, i el segon dijous de mes, en castellà) per explicar-los i orientar-los sobre el tema que es vol treballar. Hi assisteixen entre 100 i 150 persones. També s'organitzen assemblees d'animadors al començament i final de curs. Cada 2 de febrer, dia de la Candelera, es fa una trobada per celebrar conjuntament els sants patrons. A més, les diòcesis de Catalunya, Andorra i les Illes organitzen anualment una trobada de dos dies (alternativament, té lloc, un any, en una diòcesi i, el següent, a Montserrat). Cada any publiquem un quadern amb el tema que es tractarà durant el curs. En aquest curs 2008-2009, treballarem la temàtica *Els laics en la societat moderna i postmoderna*. Per al proper curs 2009-2010, ens centrarem en *Maria, mirall de vida cristiana*.

—Creu que manca encara consciència ciutadana per integrar totalment la gent gran a la societat?

—Sí. La societat actual sovint arracona, incomprensiblement, la gent gran. Els joves poden beneficiar-se de la seva experiència, serenor, saviesa... Cal apostar per la convivència intergeneracional i la complementarietat. La gent gran encara pot oferir moltes coses a la societat.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

PETITS PELEGRINATGES

SANTA TERESA DE JESÚS AMB ESTADA A FÀTIMA

DEL 14 AL 20 DE SETEMBRE

SANT IGNASI DE LOIOLA I SANT FRANCESC XAVIER

DEL 7 A L'11 D'OCTUBRE

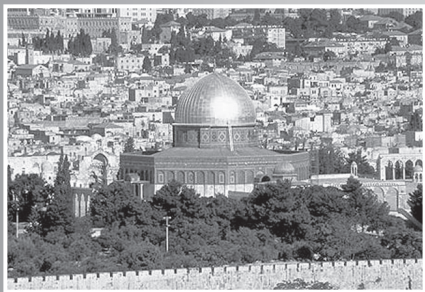
LOURDES

DEL 16 AL 18
D'OCTUBRE

GRANS PELEGRINATGES 2009

TERRA SANTA

DE L'1 AL 8
DE JUNY

DEL 24 AL 31
D'AGOST

ROMA, CLOENDA ANY SANT PAU

PRESIDIT PEL CARDENAL
LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH

DEL 24 DE JUNY A L'1 DE JULIOL

COMPARTIREM L'EUCARISTIA
AMB COMUNITATS CATÒLQUES

JAPÓ

DEL 10 AL 22 D'AGOST

CROÀCIA I MEDJUGORJE

DEL 28 DE SETEMBRE
AL 6 D'OCTUBRE

BULGÀRIA

2a QUINZENA
D'OCTUBRE

TERRA SANTA

DEL 28 DE DESEMBRE AL
4 DE GENER DEL 2010

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Vaticà

església en el món

Cimera sobre els drets humans

■ Conclusions de la sessió plenària de l'Acadèmia Pontifícia per a les Ciències Socials

Zenit

Ciutat del Vaticà

El respecte i la promoció dels drets humans, així com l'autèntica democràcia, tenen un impacte positiu en l'economia, de manera que davant de la crisi econòmica exigeix respostes amb «el màxim consens» possible, consideren experts en ciències socials d'arreu del món. Es van reunir de l'1 al 15 de maig amb motiu de la sessió plenària de l'Acadèmia Pontifícia per a les Ciències Socials, celebrada a Roma, en la qual van afrontar arguments com ara el deute extern, la crisi financera i la globalització de la solidaritat.

Aquesta acadèmia, que té com a presidenta Mary Ann Glendon, fins fa poc ambaixadora dels Estats Units davant del Vaticà, té per objecte «promoure l'estudi i el progrés de les ciències socials, econòmiques, polítiques i jurídiques a la llum de la doctrina social de l'Església». Els seus acadèmics procedeixen d'arreu del món, sense distinció de confessió religiosa. Així ho va comunicar Ombretta Fumagalli, professora de Dret Canònic de la Universi-

Cal ajudar les poblacions més pobres.

tat de Milà, durant una roda de premsa en la qual van ser presentades les conclusions de la trobada.

«Els drets humans no es fonamenten en la voluntat de l'home ni en els seus desitjos, sinó en l'antropologia de l'ordre

natural», assegura la conclusió en el primer punt. El segon punt és el diàleg entre les religions i la ciència, que «ajuda en el compromís comú a favor de la justícia i de la pau, i mostra com totes les confessions religioses poden aspirar al bé de l'home».

Segons el document, «ordre natural i ciència no poden estar en contrast». Els membres de l'Acadèmia posen com a exemple en aquest punt el dret a la vida: «Que l'embrió sigui vida humana plural no és només una afirmació de l'Església catòlica, és també fruit de la millor recerca científica actual.»

Quant al tema del desenvolupament econòmic, l'Acadèmia conclou que «un sistema democràtic de govern i el respecte dels drets humans incideix positivament en el desenvolupament econòmic d'un país». Per aquest motiu, asseguren que és important demanar-se si passa el mateix a la inversa: «Si el desenvolupament econòmic d'un país comporta sempre més democràcia i més drets humans.» El document assenyalava també com en molts països la llibertat religiosa continua sent violada, i subratlla el cas de la Xina, on a principis d'abril un bisbe va ser arrestat. La nota constata, a més, que continuen les discriminacions en altres països, especialment en aquells de minoria cristiana. Assegura que aquest fet es deu a «la desconexió dels drets humans amb l'ordre natural». El text denuncia la manca d'efectivitat de l'estat per evitar aquests fets. Quan un estat no actua amb eficàcia per garantir drets fonamentals està implícitament negant aquest dret.

En relació amb el tema de la crisi econòmica, el document subratlla que s'ha de trobar «una resposta global que obtingui el màxim consens» i que sigui àmpliament compartida. En aquest sentit, «cal cercar els mitjans per garantir una representació justa de les raons dels països menys desenvolupats». El document diu, a més, que respectar «el dret natural i promoure la solidaritat i la subsidiarietat amb les religions i les poblacions més pobres per eliminar les desigualtats socials és un compromís per a tothom», tant per al sector públic com per al privat.

ACLARIMENT

En relació amb la notícia publicada en el número anterior a la pàgina 7, sobre la canonització de cinc beats, puntualitzem que Nuno de Santa Maria Alvares Pereira és religiós carmelita i que Bernat Tolomei és religiós benedictí.

El Papa adverteix que el «món» contamina l'Església

Zenit / Ciutat del Vaticà

En ordenar el 3 de maig dinou sacerdots, Benet XVI va constatar que «el món», entès en el sentit evangèlic, també contamina l'Església. En l'homília de la celebració eucarística el Pontífex va oferir pistes per viure una vida de santedat als nous preveres de la diòcesi de Roma. La meitat dels fins ara diàques procedien de la Ciutat Eterna o de la província; tres més eren italians, i sis de diferents països: Nigèria, Haití, Croàcia, República Txeca, Xile i Corea del Sud.

El Papa els va animar a viure una vida de lliurament total a Déu com la dels apòstols, que van canviar el curs de la història anunciant la salvació en el nom de Crist. «El deixeble, i especialment l'apòstol, experimenta el mateix goig de Jesús en conèixer el nom i el rostre del Pare; i comparteix també el seu mateix dolor en veure que Déu no és conegut, que el seu amor no és intercanviat», va explicar el Pontífex. «D'una banda exclamem, com Joan en la seva primera carta: "Mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens anomena fills seus, i ho som!"; i de l'altra, amb amargor, constatem: "El món no ens reconeix, perquè no l'ha reconegut a ell."»

«És veritat —va reconèixer el Papa—, i nosaltres, els sacerdots, ho

sabem per experiència: el "món", en l'accepció de Joan, no comprèn el cristià, no comprèn els ministres de l'Evangeli. En part, perquè de fet no coneix Déu; i en part perquè no el vol conèixer.» «El món no vol conèixer Déu i escoltar els seus ministres, ja que això el posaria en crisi», va aclarir. El món, va dir, «insidia també l'Església, i en contagia els membres i els mateixos ministres ordenats. És una mentalitat, una manera de pensar i de viure que pot contaminar fins i tot l'Església, i de fet la contamina, i per tant exigeix vigilància i purificació constant». «Som "en" el món, i correm també el risc de ser "del" món. I, de fet, a vegades ho som.»

Per anar a l'entrega total a Déu, a la santedat, el Papa va recomanar als nous sacerdots vida de pregària, «primer, en la santa missa quotidiana. És l'acte de pregària més gran i més alt i constitueix el centre i la font de la qual també les altres formes de pregària reben la "saba": la litúrgia de les hores, l'adoració eucarística, la *lectio divina*, el sant Rosari, la meditació.» «El sacerdot que resa molt i resa bé, va quedant progressivament despullat d'ell mateix i queda cada cop més unit a Jesús, Bon Pastor i Servent dels germans», va assegurar el Papa. «D'acord amb ell, també el sacerdot "dóna la vida" per les ovelles que li han estat encomanades», va concloure.

Set cardenals enviats a diferents «llocs paulins»

SIC / Ciutat del Vaticà

Amb motiu de la clausura de l'any dedicat a sant Pau, que tindrà lloc al mateix temps el 29 de juny a diversos «llocs paulins», el Papa ha nomenat set cardenals seus enviats especials a les celebracions respectives. A Terra Santa, el cardenal Walter Kasper, president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians; a Malta, el cardenal Ennio Antonelli, president del Pontifici Consell per a la Família; a Xipre, el cardenal Renato Raffaele Martino, president del pontifici Consell de Justícia i Pau; a Turquia, el cardenal Jean-Louis Tauran, president del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós; a Grècia, el cardenal Jozef Tomko, prefecte emèrit de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles; a Síria el cardenal Antonio M. Rouco, arquebisbe de Madrid, i al Líban, el cardenal André Vingt-Trois, arquebisbe de París.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

El bé de les usuàries és el nostre motor

Trafalgar, 39, 5è — 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 — Fax 932 684 356
NIF: G—08862781 — Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

ESPANYA

Gran èxit de la III Trobada Nacional d'infants missioners

■ Cinc mil participants es van aplegar a Madrid el 2 i el 3 de maig

OMPRESS / Madrid

El 2 i el 3 de maig cinc mil infants van participar en la III Trobada Nacional de la Infància Missionera que es va celebrar al Telefónica Madrid Arena de la Casa de Campo de la capital espanyola. Aquest gran esdeveniment va ser organitzat per les Obres Missionals Pontifícies d'Espanya, que es van abocar en la seva preparació durant els darrers dos mesos, amb trobades diocesanes i marxes missioneres, que van anar acostant els infants al contingut d'aquesta cita missionera. La trobada va comptar amb la participació del grup musical Getsemaní, amb les cançons del qual van vibrar els participants. Més de 100 autobusos procedents de tota la geografia espanyola es van afegir als nombrosos participants de Madrid. Els infants amb els seus fulards i gorres dels cinc continents (groc-Àsia, blau-Oceania, blanc-Europa, vermell-Amèrica i verd-Àfrica) van omplir de color el recinte, amb l'alegria de ser petits missioners «avui, demà i sempre», com assenyalava el lema de la trobada.

El dissabte van començar les activitats amb la presentació de la trobada a Maria,

Reina de les Missions, la qual, amb una gran imatge, va presidir tots els actes. Mons. Francisco Pérez González, director nacional de les Obres Missionals Pontifícies i arquebisbe de Pamplona-Tudela, va donar la benvinguda als infants, que van respondre a la seva salutació brandant els seus fulards. Després de recordar el decàleg missioner, les pautes que els poden ajudar a ser ja petits missioners, en el transcurs de la jornada es va mostrar als nens i nenes la realitat dels cinc continents, a través de vídeos breus i diverses activitats: un rondallaire va amenitzar la part dedicada a Àsia; Àfrica va comptar amb la participació d'un grup de dansa africà; un mag va descobrir als infants la bellesa d'Oceania; amb l'art d'uns titelles es va mostrar als infants la realitat d'Amèrica; finalment, el continent europeu es va amenitzar amb la presència d'uns pallassos.

La primera jornada d'aquesta trobada va acabar amb un moment de pregària

Un moment de la trobada.

escenificat, que va recordar la tasca missionera dels apòstols aplegats a la Pentecosta i enviats arreu del món, i la lectura del missatge que Benet XVI va enviar als participants de la trobada.

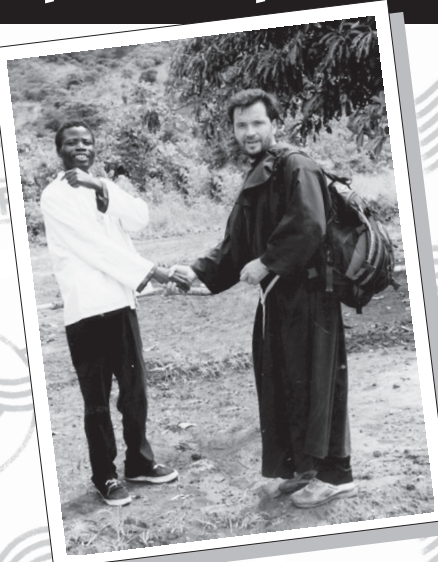
El diumenge, dia 3 de maig, després de la marxa missionera, on els infants van ser els protagonistes amb les seves banderes i pancartes, que al·ludien als seus llocs d'origen, escoles i parròquies, va tenir lloc la missa. Aquesta eucaristia va ser presidida pel cardenal arquebisbe de Madrid, Antonio María Rouco, i concelebrada per Mons. Francisco Pérez i els bisbes d'Astorga i

Jaén, Mons. Camilo Lorenzo i Mons. Ramón del Hoyo, i nombrosos sacerdots. Al llarg d'aquesta celebració litúrgica, els infants van expressar l'alegria de sentir-se missioners, amb els seus cants i la seva participació activa, per la qual cosa va esdevenir la millor apoteosi possible a una trobada en la qual, el que més importava era el que cadascun d'ells s'en- duia de tornada al cor.

Benet XVI va dirigir un càlid missatge als milers d'infants espanyols que van participar en la III Trobada Missionera, i els va convidar a «parlar de Jesús amb entusiasme». El missatge el signava el cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat, en nom del Papa. El Pontífex hi va convidar els nens i nenes a «créixer en l'amistat amb Jesús, l'amic

que no falla mai, mitjançant la pregària i els sagraments, per parlar d'Ell amb entusiasme als qui tal vegada no han tingut l'alegria de conèixer-lo». També els va animar a «observar les diverses parts de la terra, per prendre consciència de la seva bellesa i necessitats», en referència a una de les activitats de la jornada, en la qual es va fer una exposició sobre cada continent. Va convidar els infants també a «anar assumint ja des d'ara la responsabilitat de portar-hi a totes elles la llum de l'Evangeli i el seu missatge de pau, així com l'ajuda fraterna, especialment als més necessitats».

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell—Iloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

Any Paulí

Agustí Borrell
 Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Un perdó regalat

«Ell els fa justos purament per gràcia» (Romans 3,24)

Un dels temes fonamentals en les cartes de Pau és el que s'anomena «la justificació per la fe». Es tracta d'una qüestió complexa, que l'apòstol defensa amb vehemència, i que en la història del cristianisme ha estat objecte de discussions importants. La pregunta que hi ha al darrere és qui serà trobat just per Déu. Segons una determinada visió tradicional del judaisme, els membres d'Israel, el poble escollit per Déu, eren els qui tenien aquesta possibilitat, perquè havien rebut la Llei de Déu i, complint-la, podien ser justos, a diferència dels altres pobles, que desconeixien la Llei.

Pau observa que en realitat tothom està sota el domini del pecat, i ni tan sols el camí que Déu havia ofert a Israel en la Llei no és seguit fidelment per ningú. Per tant, en la pràctica els homes no han trobat cap camí que els hagi fet justos i, per tant, que els pugui salvar. Llavors és quan s'ha produït una intervenció directa de Déu que ha capgirat radicalment la situa-

ció. La justificació ha estat oferta gratuïtament per Déu a través de Jesucrist. Aquest do inesperat i extraordinari ha de ser acceptat i acollit personalment per cadascú a través de la fe. Creure implica posar la confiança en Déu, i no refiar-se de la pròpia capacitat de complir els manaments i de fer obres meritòries. La salvació que Déu ofereix és un do gratuït, no pas un salari merescut. La justificació arriba «purament per gràcia». Déu, mogut pel seu amor, perdona la humanitat pecadora, la reconcilia amb ell mateix.

Aquest és un do ofert a tothom, sense distincions. Pau insisteix sovint en la universalitat del do de Déu que arriba per Jesucrist. Déu no premia el qui compleix els manaments, sinó que fa justos els qui creuen en Crist, siguin del poble que siguin. Així, doncs, hi ha dos camins contraposats: el del qui es refia orgullosament d'ell mateix i posa el seu esforç en les pràctiques religioses i morals, i el de qui s'abandona confiadament en Déu i tot ho espera de la seva misericòrdia.

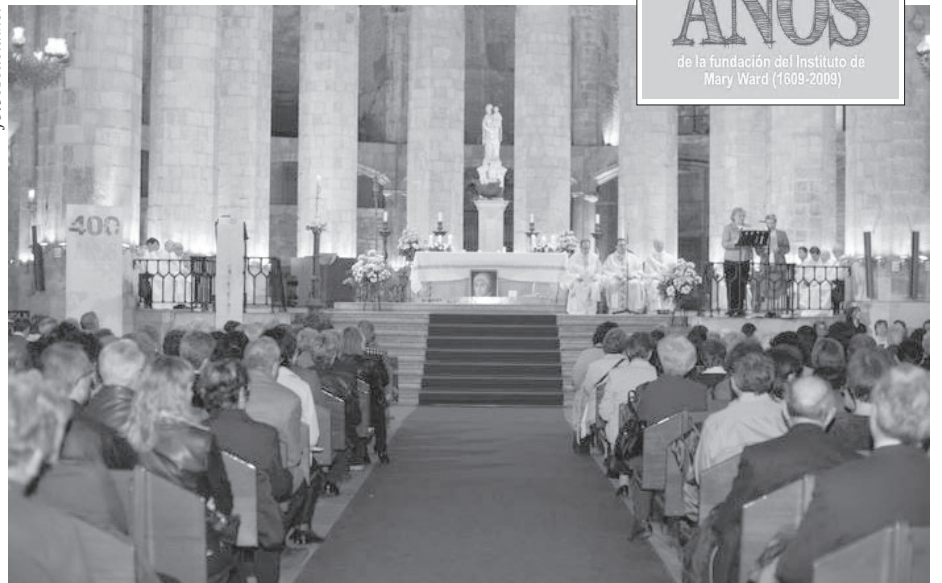
ESPANYA

Comença el IV centenari de la fundació de la congregació de Mary Ward

■ La basílica de Santa Maria del Mar va acollir l'acte d'obertura del Jubileu

Mn. Prieto va presidir la celebració.

La basílica de Santa Maria del Mar oferia un aspecte magnífic.

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

El 25 d'abril les dues branques de l'institut fundat per Mary Ward, la Congregació de Jesús i l'Institut de la Benaurada Verge Maria, acompanyades per col·laboradors i amics, s'aplegaven a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona per a una celebració molt especial: l'obertura del Jubileu en commemoració dels 400 anys de la primera fundació de Mary Ward. Mn. Francesc Prieto, delegat episcopal per a la Vida Consagrada, va presidir l'eucaristia jubilar en nom de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, «el qual us té presents i encomana al Senyor aquesta acció de gràcies. També agraeix al Senyor els dons rebuts en aquest Jubileu que comencem avui».

L'eucaristia, en què van participar unes 1.500 persones, es va desenvolupar en un clima de comunió i de goig per la celebració de quatre segles de lliurament a la llum de l'esperit de Mary Ward.

Mn. Prieto va voler destacar que a la basílica de Santa Maria del Mar «ens hem aplegat a l'entorn d'una persona, una creient, una dona que va donar la seva resposta, el seu temps, la seva història... a Déu. Aquella llavor, aquella resposta ha fructificat». El celebrant va assenyalar que cal mirar el passat «amb agraïment i encarant el futur per fer realitat aquelles intuïcions que continuen sent molt vàlides».

Tots els presents es van unir a altres comunitats de Mary Ward arreu del món, «pel carisma d'alliberament i d'educació». Com deia Mn. Francesc Prieto, «les comunitats religioses que van sorgir va ser perquè van veure que havien de transformar la societat, mitjançant l'educació. Sabien que la dona tenia un paper important a la societat i que calia preparar-la». I afegia: «A través de l'educació es prepara un món millor: construir homes i dones amb altesa de mires.»

En la seva homília, el delegat per a la Vida Consagrada de l'arquebisbat de Barcelona va ressaltar en diverses ocasions

la importància de l'educació, ja que es tracta de «sembrar llavors i deixar actuar l'Esperit Sant. El Regne es construeix des de la diversitat en la unitat de cors, units en la caritat». «L'educació és formar aquest nou humanisme on sabem valorar i unir tots els dons que cada persona té. En la comunitat educativa s'uneixen molts esforços en un mateix ideal. Per això donem

gràcies a Déu perquè al llarg de quatre segles les llavors han anat fructificant en els cors per forjar homes i dones que ho siguin en profunditat».

Mn. Prieto va subratllar una educació que formi humanament, espiritualment i intel·lectualment les persones, i va fer una crida a «un diàleg profund amb la societat, lluny de les frivolitats del moment. L'edu-

cació és un repte fonamental per forjar un futur». «Mary Ward va fundar comunitats pensant en les possibilitats de la dona i que la missió li indicava nous camins de frontera», va concloure Mn. Prieto.

Celebració viscuda intensament

Un dels moments més intensos de la celebració va tenir lloc durant la pregària dels fidels, en què es van presentar diversos elements significatius per a les germanes de Mary Ward. Unes llavors simbolitzaven l'acció de gràcies pels 400 anys de la primera fundació «amb l'esperança de continuar donant fruit pel Regne»; un «pol de pau, amb el desig de transformar en els nostres cors l'odi en amor, la injustícia en solidaritat i la violència en pau»; el món, «com a símbol de lloc de la nostra feina i compromís; una espelma, «com a símbol que Crist és la llum que il·lumina i uneix»; alguns projectes educatius «que volen reflectir els valors que Mary Ward ens va transmetre: veritat, justícia i llibertat»; un retrat de Mary Ward, «com a exemple de dona lliure, que ens convida a treballar avui per la formació i la dignitat de la dona al nostre temps».

A la celebració es trobava present una representació de l'Església evangèlica i es va comptar amb la participació de la Coral Eumènica, dirigida per Carina Mora, i la Coral Maria Ward, dirigida per Manuel Zurita.

La celebració va acabar amb un manifest en què es va posar en relleu que «som part d'una llarga trajectòria de dones que van respondre a la crida de Déu en l'obra fundada per Mary Ward fa 400 anys. Una història rica en experiències, en principis i en valors que són encara avui sentinelles per a la vida en qualsevol moment. I també pertanyem a aquesta altra història de tantes dones d'una vida interior espiritual intensa que durant gairebé dos mil anys, des del començament del cristianisme, han dedicat la seva vida a Déu. Místiques, màrtirs, algunes fins i tot considerades heretges. Hem estat testimonis de la santedat de tantes dones i de la seva saviesa.

400 anys de la primera fundació

Ana Gimeno, c.j.

L'Institut de la Benaurada Verge Maria i la Congregació de Jesús celebren 400 anys (1609-2009) de la fundació de Mary Ward a Saint Omer (França). Per comprendre la importància d'aquesta fundació cal recordar el moment històric i les circumstàncies que van acompanyar aquest fet.

Mary Ward va néixer a York (Anglaterra) el 1585, en el si d'una família catòlica, que va patir les conseqüències de la persecució precisament perquè era catòlica. En aquest ambient va anar percebent la crida de Déu a la vida religiosa; el seu desig era «pertànyer enterament a Déu» (*to be wholly God's*). En aquella època no era possible entrar en un orde religiós a Anglaterra, així que després de superar no pas pocs obstacles, va decidir entrar a les Clarisses de Saint Omer (1606). Aquesta ciutat pertanyia als Països Baixos i es troba a uns 40 km de Calais, la qual cosa facilitava l'acollida dels refugiats francesos. Durant tres anys l'Esperit porta Mary Ward per altres camins que no eren la vida de clausura: Déu li demana alguna cosa «diferent».

El 1609 va fundar amb les primeres companyes el nou institut. La fina-

Mary Ward.

litat seria dedicar-se a l'apostolat directe, a la propagació de la fe i, sobretot, a l'educació de les nenes i joves. Part de la tasca educativa estarà orientada a ajudar les joves a descobrir què espera Déu d'elles. L'espiritualitat per al nou institut serà la d'Ignasi de Loiola (1611) i les tres virtuts que donaran vigor a aquesta vocació són la veracitat, la justícia i la llibertat (1615). L'experiència de Mary Ward era plena de valentia; la seva vocació és una resposta de fidelitat a allò que va considerar la voluntat de Déu per a la seva vida. En aquella època era impensable que les dones poguessin realitzar apostolat directe (si no era sota la tutela dels homes) i menys encara servir l'Església en situacions de frontera.

Mary Ward va creure en la capacitat de la dona per «fer totes les obres bones que s'hauran de fer en el món». Aquesta commemoració encoratja les germanes de l'Institut Benaurada Verge Maria i de la Congregació de Jesús a treballar amb aquest esperit de Mary Ward, als cinc continents, tot afavorint el diàleg i la cooperació entre els pobles, per fer present l'Evangeli de Jesús en els diferents àmbits de les cultures.

«A Bolívia el govern obstaculitza la tasca de l'Església»

■ P. José Ramón Iriarte, director nacional de les Escoles Populares Don Bosco de Bolívia

Samuel Gutiérrez

L'ONG catalana Soldebo (Solidaritat amb el desenvolupament bolivià) col·labora des de fa anys amb Escoles Populares Don Bosco, una xarxa de gairebé 300 centres de primària i secundària que apliquen el sistema educatiu salesià. Al capdavant de les Escoles Populares hi ha el navarrès José Ramon Iriarte, que fa més de 50 anys que és a Llatinoamèrica, on s'ha arrelat i ha vist realitzada plenament la seva vocació missionera.

—Fa més de 50 anys que és a Bolívia, on va arribar tan sols amb 16 anys. Se sent més bolivià que espanyol?

—Sí, i tant. Ja em sento més bolivià que espanyol: per la mentalitat, per l'enfocament i la senzillesa de vida, per la idiosincràsia, per la manera de parlar i de pensar... Per a mi, revisar aquests 50 anys a Bolívia és motiu per donar gràcies a Déu per haver-me permès estar tant de temps en un país com Bolívia i sentir-me bolivià. He participat com un més en tots els esdeveniments del país i de la seva Església, intentant sempre contribuir perquè uns altres visquin...

—Sempre va voler ser missioner?

—Sí, des de petit. Com a bon navarrès, el meu gran referent en aquest nivell era sant Francesc Xavier, valent, aventurer, un home que ho va entregar tot per l'Evangeli sense evitar riscos ni estalviar esforços. Però també hi van influir moltes coses més. Recordo que de petit em va impactar molt una pel·lícula sobre la pobresa a les terres de missió. Aquell dia vaig prometre al Senyor dins el meu cor que seria missioner.

—I finalment va complir la promesa...

—Vaig estudiar als salesians de Pamplona, on inicialment no volia, i em vaig acabar quedant per tota la vida en la consagració salesiana... Després, al Tibidabo de Barcelona, durant l'aspirantat, vaig passar sens dubte l'any més feliç de la meua vida. Quan em van dir que me n'anava de missioner a Sud-amèrica, aquella nit no vaig dormir d'alegria.

—Amb quines expectatives partia?

—L'única expectativa era ser missioner: l'atenció als més allunyats, als últims, a les cultures més inaccessibles... A més, en ple fervor del Concili Vaticà II, vam descobrir que a Bolívia les nostres obres havien d'anar sobretot cap a la

guin molt unides, i així hem creat l'anomenada escola incloent.

—En què consisteix exactament el sistema preventiu?

—Està basat en tres pilars: la raó, perquè ha de ser una cosa racional; la fe, perquè la religiositat és una base per a tota la resta; i l'amabilitat, és a dir, una relació d'acollida, estimació i tolerància. Quan una persona se sent estimada se li pot exigir qualsevol cosa... El nostre gran repte és «evangelitzar educant i educar evangelitzant», i per això és molt important fer arrelar la fe en la cultura i evangelitzar la cultura per la fe. Pretenem fonamentar les noves generacions en els valors de l'humanisme cristià, dinamisme capaç de renovar la societat per mitjà dels joves, fent-ne agents difusors de l'Evangeli en les seves famílies i en l'entorn social.

—Invertir en educació és la millor inversió de futur?

—Sens dubte. A la congregació salesiana n'estem plenament conven-

cuts. El gran problema, però, de Bolívia, és que en no tenir indústria la gent es veu obligada a emigrar. Exportem mà d'obra qualificada als que ja tenen riquesa i això d'alguna manera ens empobreix. Però al mateix temps sense educació no podrem sortir mai d'aquesta situació.

—Com valora el paper de l'ONG catalana Soldebo (<http://epdb.info/soldebo>) en relació amb els seus projectes?

—L'aportació que fa per a nosaltres és valuosíssima. D'una banda, ens ajuda directament en el desenvolupament de les activitats que fem, sobretot pel que fa a projectes de formació i a nivell de recursos en els centres que gestionem directament nosaltres. Tot i els problemes que a vegades ens posa el Govern, i de les taxes que ens volen gravar, ens envien molts contenidors amb llibres, roba, ordinadors... I de l'altra, Soldebo ajuda a sensibilitzar i crear aquí consciència sobre les necessitats al Tercer Món.

—Per què el Govern posa traves a la cooperació?

—El problema, en el cas de Bolívia, és ideològic. D'una banda hi ha lloances i de l'altra vituperis. Al mateix temps, pel que es va veient, s'intenta retallar la feina i la vitalitat de les ONG, sobretot les de l'Església, que sens dubte, com a institució, és la que més ajuda i fa funcions que hauria de fer el Govern. És una tensió difícil d'entendre. Molts dels líders d'avui procedeixen de formació cristiana, però arribats al poder o quan es creen certes expectatives, sembla que pesen més altres ideologies. El govern bolivià hauria de donar gràcies permanentment a l'Església per tota la tasca que fa...

—A Soldebo hi ha voluntaris que han anat a Bolívia fins a 5 o 6 vegades. Què té el país que atrau tant els voluntaris?

—Bolívia és una reserva d'humanisme. Hi ha molta pobresa, però la gent és molt honesta. Hi ha una bondat natural, una acollida, que realment t'atrapa. Aquesta forma de ser, més l'ambient social, més el paisatge... tot convida a tornar-hi.

perifèria i cap a l'altiplà, i no tant a la ciutat. Així vaig començar a treballar als anys seixanta a l'altiplà. Aquella obra va arribar a ser molt frondosa: amb escola, col·legi, institut superior, hospital, ràdio, casa de la dona pagesa... Allà vaig viure per primera vegada una veritable experiència missionera. Viví molt pobrament, amb la gent, però em van enriquir moltíssim. El fet d'estar amb la gent, relacionar-t'hi, tenir molta paciència i entrar en la mentalitat del camp, on no compten tant les hores com les relacions humanes, em va fer madurar molt.

—Anys després es posaria en marxa el projecte de les Escoles Populares Don Bosco, que perdura encara avui amb molt d'èxit arreu del país. En què consisteix exactament?

—Escoles Populares Don Bosco (EPDB) és una organització dependent de la Família Salesiana que mitjançant un conveni amb l'Estat administra institucions educatives públiques procurant la qualitat, la continuïtat i la validesa del sistema educatiu de Don Bosco. EPDB acull actualment més de 75.679 alumnes; treballa amb més de 3.000 mestres i exerceix la seva influència a gairebé 3.000 escoles d'arreu del país. També donem molta importància a la formació de líders. La nostra missió, que abraça els sectors menys afavorits de la societat, intenta fer de l'educació un vehicle de formació en valors, que és el que més manca a l'educació pública. Per això, fomentem una comunitat educativa viva, que participi tota ella en la formació en valors.

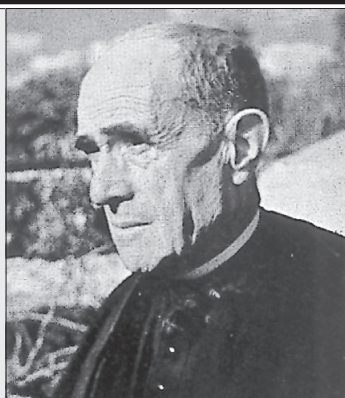
—Què aporta l'esperit de Don Bosco a aquestes escoles?

—És l'Evangeli educatiu! És tot l'optimisme de l'Evangeli aplicat a l'educació. És tota la bondat, la compassió i la misericòrdia de Jesús portada al món de la formació de nens i joves. És el sistema preventiu de Don Bosco, que és sobretot fer experiències de bé com el millor desenvolupament per a una persona. També és molt important que escola i família esti-

Premis de la Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

VIII Concurs de Poesia Fundació Manyà

Mossèn Joan Bta. Manyà.

Modalitat: poesia.

Convoca: Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà.

Lliurament dels treballs: Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà, apartat de correus núm. 95, 43500 Tortosa (Baix Ebre).

Resum de les bases:

Poden presentar-se a aquest concurs poemes de tema lliure, no premiats en altres concursos.

No s'hi poden presentar les persones guardonades dels concursos 2007 i 2008.

Extensió: de 14 a 50 versos en 1, 2 o 3 poemes.

Els treballs s'han de presentar per quadruplicat. En un sobre a part amb el títol i pseudònim a l'exterior, s'hi inclourà el nom i els cognoms de l'autor, el DNI, telèfons de contacte i l'adreça postal.

En la festa de lliurament de premis, les persones guardonades estaran obligades a recollir el premi perso-

nalment (o, si més no, delegar-ne la recepció) i podran llegir els seus poemes.

Per a més informació, podeu trucar als telèfons 977 718 260 i 636 390 702.

Cal adreçar els treballs a la Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà, apartat de correus 95, 43500 Tortosa.

Jurat: Zoraida Burgos, Jesús Masip, Emili Rosales i Gerard Vergés.

Termini de presentació de treballs: 31/08/2009.

Lliurament de premis: el lliurament de premis tindrà lloc en el decurs d'un festival que se celebrarà el 27 d'octubre del 2009, a les 20 hores, al c/ Teodor González, 43, 1r - Tortosa.

Dotació: 400 euros i la publicació de l'obra premiada al setmanari *Catalunya Cristiana* i en un llibre per Sant Jordi 2010.

Accèssit: publicació del text.

El jurat podrà declarar el premi desert.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Demandar la classe de Religió

Durant el curs 2008-2009 tres de cada quatre alumnes descol·laritzats en els col·legis elegiren voluntàriament cursar l'assignatura de Religió catòlica. Aquestes xifres indiquen que l'ensenyament de la religió i moral catòlica és una opció educativa majoritària.

No podem oblidar que avui es dona entre els infants i els adolescents una gran ignorància religiosa que incideix en el seu baix nivell de cultura general. És necessari posar remei a les mancances culturals dels alumnes en la interpretació de la història, de la cultura i de l'art pel seu desconeixement de l'influx que ha tingut la religió en aquests àmbits. La cultura i la formació religiosa contribueixen a fer que els alumnes puguin entendre millor moltíssims continguts de la nostra història i de la nostra cultura que estan teixits de cristianisme i, d'alguna manera, de les altres religions monoteistes.

Els pares tenen el dret primari i insubstituïble de l'educació dels seus fills, i la societat i l'escola han d'aju-

dar que els pares puguin realitzar aquesta gravíssima responsabilitat que els pertoca. Per això els pares tenen dret a escollir l'escola segons les seves conviccions i poden, amb aquesta nova àrea, escollir entre l'opció confessional i la no confessional. És coherent que els pares catòlics demanin per als seus fills l'ensenyament de la religió i moral catòlica, ja que l'escola ha de ser com la continuació de la família.

La classe de religió no és una catequesi, però contribueix a fer que la catequesi que es fa al si de la comunitat parroquial pugui ser més enriquidora. Classe de religió i catequesi són dues coses diferents però complementàries, i els infants, adolescents i joves cristians han de participar en totes dues.

La formació religiosa i la cultura religiosa són uns bons mitjans per oferir coneixements i valors espirituals indispensables per aconseguir una autèntica i rica educació integral de la persona humana. Avui es fa indispen-

sable una cultura de valors. Un humanisme tancat, impenetrable als valors de l'esperit i a Déu, podria aparentar triomfar. L'home pot organitzar la terra sense Déu, però a la fi, sense Déu el que farà serà organitzar-se contra l'home. L'humanisme exclusiu és un humanisme inhumà.

La Recomanació del Consell d'Europa, de 27 de gener de 1999, afirma que la democràcia proporciona el millor marc possible a la llibertat de consciència, a l'exercici de la fe i al pluralisme de les religions, i que, per la seva banda, la religió, a causa del seu comportament moral i ètic, pels valors que defensa, pel seu sentit crític i per la seva expressió cultural, pot ser un complement valuós de la societat democràtica.

Un estudi de la UNESCO fet a 140 estats sobre l'educació religiosa conclou que és matèria curricular a 73 països, i en el marc europeu la religió entra en els programes públics de 28 estats com a matèria obligatòria o bé facultativa opcional.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

Ombres en la vida matrimonial

Al llarg de força setmanes, i alternant-ho amb altres temes d'actualitat, he anat tractant dels punts del Compendi del Catecisme de l'Església catòlica que es refereixen al matrimoni. En aquest «sagrament gran», com en diu sant Pau, hi ha una gràcia i uns efectes meravellosos, però no se'ns amaga que, per la duresa del cor i pel pecat, les ombres també es poden fer presents en la vida matrimonial. Com que el Compendi en parla i com que no poques vegades hi ha malentesos sobre aquestes situacions difícils, voldria referir-m'hi, encara que sigui breument.

D'una banda, l'Església admet la separació física dels esposos quan la cohabitació, per motius greus, es fa pràcticament impossible. Sempre cal buscar la reconciliació i és necessari cercar totes les possibles solucions, però en alguns casos pot ser veritablement difícil. Els separats, mentre viu l'altre cònjuge, no són lliures de contraure una nova unió.

Una altra cosa és el divorci, que s'oposa a la indissolubilitat del matrimoni. Sembla que ha quedat clar que

facilitar el divorci —en ocasions amb motius que demanen, més que trencar el matrimoni, buscar amb humilitat la reconciliació— ha estat la porta a una vertadera plaga. El nombre esfereïdor dels matrimonis trencats en són la prova.

Tot això no s'ha de confondre amb el que es coneix tècnicament com la nul·litat, això és, la declaració per part de l'autoritat eclesiàstica, amb un procés ben instruït, que el matrimoni és nul, és a dir, que mai no va existir. No és admissible pensar que això es concedeix més fàcilment a algunes persones perquè són famoses o perquè tenen més diners: tot catòlic casat té dret que s'examini si el seu matrimoni és nul en el cas que n'hi hagi indicis seriosos, i la justícia l'empara també en cas que tingui una situació econòmica difícil.

Més complicada és la situació d'aquells catòlics divorciats que s'han tornat a casar civilment. Les paraules de Jesús que recull sant Mateu a l'evangelí són molt clares: el divorciat o divorciada que es casa amb un altre viu en una situació irregular, en contra del pla de Déu.

Com no pot ser d'altra manera, l'Església mostra una sol·licitud atenta amb aquestes persones, fills de Déu i de l'Església que, recordem-ho, no estan excomunicats, com tantes vegades es diu erròniament. Aquestes persones formen part de l'Església i per tant són convidades a la pregària, a la vida de fe, a les obres de caritat, a l'educació cristiana dels fills...

És cert que es troben en una situació irregular que objectivament va contra la llei de Déu i que això els impedeix accedir al sagrament de la penitència i a la comunió eucarística mentre romanguin en la situació irregular davant l'Església, però no han perdut la comunió eclesial. Tinc ben clar que aquestes situacions són difícils i dramàtiques i que, a vegades s'hi arriba sense culpa; per això és Déu, Pare de misericòrdia, qui en última instància ens jutjarà a tots. Aquest fills de l'Església són uns dels principals destinataris de les meves pregàries.

Demanem tots per la santedat del matrimoni i dels esposos; que amb humilitat i amb un amor autèntic busquem sempre el bé de les famílies.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

opinió

Punt de vista

La prevenció, la nostra arma prioritària

Aquest nou virus de la grip A/H1N1 respon perfectament als antivirals oseltamivir i zanamivir actualment, tot i que es podrien generar resistències en un futur. La utilització continuada d'aquests antivirals pot generar mutants resistents, com s'ha observat en diferents soques del virus de la grip estacional que circula normalment. Concretament, des de l'any 2007 s'ha observat un increment de soques resistents, únicament a l'oseltamivir, tant a Europa com als Estats Units d'aquestes soques de virus de la grip estacional. La utilització continuada i inapropiada d'aquest fàrmac en casos d'infecció respiratòria causada per altres gèrmens, pot donar lloc al desenvolupament d'aquestes soques resistents que impedeixen la correcta unió de l'oseltamivir al seu lloc actiu. Per això, davant la situació actual la utilització d'aquests fàrmacs ha d'estar restringida als casos sospitosos de malaltia per aquesta nova soca de la grip, és a dir, quan hi hagi uns símptomes i uns antecedents clars que puguin suggerir la possible infecció a causa del virus d'origen porcí.

El desenvolupament i la producció a gran escala d'una vacuna serà la millor eina per combatre la malaltia produïda per aquest nou virus. Amb tot, disposar d'una vacuna eficaç contra aquest nou virus de la grip A/H1N1 requereix un període superior a 6 o 8 mesos, ja que cal disposar del virus causant, fer-lo créixer mitjançant la inoculació en ous de gallina embrionats i purificar-lo. Aquesta metodologia tradicional pretén ser desplaçada en un futur per mètodes més ràpids utilitzant cultius cel·lulars o tècniques de biologia molecular, que actualment es troben en

fase d'investigació.

A més, la producció d'una vacuna davant del nou virus A/H1N1 competiria en el temps amb la necessitat de produir la vacuna enfront de la grip estacional sobre la qual ja es treballava. De manera que l'Organització Mundial de la Salut haurà de recomanar la fabricació d'un tipus de vacuna o de l'altre segons es produeixi o no l'expansió global d'aquest nou virus A/H1N1.

En aquest sentit, la transmissió d'aquest nou virus de la grip a l'hemisferi nord s'ha de reduir dràsticament els propers mesos amb l'arribada de l'estiu. Els nostres ulls estaran ara molt pendents d'aquells països on arriben els mesos d'hivern i que tenen sistemes de vigilància epidemiològica de qualitat, com Austràlia o Nova Zelanda.

Per últim, cal insistir en el fet que la prevenció ha de ser ara la nostra arma prioritària. Per això, els CDC (Centres per al Control i Prevenció de Malalties) dels Estats Units recomanen a la població mantenir-se informada i seguir unes normes bàsiques d'higiene, com cobrir-nos la boca i el nas quan tossim i esternudem o, rentar-nos les mans sovint amb aigua i sabó, i fins i tot utilitzar algun desinfectant, com ara l'alcohol.

De tota manera, després dels casos de grip aviària esdevinguts al sud-est asiàtic fa uns anys, s'han desenvolupat mètodes diagnòstics més bons i sistemes més ràpids per a la fabricació de les vacunes enfront de la grip. A més, les infraestructures sanitàries de molts països han desenvolupat des d'aleshores plans d'actuació per combatre i controlar una hipotètica pandèmia.

Dr. Gabriel Reina

Laboratori de Microbiologia,
Clínica Universitat de Navarra

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Elies, profeta

Periòdicament surto d'excursió amb alguns companys sacerdots. És una gran trobada que agraeixo a Déu i a ells per haver-me acceptat. Trobar-nos els dilluns i caminar plegats és una sort. Vam anar a una ermita dedicada a sant Elies. Dues hores de camí són un bon trajecte per a una persona de la meua edat. Ara bé, tot aquest temps per una pista forestal que fa pujada, dona per a una bona estona de reflexió. Caminem junts, però no enganxats, i, quan la ruta fa pujada, parlar cansa. Intento identificar-me amb el profeta. Penso en el seu camí des de la plana d'Esdreló fins a l'Horeb. Aquest paisatge és ben diferent del que recorro avui. Trasllado la meua imaginació a la pujada al Carmel per la banda est. L'he fet amb cotxe i, comparar l'experiència, seria fer trampa. Recordaré, doncs, la pujada al Sinaí, la primera que vaig fer, en vaig poder gaudir de la soledat, sense sentir-me solitari.

Elies és el gran profeta d'Israel. Quan algú esmenta aquest atribut pensa en els profetes escriptors. Els he llegit diverses vegades. Penso en el nostre ara. Hom té la impressió que som més els que escrivim i publiquem, que els que llegeixen. I que els continguts més profunds, si és que n'hi ha, acostumen a no captar-se. Ara bé, quan el carisma s'exerceix mitjançant la vida i el comportament, és una altra cosa. Elies no va ser un profeta escriptor, ho va ser de fets i actituds. Quan algú actua de manera diferent de la dels seus coetanis, crida l'atenció. Potser és la dificultat i la incomoditat del que fa, una pedra de toc que ens en descobreix l'autenticitat i que no respon al desig de la mera extravagància. Ara penso que potser avui dia sobren, en l'àmbit religiós, escriptors, exegetes, teòlegs, sociòlegs, antropòlegs, etc., i manquen profetes.

La inspiració profètica, si de seguida es converteix en llenguatge, pot morir com a tal. Ho diu la dita: «Una cosa és dir i l'altra és fer.» Que es podria traduir: «Semblar "progre" és bonic, però viure com a tal és una altra cosa», que sovint no acompanya. Els escrits arriben a llocs on s'ignora la vida de l'autor i poden enganyar. El gest profètic només és conegut en el seu entorn immediat, exigeix honradesa radical, esforç convençut, testimoni. En un món de comunicacions, les actituds es transmeten gairebé tant com les composicions literàries. No ignoro que hi ha el perill de fer-ho per cridar l'atenció, una manera com qualsevol altra de satisfer la pròpia vanitat. Cal arriscar-nos, amb tot, sense preguntar-nos a què obeeix un gest, o quin en serà el resultat.

Es fa publicitat a certs discursos de jerarquies determinades i molta gent creu que són els únics senyals de l'Església. Penso en el Cottolengo i em sembla que la seva obra palesa més el pensament cristià, que moltes dissertacions sobre l'eutanàsia i l'avortament tan de moda. Recordo cartoixes, en les quals amb el seu silenci i clausura, em van donar una lliçó eloqüent de valors superiors, amb més evidència que immensos tractats d'antropologia. Penso en carmels que, amb la pregària monòtona i desconeguda, enriqueixen el món com una goteta que llisca lentament per una cova. Una part es convertirà en estalactita que engalanarà aquest avenc ocult, mentre l'aigua pura s'escorre per les esquerdes cap a una deu que apaivagarà la set del pelegrí. Penso en gent destrossada a causa de l'alcohol, arruinada pels avatars, fracassada en el matrimoni, oblidada pels fills, però que es lliuren a tasques d'ajuda, bé en institucions, potser senzillament empaquetant aliments o roba, bé en petites ONG que excaven pous en paratges llunyans. Amb la seva feina anònima, uns i altres, donen continuïtat a l'Església, la consoliden, la protegeixen. Arribem al cim, l'ermita no té cap atractiu, i ni tan sols hi podem entrar. Acabo demanant a Elies que intercedeixi davant Déu perquè sigui un profeta autèntic del meu temps.

Saber escoltar

«La pràctica de la humilitat»

Aquest títol és el d'un llibre de Gioacchino Pecci. Fou Papa amb el nom de Lleó XIII. Nasqué el 1810 i morí el 1878. És recordat, especialment, per l'encíclica *Rerum novarum*. Un document que encara avui és punt notable en la doctrina social de l'Església. Tanmateix, va publicar molts documents. Va ser un gran llatínia i un interessat en el conreu de les ciències i de les arts. Posseïa una aguda sensibilitat i una sòlida formació humanística. Encara tinc presents alguns himnes del breviar que el meu professor de llatí em feia traduir. Versions que, en més d'una ocasió, no resultaven fàcils, donada la perícia del Papa, que tenia una gran preparació literària per a la composició dels versos llatins.

Els qui van conèixer aquest Sant Pare el descriuen com un home alt, prim, dret; tenia el front ample, el rostre serè i cabells blancs; els seus ulls eren grossos i vius, protegits per unes celles espesses; el seu nas era allargat, els llavis prim, la boca gran i ondulada. La seva fisonomia era distingida, posseïa maneres nobles,

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona

majestat espontània i un aspecte imponent. Aquesta estampa física es complementava amb la seva personalitat espiritual d'escriptor, d'apòstol i de diplomàtic.

Confesso que he tingut una sorpresa quan he trobat, a la meua biblioteca, l'opuscle titulat *La pràctica de la humilitat*, un opuscle escrit per la ploma de Lleó XIII. Em permeto de transcriure'n algunes frases.

«Obre els ulls de la teva ànima, i considera que no tens cap cosa de la qual et puguis gloriar. Només són teus el pecat, la fragilitat i la misèria; els dons de la naturalesa i de la gràcia vénen de Déu, de qui els has rebut com a principi del teu ésser.

»No et pensis que adquiriràs la humilitat sense les pràctiques que li són pròpies, com són els actes de mansuetud, de paciència, d'obediència, de mortificació, [...] de renúncia al teu propi judici, a les teves opinions, de penediment dels teus pecats...; perquè aquestes són les armes que destruiran en tu el regne de l'amor propi, terreny abominable, on germinen tots els vicis, on s'arrengleren a pler i creixen el teu orgull i la teva presumpció.»

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

Signes de vida i... de mort

Avui he anat a l'enterrament d'una gran amiga que ens ha deixat. El seu fill, jesuïta, ha estat l'encarregat de l'homilia. Les seves paraules, tendres i colpidores alhora, m'han fet pensar. Els cristians tenim un itinerari sacramental des del nostre naixement fins al nostre traspàs. És a dir, uns signes que ens acompanyen i ens enforteixen, però que tan sols són això, signes. Cal que aquests signes diguin alguna cosa als altres, que signifiquin alguna cosa per a la gent que ens envolta i que sovint ens acompanya en aquests moments sacramentals després d'acompanyar-nos també en la nostra vida. I si la vida no diu res de la nostra fe poca cosa significaran aquests signes. L'amiga que avui hem acomiadat ha sabut donar testimoni d'allò que és més humà i entenedor: l'amor als altres.

He estat pensant en els sacraments que a mi m'han donat vida i que m'han acompanyat en el meu pelegrinatge fins aleshores. Quin do de Déu! Perquè curiosament, tot i trobar-me en un enterrament, he sentit el do de la vida, la de la meva amiga que ara ha arribat al seu traspàs, com un veritable regal en el seu itinerari ple de bondat i d'estimació, malgrat tots els entrebancs normals que porta la vida.

I no sé ben bé per què —potser pel contrast— m'ha vingut a la memòria un dels fets més esfereïdors que he viscut aquesta setmana. El vull compartir amb els meus lectors guardant, però, el més absolut anonimat.

Fa dies ens va arribar un noi de catorze anys amb l'angoixa dibuixada als ulls. A poc a poc ens vam assabentar de la seva dissort: havia deixat embarassada una noia una mica més gran que ell. En aquells moments era incapaç de pensar, com és normal, en la nova vida que havia engendrat en el si d'una dona. L'angoixa d'unes conseqüències que preveia, el turmentaven.

Després de Setmana Santa va arribar canviat. De l'angoixa i la depressió dels primers dies havia passat a una mena de serenor trista que li deixava dibuixada al rostre una expressió com més adulta. Semblava que havia experimentat un creixement que no sabíem endevinar si positiu o negatiu.

L'explicació ens la va donar ell mateix d'una manera inesperada. Portava al braç dret un tatuatge impressionant. Artísticament es podia qualificar de molt bo. Enmig d'una complicada ornamentació s'hi veia una calavera. Després de quedar impressionats pel preu d'aquella obra d'art i del que s'havia gastat sense tenir gaires diners, l'explicació encara ens va esglaiar molt més: «M'he volgut fer aquest tatuatge per recordar tota la vida el que m'ha passat, perquè el disgust que he tingut ara és pitjor que el d'abans. La mare de la meva noia l'ha fet avortar. Jo això no ho volia de cap manera. És per això que m'he fet fer aquest dibuix. Vull tenir present tota la vida que jo he engendrat vida i mort.»

És terrible que un noi d'aquesta edat hagi de carregar amb una angoixa que supera la seva capacitat d'adolescent en un entorn que no és fàcil d'entendre si no vius a prop.

Zoom

Eduard Brufau

El 3 de maig passat, festivitat de la Santa Creu, es va fer la benedicció del terme de la ciutat de Barcelona des dels terrats de la catedral. La cerimònia va ser celebrada per Mn. Josep M. Martí Bonet, acompanyat de Mn. Josep Vives i amb la presència de religioses, escolans i altres persones. Es tracta d'una tradició antiquíssima, si bé poc coneguda per la majoria de barcelonins, en què es demana la protecció divina sobre la ciutat.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

El corredor mediterrani

Per què València i Barcelona no estan unides, ni tan sols en la fase de projecte, pel tren d'alta velocitat? Per què l'autopista que envolta el Mediterrani va haver de ser impulsada per una institució internacional i vèncer les reticències espanyoles? Per què el primer tram d'AVE (Madrid-Sevilla) va representar un segment perdut dins de la península sense auspiciar un projecte de connexió europea? Per què el corredor mediterrani està condemnat a l'ostracisme i rep tants impediments per portar-se a terme, tot i les darreres declaracions? Per què Cháves, en la seva primera visita a Catalunya com a vicepresident, va reconèixer que el finançament era injust però no va badar boca quan li van parlar de l'aeroport, etc.? Interrogants interminables.

L'eix centre-perifèria, amb tots els matisos necessaris, explica moltes situacions. La dictadura franquista, que va saber distingir entre el poder polític i la iniciativa econòmica, va concentrar el poder polític en el règim, instal·lat a la capital. En canvi, l'economia va quedar, no sense dificultats, a mans dels empresaris. La seva iniciativa, després de pagar el peatge polític, es podia expansionar a la perifèria, on comptava amb una tradició rica, com és el cas de la burgesia catalana. Espanya tenia dos grans centres: el polític a Madrid i l'econòmic a Barcelona. La recuperació de la democràcia, amb la controvertida fórmula del cafè autonòmic per a tothom, ha trencat aquesta polaritat i el nacionalisme espanyol s'ha fet amb tots els ressorts de poder, el concentra de manera omnímoda a Madrid i elimina qualsevol focus de competència. Les decisions, presentades amb l'embolcall de la democràcia, ni tan sols s'han discutit. Les pretensions d'Euskadi, amb el concert econòmic a la butxaca, eren merament polítiques i ETA els restava credibilitat. Navarra viu en el millor dels mons. Catalunya va ser el gran motor del canvi, de la democràcia i de la incorporació a l'àmbit internacional, però ha pagat molt cara la

seva ingenuïtat. La resposta ha estat l'espoli fiscal, l'arraconament polític, l'etiqueta d'insolidaritat, la negació d'infraestructures, la persecució sistemàtica de la seva identitat... Ha estat utilitzada com a boc expiatori per justificar interessos inconfessables. Aïllacionisme: ni AVE cap a Europa ni AVE cap a València, aeroport per a vols europeus però no per a vols intercontinentals, etc. Calia tallar-ne l'expansió pel corredor mediterrani, utilitzant les armes polítiques, econòmiques i culturals, que són a mans del poder central. Primer, creant a València, especialment durant el segon mandat d'Aznar, un contrapoder econòmic i portuari. Segon, deteriorant al màxim els lligams tradicionals com la llengua i la cultura. La unitat lingüística, que cap entès no pot negar, està greument amenaçada. Fins i tot la Biblioteca Nacional d'Espanya ha participat en aquest disbarat. Tercer, retallant el mercat cultural dels mitjans de comunicació com la televisió. El que és important és no rebre TV3 en comptes de procurar-se un benefici mutu. Fins i tot, els socialistes, tan amics d'arrencar la crosta nacionalista, que ja ha produït els primers fruits que és perdre l'hegemonia d'audiència de Catalunya Ràdio, es plantegen modificar la informació meteorològica perquè no es parli dels països de la mateixa àrea lingüística. Els empresaris, tant valencians com catalans, són conscients del preu altíssim d'aquesta divisió i d'aquesta barrera. Els treballadors són els primers perjudicats, però estan menys atents a la jugada. Dins de Catalunya, n'hi ha que col·laboren perquè es produeixi aquesta dissort. Sembla que el tripartit està més atent a fer-nos digerir el possible finançament, sens dubte injust, que no pas a plantar cara a l'incompliment d'una llei orgànica com l'Estatut. A la sala d'espera hi ha el corredor mediterrani i la gestió de l'aeroport. Mentrestant, ICV posa pals a qualsevol progrés en infraestructures, com el quart cinturó, esgrimint la defensa d'un model sostenible que impedeix qualsevol progrés raonable.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

CARTES DEL LECTOR

■ Per molts anys, Ràdio Estel!

El motiu d'aquest missatge és per felicitar l'encert en la programació i el format de Ràdio Estel. Destaca àmpliament el tipus de música, agradable, variada, moderna; realment molt bonica. També són molt interessants els punts de reflexió. Crec que representa el que ha de ser una emissora d'Església.

Com que crec que cal destacar les coses que es fan bé, em dirigeixo a vostè, senyor director, per encoratjar-lo a seguir en aquest camí i felicitar, igualment, els seus col·laboradors.

Només tinc un dubte: és que jo ja tinc una certa edat, 66 anys, i potser és per això que m'agrada tant! Però he fet aquest comentari amb els meus familiars més joves i propers i també estan molt d'acord amb mi que Ràdio Estel és una molt bona emissora. Per tant... per molts anys i endavant!

TERESA FARRIOL MARTÍ
Barcelona

■ Alcohol i joves: barreja explosiva

En llegir les estadístiques de la Policia Local de Màlaga, observo que el resultat positiu de tres quartes parts dels controls d'alcoholèmia fets els caps de setmana correspon a un 75% de joves menors de 35 anys. No només s'ha produït un «augment preocupant», informa l'Associació Provincial d'Autoescoles, en el consum de l'alcohol, «sinó també d'una altra mena de drogues», que com tots sabem tenen efectes més perniciosos que l'alcohol.

M'ha vingut al cap un programa de televisió que vaig veure fa uns mesos. Crec recordar que es deia «Els nostres joves han perdut la por a la nit, a l'alcohol, a la droga i al que vingui després». La tertúlia la formaven tres joves, un psicòleg, una persona rehabilitada, un pare i un educador.

Quan als joves els va tocar parlar, coincidien que estaven desitjant que passessin els dies, de dilluns a dijous, per tornar a la moguda. Sortien per divertir-se i passar-s'ho bé i, és clar, per «estar bé i aguantar» cal prendre el que sigui. És el que fan els altres? I està de moda? Si no ho fas, els altres se'n

riuen de tu! Us parlo de nois de 12 a 16 anys, que també es veien en reportatges que passaven.

En els seus arguments només se'ls notava que viuen la immediatesa, no hi veuen més enllà dels seus nassos. Opten pel *carpe diem*. Aprofita el dia, no confis en el demà. No pensen en plans de futur. Aquestes gresques són, a més, un motiu de preocupació per als pares, incapços d'imposar als fills un horari d'oci que preservi la seva salut física i psicològica.

Què passa a la nostra societat, quan els primers a adaptar-los espais perquè es reuneixin a divertir-se d'aquesta manera són els mateixos ajuntaments? I, a més, es queden tranquils perquè al seu voltant hi ha ambulàncies, policies... el que calgui per intervenir en cas d'emergència.

Potser la solució que aporta la nostra joventut és ofegar el problema amb el *botellón*. Com diria Antonio Gala, «el que ignora és si són culpables, però sí que sé que no són els més culpables».

ELENA BAEZA
Màlaga

■ La propuesta de diálogo

Frente a la tendencia de los medios a simplificar la realidad y el pensamiento, es de agradecer que haya personas capaces de orientar la conciencia ética de la sociedad, que nos ayuden a descubrir qué es lo principal del presente y qué lo secundario.

Siguiendo la propuesta de Benedicto XVI hecha en Francia de construir una laicidad positiva, la Conferencia Episcopal Española brindó un diálogo sincero a todos los sectores de la sociedad y a los poderes públicos, y ha recordado que la Iglesia no son sólo los obispos sino todos sus miembros y que los ciudadanos católicos son plenamente libres y responsables a la hora de tomar iniciativa pública en los debates actualmente abiertos y en los que está en juego la protección de bienes y derechos fundamentales. Mucho me temo que algunos partidos y poderes públicos no están por la labor.

VALENTÍN ABELEDA CARRILLO
Salta

■ L'avortament no és un dret, és un crim

Crec que cal reiterar una vegada i una altra que l'avortament no és un dret de la dona, sinó un fracàs de la societat, que la vida humana té l'origen en el moment de la fecundació i que els científics, els bisbes, els fidels i qualsevol altre ciutadà que rebutgi els dogmes imposats des del poder tenen tot el dret d'expressar en públic el seu criteri segons els principis del pluralisme social.

Promoure una reforma injustificada de la legislació vigent, ja molt permissiva en aquesta delicada matèria, és fer l'ullet a l'esquerra radical, a la qual Rodríguez Zapatero necessita cada dia més a causa de la seva soledat parlamentària. Aconseguirà aquests suports a costa de milions d'humans en estat embrionari? No sé si deu ser legítim, crec que no, però el que segur que no és, és moral.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

■ Voluntat de reconciliació

Quan els dos principals partits que governen un país decideixen que un tema tan important com la recuperació de la memòria històrica pot servir als seus interessos electorals, i no dubten en convertir-lo en motiu de confrontació, hem de ser conscients que tenim un problema que només nosaltres, la societat civil, podrà solucionar. Estic totalment d'acord amb la iniciativa de *Catalunya Cristiana* de tractar aquest tema des d'una perspectiva serena i amb veritable voluntat de reconciliació. Crec que aquest és un procés necessari i que s'ha de fer amb responsabilitat, deixant de banda els prejudicis i assumint que, a la guerra, tothom hi va perdre. La guerra civil és un període clau per entendre la nostra història actual. És necessari que en parlem i és necessari que perdonem. Sr. director, no podria, per tant, estar més d'acord amb el seu article.

ENRIC SÁNCHEZ i COROMINES
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Crítica als pastors

—Em causa angoixa la situació del senyor Lugo i tot el problema de la seva paternitat. Sento a parlar molt, especialment al meu cercle familiar, sobre el tema. Diuen: «Per això no m'agraden els capellans, aquests capellans que són així i aixà...» Sé que no tots els sacerdots són així, i crec que no puc jutjar. En aquest cas paguen justos per pecadors. Pregunta: «Quina és la posició que he de prendre? Una actitud de no entrar en confrontacions o he de defensar l'Església catòlica d'una manera enèrgica?», perquè ens diuen i ens atribueixen les pitjors coses. Algunes d'aquestes persones que ho fan són catòliques... Visc aquesta situació diàriament a la meua família. Salutacions des de Guayaquil, l'Equador.

—M'arriba la seva consulta el diumenge IV de Pasqua, diumenge del Bon Pastor. És lamentable el cas que comenta. Molt lamentable perquè, d'una banda, es tracten efectivament dels pecats d'algú que, en el seu moment, era pastor de l'Església. Es fa pública la doble vida que duia. El seu pecat i error és censurable i ara n'haurà d'assumir les conseqüències. I, en aquest cas, vostè no ha de defensar de cap manera una conducta indefensable. Però, d'altra banda, també és molt penós constatar com moltes persones, mancades del sentit comú més elemental, s'atreveixen a jutjar i projectar l'ombra del dubte al conjunt total dels pastors de l'Església. Crec que en aquestes crítiques hi ha ignorància, superficialitat. Pregunta: «Condemnarien el col·lectiu dels metges pel cas d'alguns metges incompetents? Posarien en dubte la confiança en la justícia si es descobrix que hi ha alguns jutges corruptes?» El mal és minoritari, molt minoritari, encara que faci més soroll i molts s'afanyin a escampar-ho.

Li confesso que quedo estupefacte davant la manca de seny de tanta gent. I en aquests casos de crítiques manifestament injustes, s'ha de defensar el col·lectiu dels pastors de l'Església. Faci reflexionar els seus interlocutors. Segur que gairebé tots coneixen un sacerdot admirable i entregat. Allunyi's d'aquests catòlics que es complauen a escarnir els pastors que en nom de Crist regeixen l'Església.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ Davant la reprovació al Papa, gràcies, Cucurella

El grup ICV busca la reprovació del Papa al Congrés per les seves declaracions a l'Àfrica sobre el condó. Alguns no perdonen la seva saviesa i mostren la seva ignorància. Té raó Marcial Cucurella, portaveu de l'Observatori de Llibertat Religiosa, quan censura aquesta reprovació sense sentit.

Benet XVI ha parlat, com sempre, tocant de peus a terra, o sigui, amb sentit de realitat. Que potser mereixen reprovació aquestes paraules del Sant Pare pronunciades amb motiu de la seva visita a l'Àfrica, país assolat per la sida? «No es pot superar el problema de la sida —va comentar— només amb eslògans publicitaris. Si no hi ha ànima, si no s'ajuda els africans, no es pot resoldre aquest flagell només distribuint profilàctics: al contrari, hi ha el risc d'augmentar el problema.»

O que «la solució es pot trobar només en un doble esforç: el primer, una humanització de la sexualitat, és a dir, una renovació espiritual i humana que dugui una nova forma de comportar-se els uns amb els altres, i segon, una veritable amistat també i sobretot envers les persones que pateixen, la disponibilitat fins i tot amb sacrificis, amb renúncies personals, a estar amb els que pateixen». O que «la realitat més eficient, més present al capdavant de la lluita contra la sida és precisament l'Església catòlica, amb els seus moviments, amb les seves diferents realitats. Penso en la Comunitat de Sant'Egidio, que fa tant, visiblement i invisiblement, en la lluita contra la sida, en els Camils, en totes les monges que estan a disposició dels malalts...»

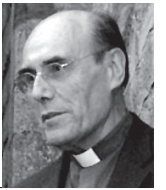
Gràcies, Cucurella.

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

Els ritus de la Confirmació (1)

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Els ritus de la Confirmació, separats

El ritual clàssic de la iniciació cristiana segueix aquesta seqüència: renúncia i professió de fe, bateig en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, Confirmació amb la signació/unció/imposició de mans per al do de l'Esperit Sant, participació en la pregària universal dels fidels, i primera participació de l'Eucaristia. Aquest itinerari el trobem avui present en la iniciació cristiana dels adults, en l'Església llatina, i també en la dels pàrvuls en l'Església d'Orient.

Quan, a través dels temps i per diversos motius, els ritus de la Confirmació s'han separat del baptisme, han perdut inevitablement una part de la seva comprensió. A l'època medieval eren situats al final de la missa episcopal, com una mena de benedicció conclusiva. El Concili Vaticà II va assumir aquesta qüestió i va donar a la celebració del sagrament del do de l'Esperit un context litúrgic més apropiat. En primer lloc, va fer possible celebrar-lo dintre de la missa, i amb això es va reprendre el lligam entre Confirmació i Eucaristia. En segon lloc, Pau VI va voler que les paraules que acompanyen la signació fossin més expressives del sagrament, i per això va assumir la fórmula oriental: «Rep el signe del do de l'Esperit Sant.» D'aquesta manera es feia també un gest de força ecumènica en relació amb les Esglésies germanes d'Orient. En tercer lloc, el Concili va fer preparar també un ritual de la Confirmació

més «complet», per una celebració sense Eucaristia, amb litúrgia de la Paraula pròpia, renovació de les promeses baptismals, pregària dels fidels, i parenostre; és a dir, un ritual que evoqués el context clàssic: Baptisme i Eucaristia.

Aquestes decisions, positives en si mateixes, comporten això no obstant un risc d'execució. En primer lloc, el risc de fer de la confirmació un moment massa independent del baptisme i de l'Eucaristia; la celebració de la confirmació dintre de la missa té el risc de no destacar suficientment l'Eucaristia com a culminació de tota la iniciació; la celebració fora de la missa, en el cas de candidats que ja combreguen, separa innecessàriament els dos sagraments. Convé estar atent a aquest risc en el moment de preparar la celebració, i en la catequesi dels sagraments.

Introducció i invocació de l'Esperit Sant

Actualment, els ritus de la Confirmació separada del Baptisme comencen amb la referència a aquest sagrament: la renovació de la renúncia i professió de fe pròpies del batejat. És la manera visible d'enllaçar el baptisme amb la seva confirmació.

Tot seguit, el bisbe convida a la pregària, amb aquestes paraules: «Preguem, germans, Déu Pare totpoderós, i demanem que faci davallar sobre aquests fills seus l'Esperit Sant, que els confirmi amb l'abundor dels

seus dons i, amb la seva unció, els configuri a l'Ungit, que és el Crist, Fill de Déu.» I tothom prega una estona en silenci.

L'objecte de la pregària és la invitació tota l'assemblea perquè s'uneixi a l'epiclesi que el bisbe farà tot seguit, imposant les mans sobre els candidats (de manera general si són més d'un). Les afirmacions doctrinals són importants: de l'Esperit Sant s'esperen dues coses: la confirmació dels batejats amb l'abundor dels seus dons, això és, amb les energies de vida cristiana que els portin a viure com a tals, i la configuració a l'Ungit/Crist/Messies a través de la «impregnació» de l'Esperit, significada per la unció del crisma. És, per tant, l'Esperit Sant el qui confirma i ungeix; el bisbe és el ministre d'aquesta acció sagrada. Aquesta confirmació i unció enriqueixen el batejat i completen en ell la imatge de Jesucrist, el Fill de Déu ungit per l'Esperit Sant i enviat a anunciar l'Evangeli als pobres (vegeu prefaci de la Confirmació).

Després del silenci, el bisbe estén les mans sobre els candidats i explicita la pregària que ha preparat: «Info-neu-los l'Esperit Sant Defensor...» L'enumeració dels dons segueix el text d'Isaïes 11 quan parla del Messies ple de l'Esperit Sant, i explicita el que abans ha dit sobre «l'abundor». Dir «set» és dir «tot». La imposició de les mans evoca el gest original, encara que aquesta imposició de mans no és considerada, en el ritual actual, com un gest essencial. Tanmateix, no es pot ometre.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ❑ **Nascut a Gombrèn, Ripollès, l'any 1812**
- ❑ **Dominic, amb un gran do per a la predicació**
- ❑ **Fundador de les Dominiques de l'Anunciata**
- ❑ **Va morir a Vic l'any 1875**
- ❑ **Beatificat per Joan Pau II el 1979**

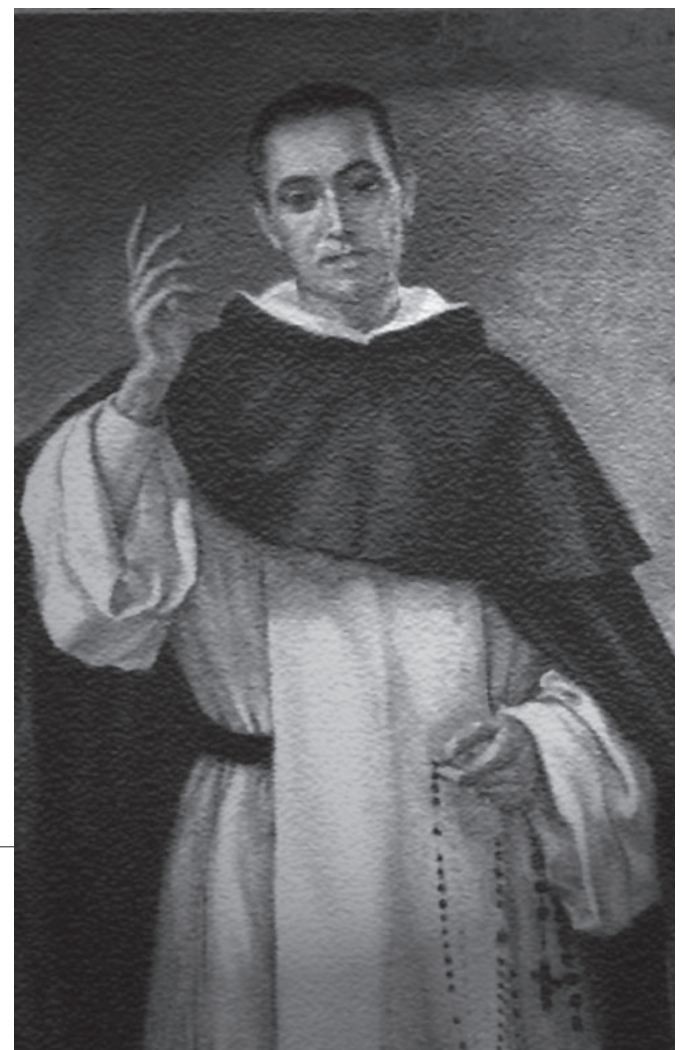
Aquest beat català va néixer en una família modesta de carders. Arran de la mort del pare la situació econòmica va empitjorar i Francesc Coll, que amb 11 anys era el petit de deu germans, va ser enviat al seminari de Vic. Mentre va ser a la capital d'Osona va ser hostatjat a casa d'un matrimoni benestant, els Puigselloses, i ell a canvi hi feia d'instructor dels seus fills.

L'any 1830 va entrar a l'orde dels dominics, i va viure al convent que els predicadors tenien a Girona fins a l'any 1835, quan a causa de les desamortitzacions la comunitat el va haver d'abandonar i va ser dissolta. L'any següent va ser ordenat sacerdot a Solsona, i va començar una bona tasca de catequesi i predicació arreu de Catalunya. En aquesta empresa coincidí en molts punts amb sant Antoni Maria Claret, amb

qui es tenien admiració mútua. El pare Claret va dir del beat Francesc Coll que «on jo predico, ell encara hi pot passar i afegir alguna cosa; però on predica ell, jo ja no hi tinc res a fer».

El nostre beat, amoïnada per l'educació dels joves i sobretot de les noies, va fundar l'any 1856 la congregació de les Dominiques de l'Anunciata. La nova fundació de religioses va conèixer un gran creixement i en vida del pare Coll només a Catalunya se'n van obrir 50 cases. La seva vida exemplar va deixar una forta empremta i molts cristians catalans n'esperaven la canonització, que finalment tindrà lloc l'11 d'octubre proper.

Beat Francesc Coll

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic B; ferial I) **TEMPS DE PASQUA** (Salteri: setmana 2)

MAIG

17. DIUMENGE

VI de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 10,25-26.34-35.44-48 / Salm 97 / 1 Joan 4,7-10 / Joan 15,9-17 (o bé: 1 Joan 4,11-16 / Joan 17,11b-19)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pasqual Bailón, rel.; Santes, Restituta, vg.

18. DILLUNS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 16,11-15 / Salm 149 / Joan 15,26-16,4a. Si es vol: *Sant Joan I* (MLI), *Vermell*. Tarragona: *Sant Pròsper* (MO), *Blanc*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix de Cantalici, rel.; beat Joan Gilbert, rel.; Santes, Rafaela-Maria Porras, rel. i fund.

19. DIMARTS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 16,22-34 / Salm 137 / Joan 16,5-11. Vic: *Beat Francesc Coll* (MO), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Celestí V, p.; Santes, Ciríaca.

20. DIMECRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 17,15.22-18,1 /

Salm 148 / Joan 16,12-15. Si es vol: *Sant Bernardí de Sena* (MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Baldiri (Boi), mr.; Hilari I Silví, b.; Santes, Basilissa, vg.

21. DIJOUS

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 18,1-8 / Salm 97 / Joan 16,16-20. Si es vol: *Sant Cristòfol Magallanes* (MLI), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Secundí, mr.; Torquat i comp. mr.; Santes, Virgínia, viu-da.

22. DIVENDRES

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 18,9-18 / Salm 46 / Joan 16,20-23a. Si es vol: *Santa Rita de Càscia* (MLI), *Blanc*. Vic, Barcelona, Tarragona: *Santa Joaquina de Vedruna* (MO), altres diòcesis (MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ató, b.; Santes, Quitèria, vg. i mr.; Júlia, vg. i mr.

23. DISSABTE

Fèria, **Blanc.** Lectures: Fets 18,23-28 / Salm 46 / Joan 16,20-23a

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Desideri, b.; Joan Baptista de Rossi, prev. I fund.

Comentari de la PARAULA

Enric Benavent Vallès Pare de família

Una alegria ben plena

Pere es presenta amb tota humilitat. Jesús li va demanar que fos el capdavanter de l'Església però ell deixa clar a Corneli, que no vol que li faci cap reverència, ja que és un home igual que ell. El discurs de Pere és ple de paraules conciliadores: «Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé.» Tot ben senzill, tal com Jesús volia. Pere demana a la comunitat que sigui acollidora amb tothom.

Així era la manera de fer de Jesús. «Déu és amor» ens diu l'apòstol estimat. Jesús és la concreció d'aquest amor acollint tothom, valorant les persones, confiant en la bondat que hi ha a l'interior de cadascú.

Amb els nens sovint utilitzem l'expressió «ser amic de Jesús» quan volem dir que som cristians. Ser amic és molt més interessant que pertànyer a una entitat o adscriure's a una ideologia. Per tal que una amistat perduri i maduri cal tenir una actitud activa. Cal anar a trobar la persona amiga, escoltar-la, cal recordar-la quan fa temps que no la veus, felicitar-la pel seu sant, ser-hi quan l'altre et necessita... Tenir un amic és un punt de tensió positiva a la vida. Jesús ens diu avui que som els seus amics, res de servents. Pere ho havia entès molt bé. Això de ser cristians té més a veure amb la igualtat que amb la diferència. Això de ser cristians és una gran sort, perquè ens podem considerar amics de Jesús... només cal anar a trobar-lo, escoltar-lo, ser-hi quan ens necessita, i fer el que ens demana, és a dir, ser acollidors i estimar. Ser amics de Jesús és motiu d'«una alegria ben plena».

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge VI de Pasqua

Lectura primera Ac 10,25-26.34-35.44.48

El do de l'Esperit Sant ha estat vessat fins i tot sobre els qui no són jueus

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Així que Pere entrà, Corneli sortí a rebre'l i es prosternà als seus peus. Pere el féu aixecar dient-li: «Posa't dret, que jo sóc home igual que tu.» Llavors Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui.» Mentre Pere deia això, l'Esperit Sant vingué sobre tots els qui escoltaven la seva predicació. Els jueus creients que havien vingut amb Pere s'estranyaren molt en veure que el do de l'Esperit Sant era vessat fins i tot sobre els qui no eren jueus. De fet, els sentien parlar en llenguatges misteriosos i proclamar les grandeses de Déu. Llavors Pere digué: «Qui pot excloure de l'aigua del baptisme aquests que han rebut l'Esperit Sant igual que nosaltres?» Tot seguit manà que els bategessin en el nom de Jesucrist. Després li pregaren que es quedés amb ells uns quants dies.

Salm responsorial 97

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos.

R. El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.

El Senyor ha revelat la seva ajuda,

Josep M. Mas.

i els pobles contemplen la salvació.
L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. **R.**

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.
Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. **R.**

Lectura segona 1Jn 4,7-10

Déu és amor

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats meus, hem d'estimar-nos els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu. Tothom qui estima és fill de Déu; ha nascut d'ell i el coneix. Els qui no

estimen no ceneixen Déu, perquè Déu és amor. Hem vist clarament l'amor que Déu ens té quan ell ha enviat al món el seu Fill únic, perquè visquem gràcies a ell. L'amor és això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ha estat el primer d'estimar-nos, tant, que ha enviat el seu Fill com a víctima propiciatòria pels nostres pecats.

Al·leluia Jn 14,23

*Qui m'estima farà cas de les meves paraules,
diu el Senyor; el meu Pare l'estimarà, i vindrem a
fer estada en ell.*

Evangeli Jn 15,9-17

*Ningú no té un amor més gran
que el qui dona la vida pels seus amics*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Jo us estimo tal com el Pare m'estima. Manteniu-vos en l'amor que us tinc. Si observeu els meus manaments, us mantindreu en l'amor que us tinc, com jo també observo els manaments del meu Pare i em mantinc en l'amor que em té. Us he dit tot això perquè tingueu l'alegria que jo tinc, una alegria ben plena. El meu manament és que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics. Vosaltres sou els meus amics si feu el que jo us mando. Ja no us dic servents, perquè el servent no sap què fa el seu amo. A vosaltres us he dit amics, perquè us he fet saber tot allò que he sentit del meu Pare. No sou vosaltres, els qui m'heu escollit. Sóc jo qui us he escollit per confiar-vos la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, un fruit que durarà per sempre. I el Pare us concedirà tot allò que demanareu en nom meu. Això us mando: que us estimeu els uns als altres.»

Barcelona

diòcesis

Jornades sobre la Setmana Tràgica

■ La Biblioteca Balmes va organitzar una reflexió serena sobre els dramàtics fets de juliol del 1909

Carme Munté
Barcelona

E nguany es compleixen cent anys dels dramàtics fets de juliol del 1909 que acabarien sent coneguts per a la posteritat com a Setmana Tràgica. Esglésies, convents i monestirs cremats, tombes profanades i les morts del germà marista Lycarion, del franciscà Ramon M. Usó o del reverend Ramon Riu van ser el balanç d'unes jornades que havien començat a la ciutat de Barcelona amb la mobilització popular en contra de la voluntat governamental de reclutar joves per a la guerra al Marroc. Coincidint amb el centenari de la Setmana Tràgica són molts els actes que s'han organitzat, però n'hi ha un que sens dubte ha ajudat a fer una mica més de llum a les dades ja conegudes. Es tracta de les Jornades sobre la Setmana Tràgica (1909-2009) organitzades per la Biblioteca Balmes i el Ministeri de Cultura, amb el suport i la col·laboració de la Facultat de Teologia de Catalunya i altres institucions culturals de casa nostra com l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Al llarg de tres dies, del 5 al 7 de maig, historiadors de gran prestigi van aportar els seus coneixements sobre uns fets que van marcar decisivament la història social, política i eclesiàstica de la Catalunya del mil nou-cents. Tots els experts, cadascun des de la seva llibertat de recerca, van ajudar a configurar una reflexió serena sobre els fets de la Setmana Tràgica, les seves causes i les conseqüències. I van aportar dades inèdites gràcies, sobretot, a l'Arxiu Secret del Vaticà però també gràcies a l'arxiu de la Fundació Antonio Maura de Madrid. Aquesta documentació ha permès descobrir aspectes poc coneguts de la dimensió internacional del ressò dels fets de la Setmana Tràgica, especialment a la premsa de Madrid i a la Secretaria d'Estat del Vaticà.

Justament la darrera conferència de les jornades va versar específicament sobre *La Setmana Tràgica en l'Arxiu Secret Vati-*

cà, de la mà del Dr. Ramon Corts, coordinador de les jornades i director de la Biblioteca Balmes. La seva intervenció va mirar de sintetitzar en una hora l'àrdua recerca a través de més de cent documents, manuscrits o impresos, que es troben a l'Arxiu Secret Vaticà i que estan relacionats amb els fets i les conseqüències de la Setmana Tràgica fins al 1912. Tal com va explicar el mateix Dr. Ramon Corts, el resultat de la seva recerca serà ofert en un llibre que es publicarà pròximament.

La documentació que va arribar a la Secretaria d'Estat del Vaticà provinent de la Nunciatura de Madrid recollia la relació dels fets narrada, entre d'altres, pel Dr. Josep Palmerola o per les religioses Assumpcionistes de Barcelona —«testimoni femení no gaire freqüent en la historiografia de la Setmana Tràgica», segons el Dr. Corts—, així com la gran documentació de Mons. Antonio Vico, nunci apostòlic de la Santa Seu a Espanya des del 1907 fins al 1915. Gràcies a aquest material, va dir el Dr. Corts al llarg de la seva conferència, la Nunciatura Apostòlica i la Secretaria d'Estat tenien molta informació sobre els fets i les seves conseqüències: la descripció prèvia dels fets, la premeditació dels incendis, la descripció dels incendiaris, el furor iconoclasta, la impassibilitat de les forces de seguretat, la responsabilitat final per part del Govern i una certa autocrítica respecte de la situació del proletariat. Una qüestió que també ha sortit a la llum va ser la petició d'indult de la Santa Seu per a Francesc Ferrer i Guàrdia, el revolucionari que va ser acu-

sat i afusellat com a instigador de la Setmana Tràgica.

I si les Jornades sobre la Setmana Tràgica van començar amb la conferència del professor Joan B. Culla, que va destacar la manca de reflexió crítica de la jerarquia catòlica d'aquells inicis de segle en relació amb el patiment del moviment obrer, el Dr. Ramon Corts, ja en la recta final de les jornades, va puntualitzar que sí que s'havia donat una certa autocrítica, però que potser no havia estat suficient.

Sigui com sigui, el decàleg de conclusions de les Jornades sobre la Setmana Tràgica també inclou un punt en aquest sentit: «La relectura dels fets de la Setmana Tràgica ha suscitat una reflexió de serena autocrítica de part de l'Església que, a partir d'aquests fets enmig de "llàgrimes i ensenyances" —per dir-ho en paraules de Mons. Laguarda—, es veié molt més compromesa i implicada en l'acció social d'inspiració catòlica en l'àmbit eclesial de tota la Tarraconense.»

En aquest sentit, el cardenal Lluís Martínez Sistach, a l'hora d'inaugurar les Jornades sobre la Setmana Tràgica, també es va referir al fet que la dolorosa ex-

periència del juliol del 1909 va ser un ensenyament profitós per a l'Església, «per tal de sentir-se convidada a aproximar-se encara més al món obrer i dels pobres. Seguia d'aquesta manera la invitació a la reconciliació i al perdó postulada pel papa Pius X a través del cardenal Vives i Tutó, i suggerida per l'escriptor Joan Maragall en els seus cèlebres articles sobre *L'església cremada*, apareguts a la premsa barcelonina, i en la revisió d'aquells fets que va fer també el pare Casanovas».

També en el capítol de conclusions, els membres del comitè organitzador valoraven com a molt positiu estudiar les possibles vinculacions entre la Setmana Tràgica de Barcelona (juliol del 1909) i la Setmana Tràgica de Buenos Aires (1919), «on, al cap de deu anys dels fets de Barcelona, hi ha registrada la presència d'activistes catalans fugits de la repressió». «Els congressistes —es recollia també en el capítol de conclusions— han posat de manifest la conveniència d'inventariar les fonts inèdites disperses en arxius conventuals i privats que contenen memòries i relats sobre el desenvolupament i impacte dels fets de la Setmana Tràgica en les comunitats religioses i esglésies parroquials.» Finalment, com a fruit immediat de les Jornades, «el comitè directiu proposa de prosseguir-les en un nou congrés —situat en el segon Congrés d'Història Eclesiàstica de Catalunya— que podria celebrar-se a la ciutat de Vic en ocasió del segon centenari de Jaume Balmes dedicat a l'estudi dels reptes de l'Església Tarraconense davant de la modernitat, en un arc cronològic que abastés des de l'ocupació napoleònica fins al Concili Vaticà II».

El Dr. Corts va impartir la darrera conferència de les jornades.

Agustí Codinach

MEMÒRIA GRÀFICA

La seu de l'Arxiu Nacional de Catalunya, a Sant Cugat del Vallès, acull fins al 9 d'octubre l'exposició *Memòria gràfica d'una revolta*, amb imatges dels fotoperiodistes Josep Brangulí i Soler, i Josep M.

Sagarra i Plana. Una mostra d'aquesta exposició es va poder veure a la seu de la Fundació Balmesiana durant les Jornades sobre la Setmana Tràgica.

Església de Sant Antoni de l'Escola Pia cremada durant la Setmana Tràgica. Autor: Josep Brangulí Soler. ANC / Fons Brangulí (fotògrafs)

Església de l'Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia cremada durant la Setmana Tràgica. Autor: Josep Brangulí Soler. ANC / Fons Brangulí (fotògrafs)

Ninxols profanats al convent de les Caputxines del Camp de Galvany. Autor: Josep M. Sagarra Plana (atribuït). ANC / Fons Josep M. Sagarra

BARCELONA

Andrea Riccardi parla sobre sant Pau a la catedral de Barcelona

■ El fundador de la Comunitat de Sant'Egidio inaugura un cicle de conferències amb motiu de l'Any Paulí

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

El 4 de maig el Dr. Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, va ser l'encarregat d'obrir el cicle de conferències organitzat per l'arquebisbat de Barcelona amb motiu de l'Any de Sant Pau. La catedral va ser l'escenari on el Dr. Riccardi va parlar sobre *Sant Pau, comunicador de l'Evangeli en un món globalitzat*.

D'una manera clara i amb autoritat, Andrea Riccardi va assenyalar que «Pau canta que ningú no el podrà separar de l'amor de Crist, però una llarga història ha insistit a separar-lo de Jesús. Segons aquesta posició, hauria estat l'hàbil manipulador del missatge de Jesús, però l'Església sempre ha afirmat que el testimoni de Pau, les seves cartes, són part integrant de l'alliberament cristià. No es pot separar de Crist». Segons Andrea Riccardi, «colpejar a Pau és amputar el cristianisme».

En paraules del fundador de Sant'Egidio, «Pau posa al centre la feblesa. Rep la revelació d'un Déu feble, el rostre del qual és Crist crucificat. Els febles tenen la missió de confondre els forts, les cultures, el poder... La feblesa de les nostres comunitats no és decadència, sinó punt de partida». Per a Riccardi, «amb l'Evangeli, l'apòstol proposa fer un gran salt: les benaurances, on els febles confiats en la gràcia forta de Jesús ja són benaurats. Aquests febles, d'una manera especial, posseiran la terra».

El Dr. Riccardi va assenyalar que «per posseir la terra Pau ha triat parlar al cor dels homes, ha triat la feblesa de la pa-

El cardenal Martínez Sistach i el Dr. Armand Puig aplaudeixen la intervenció d'Andrea Riccardi.

Agustí Codinach

raula. El cristianisme naixent tria la trobada, les cartes, el viatge, la discussió, l'amor... Pau i els seus comuniquen Jesús ressuscitat». Segons el conferenciant, la feblesa «es troba als cromosomes dels cristians».

Andrea Riccardi va posar en relleu que la força que porta Pau a fer el salt al món per comunicar l'Evangeli va ser, a part de la trobada amb el ressuscitat, la comunitat: «No viu separat de les comunitats cristianes que l'acullen, l'encoratgen, l'acompanyen... són comunitats que comparteixen la passió per anunciar Crist. Són petites comunitats que Pau pren seriosament i a les quals dirigeix textos molt elaborats teològicament. Abrusa d'afecte per elles, encara que siguin conflictives i infidels. La fraternitat de les comunitats cristianes és signe de la unió dels pobles. Pau treballa per consolidar la unitat de les comunitats, cap no és oblidada per Pau. Ell les sent com una única família perquè

la família de Déu crea una globalització de la fraternitat.»

El fundador de la Comunitat de Sant'Egidio va advertir del perill de «mitificar Pau», i va subratllar que és possible imitar-lo: «Pau és un exemple de conversió per a comunicadors de l'Evangeli». Per a Andrea Riccardi, «els murs i els abismes que separen els nostres mons i les cultures són enormes. Pau s'hi endinsa consolidat amb la feblesa de l'Evangeli. Va ser una bojeria! La història dels seus viatges revela l'ambició de l'apòstol, que vol tocar la gent de la societat multicultural del seu temps».

«L'enorme salt humà fet per Pau el porta al cor de l'imperi. S'atreveix a confrontar-se amb els mons perquè té un tresor per oferir. L'Evangeli és també per als gentils!» Segons el Dr. Riccardi, «els diferents mons no només es troben al món de Pau, també es troben en ell mateix: pertany a tres cultures, a tres mons: jueu, grec i romà. El món plural no només crea relativisme, també condueix a definir la pròpia identitat. Pau conrea inicialment la seva identitat, però s'obrirà a un nou universalisme».

El conferenciant va destacar que Pau «no s'atura davant dels murs que divideixen les diferents cultures, hi entra sense doblegar-s'hi. Pau és un home de la comprensió, de la sensibilitat envers els problemes de l'altre, cap a la seva cultura, la seva mentalitat...» Com podem viure l'esperit de Pau avui?, es va preguntar Ric-

ANDREA RICCARDI

«Podem viure la caritat com a projecte de vida quotidiana»

—En quin sentit Pau és model per a la Comunitat de Sant'Egidio?

—Veritablement sant Pau és model per a tota l'Església perquè parla d'un Evangeli comunicat al món. Sant Pau ens fa sortir dels límits del nostre petit món, de l'etnicisme i ens porta pels camins del món.

—I malgrat això, s'acusa Pau d'exclusivista...

—De Pau s'ha dit que és un home que no sent cap respecte pels altres, i jo estic convençut que sant Pau és un home que, a través de l'Evangeli, ha fundat la pau. Pau ha afirmat que Crist és la nostra pau. Jo crec que això és el més decisiu: comunicar i viure l'Evangeli és treballar per la pau, és fundar la pau.

—Per a Pau la pregària és essencial, com per a Sant'Egidio.

—Jo crec que el progrés del món no serà possible sense l'espiritualitat. Cal convocar el que és espiritual al cor del nostre món, a la «caverna» de l'home perquè l'ésser humà no torni a ser l'«home de les caver-nes».

—I això ens portarà a viure més bé la solidaritat?

—La Comunitat de Sant'Egidio sent que aquests temps són molt difícils: temps de crisi arreu del món, on els pobres augmenten. Estem en un temps molt oportú per viure la caritat com a projecte de vida quotidiana, perquè una Església que evangelitza és una Església que estima els pobres. Cal tornar a Pau i recordar que ell subratlla l'esperança, la fe i la caritat.

cardi, i va respondre: «Pau comunica la pau de l'Evangeli, és la seva esperança. Comunicant l'Evangeli, l'amor, els cristians treballen una pau preventiva. El nostre futur és viure plegats entre diferents: fundar la civilització del conuiu, de la trobada, del mestissatge, de la unió... convençuts que la convivència de les comunitats cristianes és el germen d'un món diferent».

El Dr. Andrea Riccardi va finalitzar la seva conferència defensant que «Pau no és l'home de l'espasa, sinó l'home de la pau. Ens guia a conduir una pau preventiva en aquest món nostre que corre el risc de tenir fractures. Necessitem l'apòstol Pau!»

Pelegrinatge a Roma presidit pel cardenal LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH, arquebisbe metropolità de Barcelona, amb motiu de la cloenda de l'Any de Sant Pau

DEL 24 DE JUNY A L'1 DE JULIOL

PER A MÉS INFORMACIÓ
Associació d'Amics de Catalunya Cristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona,
Tel. 934 092 700
Fax 934 092 775

El cardenal Martínez Sistach, en defensa del Papa

Redacció / Barcelona

Davant de l'anunci del Congrés dels Diputats d'admetre a tràmit una reprovació contra el Papa per les seves paraules sobre l'ús del preservatiu en la lluita contra la sida, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, ha deplorat aquesta proposta. El cardenal es va referir a

la preocupació de Benet XVI pels pobres i va lamentar que s'haguessin tret de context les afirmacions del Papa manipulant-ne la posició com a contrària a la defensa de la vida i a la promoció de la salut. El purpurat va expressar la seva profunda adhesió i comunió amb el Pontífex, i va demanar als fidels cristians que l'acompanyin amb el seu afecte i les seves pregàries.

BARCELONA

Centenari de la canonització de sant Josep Oriol

■ La canonització va tenir lloc a Roma el dia 20 de maig del 1909, en presència de Pius X

Josep Capdevila i Soldevila

Sant Josep Oriol fou un sant eminentment barceloní, nascut a la Barcelona convulsa de la segona meitat del segle XVII, quan les guerres, fams i pestes delmaven la població. Visqué les mateixes vicissituds de la gent de la seva època, als mateixos barris que avui nosaltres encara habitem. Nasqué a prop de Sant Pere de les Puel·les, fou escolà de Santa Maria del Mar, cursà estudis superiors als Estudis Generals, a l'actual Rambla, i després de ser ordenat sacerdot, l'any 1676, exercí el seu ministeri a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri, on era molt conegut i estimat. Passava llargues hores al confessional atenent i penetrant en el món interior de les ànimes. Visitava els malalts a l'Hospital de la Santa Creu i atenia també els presoners, procurant retornar-los el consol i la pau.

L'ajuda que donava a la seva mare i les caritats que feia als pobres i malalts eixugaven els pocs diners de què disposava. Per poder guanyar una mica més, entrà de preceptor dels fills de la família del noble Tomàs Gasneri, vora l'església de Sant Just i Sant Pastor.

En morir la seva mare l'any 1685, Josep Oriol decidí deixar la casa dels Gasneri, on considerava que la vida li era massa plaent, i volgué anar-se'n a Roma per pregar a prop del sepulcre de sant Pere i demanar llum i orientació pel camí que volia emprendre.

A Roma demanà consell als pares de l'Oratori i obtingué del papa Innocenci XI el benefici de sant Climent, a la capella de sant Lleopard de l'Església del Pi.

L'any 1687 tornà a Barcelona i fou admès com a beneficiat a la Comunitat de Santa Maria del Pi, on exercí les funcions pròpies del seu càrrec: les celebracions amb la comunitat, administració de sagraments, assistència als enterraments, atenció a les persones que ell dirigia espiritualment, càrregues del seu benefici, etc.

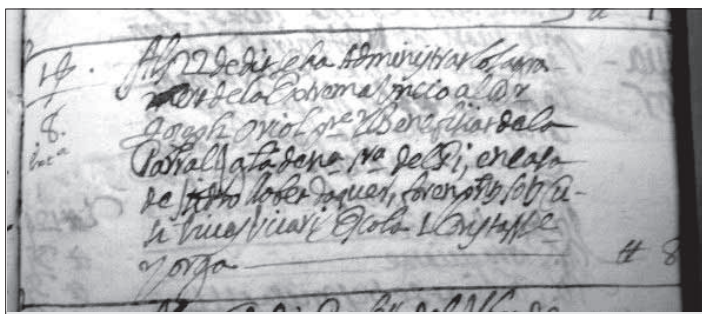
A partir d'aquesta època portà una vida molt més senzilla i es traslladà de la casa del carrer d'en Xucles, al barri de la Ribera, on havia viscut amb la seva mare, a una cambra sota terrat que llogà al carrer de la Flor, una travessia del carrer de la Canuda. Hi féu portar els mobles indispensables per poder dormir, escriure i guardar la poca roba que tenia.

En aquesta cambra, el doctor Oriol passà els darrers anys de la seva vida. En sortia de bon matí per arribar puntual a l'església del Pi i complir amb els seus deures. Les estones lliures les passava tancat a la cambra, dedicat a l'oració i l'estudi. El poble deia que feia una vida tan austera i mortificada que només menjava pa i aigua, d'aquí ve que l'anomenessin «el doctor Pa i Aigua». Durant la nit, a la finestra del

doctor Oriol sempre hi lluià una dèbil llumeta; venia d'un cap de candela que es posava entre els dits de manera que quan la candela s'acabava la calor el despertava. Així, no dormia gaire més de dues o tres hores i podia dedicar la major part de la nit a l'oració, una oració contemplativa, essencialment carmelitana, alimentada pels escrits de santa Teresa i sant Joan de la Creu, que segurament fou transmesa al doctor Oriol pel seu director espiritual, un carmelità del convent de Gràcia.

L'any 1691 la comunitat del Pi el nomenà passioner, és a dir, sacerdot encarregat de la visita i assistència als malalts de la parròquia, en les seves necessitats espirituals i també materials. A partir d'aquest moment la vida del doctor Oriol experimentà un canvi molt important. Descobrí com vivien i morien molts malalts pobres, en cambres infectes i sense cap mena d'esperança de guariment físic ni moltes vegades tampoc espiritual. Aquest món dels malalts no li era pas aliè, però començà a viure'l més intensament i sentí la necessitat de posar-hi remei tant en l'aspecte natural com en el sobrenatural.

Quan visitava un malalt, l'atenia molt amablement, li demanava que tingués fe en Déu, el senyava amb aigua beneïda, i si calia, li netejava les nafres i li posava un

Registre de l'extremunció de sant Josep Oriol, segons consta al llibre d'òbits de la comunitat, de la parròquia de Sant Just i Sant Pastor, el dia 22 de març del 1702.

ungüent que ell mateix confeccionava amb herbes i productes naturals.

El doctor Oriol s'anava adonant que moltes guaricions eren tan immediates i completes que més enllà de l'efecte que podia tenir l'aigua i l'ungüent, hi havia quelcom que només es podia atribuir a la gràcia de Déu. Aquests fets extraordinaris també foren observats per les persones que l'envoltaven i van ser tants els malalts que hi acudien que es veié en la necessitat d'atendre'ls cada dia, havent dinat, a la capella del Sant Crist de la Sang de la parròquia del Pi.

Els darrers anys de la seva vida els esmerçà entregat totalment al proïsme i fidel a l'oració. La seva confiança en Déu li donà una eficàcia superior a les seves for-

«Sant Josep Oriol realitzant el miracle del "rave"», de Josep Flaugier (museu de la catedral de Barcelona).

ces i s'incrementaren les guaricions carismàtiques. Les notícies d'aquests fets tan extraordinaris es van anar escampant per tot arreu.

A la primeria del 1702, el doctor Oriol va començar a trobar-se molt malament i va comprendre que seria la seva darrera malaltia. Va demanar al seu amic Esteve Llobet que l'acollís a casa seva, al carrer de la Dagueria del barri de Sant Just, on morí la matinada del 23 de març del mateix any, a l'edat de 51 anys.

La seva mort entristí molt els barcelonins, que en sentir les campanes del Pi que brandaven a morts, de seguida van saber què passava. El carrer de la Dagueria s'omplí de gent que li volia donar el darrer adéu. L'estreta escala de la casa dels Llobet no permetia passar tants visitants i van haver d'obrir un forat perquè poguessin sortir per la casa del costat. Al matí s'organitzà la processó de l'enterrament que per disposició del senyor bisbe va fer el recorregut de la processó de Corpus, fins a l'església del Pi, on fou enterrat.

Només havien passat 57 anys de la seva mort quan el bisbe i la comunitat del Pi van promoure els primers processos per a la causa de beatificació del doctor Oriol. En aquests processos hi consten les declaracions de persones que l'havien conegut en vida i que donen fe de les virtuts evangèliques del doctor Oriol i de les guaricions miraculoses que realitzà. Els processos van culminar amb la seva beatificació l'any 1806. La ciutat de Barcelona, que encara guardava memòria del doctor Pa i Aigua, celebrà diverses festes religioses. Es traslladaren les seves relíquies del Pi a la catedral i s'engalanaren els carrers més vinculats a la vida del beat, als barris de Sant Pere de les Puel·les i del Pi. Al vespre, des del campanar del Pi es van fer focs artificials.

Va caldre encara esperar un segle més perquè el doctor Oriol pogués ser declarat sant. La canonització de sant Josep Oriol i sant Climent Hofbauer tingué lloc a Roma el dia 20 de maig de 1909, en presència de Pius X.

L'artífex de la canonització fou el cardenal Salvador Casañas, que de petit freqüentà l'església del Pi. Allí començà la seva devoció al beat Oriol, de la mà del seu oncle, el rector Mn. Ramon Casañas.

A la mort d'aquest, l'any 1868, fou nomenat rector del Pi, on pogué copsar la devoció i el record que el poble mantenia vers el doctor Oriol. El 1879 fundà al Pi l'Associació de devots del beat Josep Oriol. A continuació va fundar associacions a les parròquies de Sant Josep de Gràcia, Sant Francesc de Paula i a diversos indrets de Catalunya, en especial a la comarca d'Urgell. Essent professor del Seminari de Barcelona li encomanaren la secretaria de la Junta Diocesana que havia d'iniciar els treballs d'investigació per promoure la causa de canonització del beat Oriol. Durant la resta de la seva vida treballà incansablement amb aquest objectiu, primer com a

bisbe d'Urgell, cardenal i després com a bisbe de Barcelona.

Les seves gestions com a cardenal a la Cúria romana i al mateix papa Lleó XIII, juntament amb les cartes postulatòries, trameses per tots els bisbes de Catalunya, suplicant la canonització del doctor Oriol, van accelerar notablement el procés i s'aconseguí que el Sant Pare, l'avors Pius X, aprovés els dos miracles indispensables i promulgés la butlla pontificia.

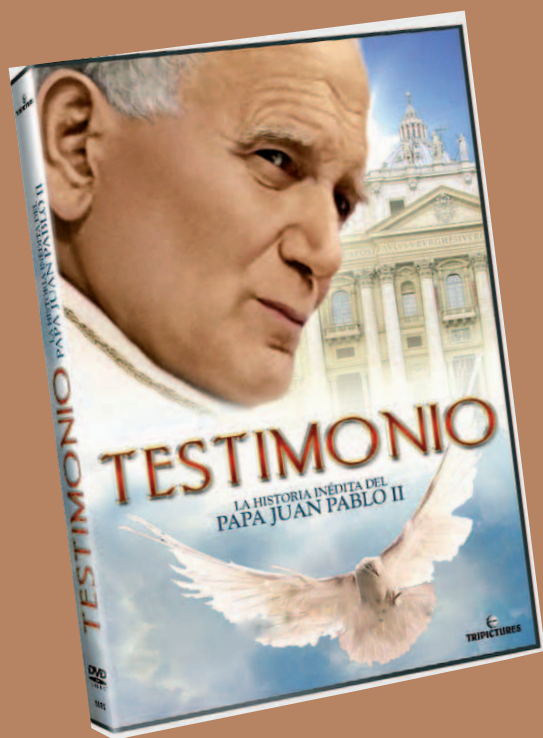
A Barcelona s'havia constituït la Junta per a les festes de la canonització, que dirigí les celebracions de solemnes actes religiosos, principalment a la catedral i a l'església del Pi. El cardenal Casañas havia fundat al Seminari de Barcelona un pensionat sota l'advocació del beat Oriol, perquè els nous seminaristes tinguessin com a model un sacerdot dedicat a la pregària litúrgica, a la pastoral sacramental, a l'atenció als malalts i al compromís social amb els pobres i desvalguts. El Pensionat organitzà diversos actes que donaren més relleu a les celebracions. També s'organitzà una peregrinació a Roma amb tren, per assistir als actes de la canonització. Hi van participar més de vuit-centes persones, amb dos arquebisbes i set bisbes, la major part catalans.

Dintre dels actes programats, es va fer públic l'ofertament que la senyora Magdalena Modolell, vídua Nogués, féu d'un terreny a l'eixample de Barcelona per a la construcció d'un gran temple dedicat a sant Josep Oriol. És l'actual basílica.

També es van fer diversos actes culturals i vetllades literàries entre els quals cal remarcar la crida que la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat va fer als poetes de Catalunya per cantar, en forma de goig, les llaors del nou sant.

El cardenal Casañas no pogué assistir a unes celebracions per les quals tant treballà: havia mort el dia 27 d'octubre del 1908. D'aquests actes, el proper 20 de maig en farà cent anys.

* Arxiver de la basílica de Sant Josep Oriol

EL DOCUMENTAL, DISTRIBUÏT PER TRIPICTURES, REVELA
DESCONEGUTS DE LA VIDA DEL PAPA POLO

«Testimonio», no pel·lícula sobre la vida de Karol Wojtyła

Samuel Gutiérrez

Quatre anys després de la seva mort, el papa Joan Pau II continua fent parlar. La figura mediàtica de Karol Wojtyła atreu l'opinió pública amb una intensitat fora del comú. El darrer gran exponent d'aquest fenomen és el film *Testimonio*, estrenat a finals del 2008 al Vaticà i a la venda en DVD arreu del món des del 8 d'abril passat. La pel·lícula, realitzada en forma de docudrama, està basada en l'èxitós llibre *Un día con Karol*, del cardenal Stanislaw Dziwisz, secretari de Wojtyła durant més de 40 anys. A través d'imatges d'arxiu inèdites, recreacions històriques i sobretot gràcies a una entrevista en profunditat amb el secretari del Papa, de més de 30 hores, *Testimonio* recull aspectes de la vida de Wojtyła fins ara poc explorats i fins i tot desconeguts pel gran públic. Des de la Santa Seu, on el projecte ha estat acollit molt favorablement, ja es considera la pel·lícula com un autèntic document històric sobre la vida del Papa polonès.

A mig camí entre el documental i la ficció, encara que basat tot ell en fets reals, *Testimonio* s'endinsa amb delicadesa en les diverses facetes i dimensions de la trajectòria vital de Karol Wojtyła: com a home, sacerdot, bisbe i, finalment, Papa. El film abraça des de la infantesa passada a Wadowice fins a la seva mort a Roma, tot en el marc de la història de Polònia i del món durant el segle XX i principis del XXI. Les «confidències» del seu secretari i amic, Stanislaw Dziwisz, actual arquebisbe de Cracòvia, al qual va costar convèncer per participar en aquest projecte, es converteixen en el fil conductor d'una pel·lícula a través de la qual, com va dir Benet XVI, fins i tot qui no el va conèixer «pot intuir la passió evangèlica» de Joan Pau II; que és en definitiva, l'autèntic motiu principal de la seva vida.

Vida pública i personal

Rodada en escenaris del Vaticà, Polònia, Portugal i Alemanya, la pel·lícula ha estat dirigida pel polonès Pawel Pitera i narrada pel mateix Stanislaw Dziwisz i el prestigiós actor britànic Michael York,

«El film recull aspectes de la vida de Wojtyła fins ara desconeguts pel gran públic»

protagonista, entre d'altres, de *Cabaret* (1972), *Els tres mosqueters* (1973, 1974 i 1989) i *Jesús de Nazaret* (1979). La banda sonora ha estat composta per Vangelis, guanyador d'un Oscar per *Carros de foc*, i pel músic polonès Robert Hanson.

Testimonio destaca per la seva acurada fotografia i pel seu to entre divulgatiu i intimista. En un equilibri no sempre fàcil d'aconseguir, el film reflecteix, d'una banda la intensa vida pública d'un home decisiu en la història del segle XX, mentre que de l'altra, treu a la llum aspectes molt personals, gairebé íntims, de l'home que va dirigir l'Església durant 27 anys. L'acostament a la persona de Karol Wojtyła es realitza amb simpatia, sense a penes ruptures, i dona a entendre que en Joan Pau II tot en ell estava perfectament unificat. El film revela amb força les seves grans passions pastorals —la lluita per la dignitat de la persona, el repte de l'evangelització, l'aposta sincera pels joves...— alhora que introdueix l'espectador en la quotidianitat d'un pontífex al qual fins i tot li agradava de tant en tant escapar-se d'incògnit del Vaticà per anar a la muntanya. Com revela Dziwisz al seu llibre *Una vida con Karol*, escrit conjuntament amb el periodista Gian Franco Svideroschi, al documental es narra també, entre d'altres, la seva devoció des de la infantesa a l'Esperit Sant, l'origen del costum papal de besar el terra en els seus viatges a l'estranger, els miracles que va realitzar i fins i tot algun exorcisme. Al mateix temps es recull la seva coneguda passió juvenil pel teatre i la literatura i la decisiva intervenció a l'hora d'enderrocar els antics règims comunistes.

Un dels aspectes inèdits de la vida de Karol Wojtyła que la pel·lícula mostra és la ferida lleu per arma blanca causada per l'intent d'assassinat patit el 12 de maig del 1982 a Fàtima, on el Pontífex havia acudit per agrair a la Mare de Déu que li hagués salvat la vida un any abans a la plaça de Sant Pere, en l'atemptat perpetrat per Ali Agca. Se sabia que a Portugal s'havia avortat un atemptat a mans del sacerdot ultraconservador espanyol Juan Fernández Krohn, que va ser detingut abans que aconseguís el seu objectiu, però el que es desconeixia és que ell havia arribat fins i

LA ASPECTES
ONÈS

ova la ojtyla

tot a ferir el Papa. Com revela el cardenal de Cracòvia a la pel·lícula, quan van arribar a l'habitació, «el Papa tenia sang a la sotana». Un altre fet revelador de la personalitat de Joan Pau II és que va continuar el seu viatge sense donar més importància a l'assumpte.

L'home al cent per cent

El DVD *Testimonio*, distribuït per la multinacional Trippictures, es va presentar oficialment l'octubre del 2008 a l'Aula Pau VI del Vaticà, aprofitant la celebració a Roma del Sínode de Bisbes sobre la Paraula de Déu. Els cardenals i prelatos assistents, presidits pel papa Benet XVI, van acollir molt calorosament el film, i en va destacar el rigor i l'objectivitat.

El productor Przemyslaw Häuser va explicar durant la presentació que la pel·lícula és el testimoni de Dziwisz sobre «la figura d'un home, un Papa, que pertany a tothom». I va afegir: «No es tracta del calendari de la vida de Joan Pau II. Hem volgut mostrar l'home al cent per

WEB DE LA PEL·LÍCULA:
www.testimonyfilm.com

cent.» Häuser va comentar també que amb el material que va escriure el secretari del Papa durant el seu pontificat, una pàgina cada dia al seu diari, hi hauria material per rodar-ne una segona part. L'equip de la pel·lícula ha admès que tot i que no va ser fàcil persuadir el cardenal —conegut al Vaticà com el *callat Stanislaw*—, van comptar amb totes les facilitats i llibertat total per gravar a la basílica de Sant Pau, els jardins vaticans i fins i tot la Capella Sixtina. També van tenir accés a arxius, fotografies i imatges inèdites de la filmoteca vaticana.

El resultat d'una feina que va durar més d'un any, fins a la tardor del 2008, ha estat francament satisfactori. En paraules de Juan Orellana, director del Departament de Cinema de la CEE, «el documental, d'hora i mitja de durada, es veu agradablement, és molt amè i desperta en la memòria un gran afecte present per qui va guiar l'Església durant gairebé tres dècades».

FITXA TÈCNICA

PRODUCTOR: Przemyslaw Häuser.

GUIÓ basat en el llibre del cardenal Stanislaw Dziwisz: Gian Franco Svidercoschi, Pawel Pitera, P. Pawel Ptasznik.

DIRECTOR: Pawel Pitera.

NARRADOR: Stanislaw Dziwisz / Michael York.

BANDA SONORA: Vangelis / Robert Janson.

FOTOGRAFIA: Janusz Tatarkiewicz.

EDICIÓ: Cezary Grzesiuk.

DURADA: 90 minuts.

NACIONALITAT: Polònia-Itàlia.

ràdio estel

*la ràdio amable
al seu servei*

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- ■ Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

● RECONCILIEM-NOS! EN ELS 70 ANYS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

L'església clandestina a la zona republicana durant la guerra civil (1)

Albert Manent
Escriptor i
historiador

S'ha parlat i escrit molt sobre la sagnant persecució religiosa durant la guerra de 1936-1938, però s'ha oblidat massa l'heroïtat i l'eficàcia dels qui s'arriscaren a crear una xarxa de culte clandestí i a celebrar l'eucaristia i els sagraments en cases particulars en un temps d'assassinats i d'escorcolls, sense previ avís, de domicilis per part de comitès i patrulles de control, comandats generalment per gent de la FAI, anarquistes violents de la CNT. El bisbe, avui emèrit de Badajoz, Antonio Montero a la seva obra *Historia de la persecución religiosa en España* (1961) es plany de l'oblit del culte clandestí: «No es frecuente que se nos hable de la organización eclesial de la zona roja, así como tampoco de la administración de los sacramentos y de toda la labor pastoral. Creemos, sin embargo, que es éste uno de los temas más enjundiosos del trienio bélico español y que, a todos los efectos, posee un valor ejemplar, parangonable, y superior en ocasiones, al derramamiento de sangre».

De l'esclat de la persecució del juliol del 1936 als Fets de Maig del 1937

L'alçament militar va ésser el detonant perquè comencés una persecució contra l'Església tan forta o més que la de l'emperador Dioclecià. L'endemà del cop militar a Barcelona es veia el fum d'algunes esglésies incendiades i en uns tres mesos més el noranta per cent dels temples foren destruïts o buidats i convertits en magatzems. Es van perdre valuosos retaules, objectes de culte i arxius. Gràcies a la Generalitat es van salvar les catedrals de Girona, Tortosa, Solsona i Barcelona, el monestir de Montserrat i alguns altres llocs de culte. També gràcies a la mateixa institució es van salvar els bisbes de Tarragona (Vidal i Barraquer), Tortosa, Girona, Vic, Solsona i la Seu d'Urgell. Però els sacerdots, religiosos i religioses sacrificats foren a Catalunya 2.441, una xifra terrible.

No obstant aquesta hecatombe, ben aviat alguns laics i clergues es van moure per mantenir la flama del culte. Unió Democràtica, a través del Dr. Vila-Abadal i l'orfebre Ramon Sunyer, van començar a crear uns contactes perquè, tot i el gravíssim risc, en algunes llars es digués missa, la gent es confessés, per exemple, a la plaça de Catalunya o fins i tot fessin baptismes o matrimonis. Dels tres vicaris generals que, en fugir del palau, havia nomenat el bisbe Irujo, només se'n salvà el felipó Josep Maria Torrent. Roma des de l'agost del 1936 havia enviat a Barcelona unes normes que permetien les misses sense ornaments i sense calze: una senzilla copa. La xarxa clandestina a poc a poc es va anar estenent per altres bisbats, llevat de Tortosa i Lleida, on només hi va haver casos aïllats de culte, ja que més del seixanta per cent dels clergues havien estat assassinats.

Curiosament a Tortosa els republicans van permetre que els jesuïtes continuessin regint l'Observatori de

l'Ebre, on se celebrava el culte. A les diòcesis rurals era més fàcil que els preveres s'amaguessin, però el culte era més dispers, com és el cas de la Seu d'Urgell, on no hi va haver cap xarxa concreta. A Girona el secretari de cambra es convertí en el responsable d'unes deu parròquies on se celebrava el culte, especialment a la capital i a Olot. A Vic el vicari general tenia tres o quatre clergues que es movien per anar a les cases i un d'ells era l'anomenat «mossèn Pere de la Pipa», el qual, vestit com un vagabund, i amb un sac, deia misses en unes trenta masies.

A Solsona van excavar en un bosc una gran cova, amb sortides d'emergència, on es deien diàriament quatre misses. A la diòcesi de Tarragona la capital comptava amb uns sis sacerdots que movien la petita xarxa del culte. Igualment s'esdevenia a Reus i a Valls, on tot se centralitzava a la casa dels Moncunill. Fins i tot van fer a Tarragona reunions de seminaristes.

MISSES A FAVOR DE L'ESGLÉSIA MÉS NECESSITADA

En el món, la manutenció i el treball pastoral de milers de sacerdots depenen dels nostres benefactors. En agraïment al seu donatiu, ells ofereixen una Missa per les intencions que ens indiqui. Donem suport a qui ho dona tot per l'Església i pels altres. Ells no poden sols i nosaltres no podem sense ells. Mantenint un sacerdot, ajudem tota la comunitat.

Informació i donatius:

93 237 37 63

La Caixa 2100 1344 63 0200111817

Donatius deduïbles en la Declaració de la Renda.

Ajuda a l'Església Necessitada.
c/ Lluís Antúnez 24, 2º2ª - 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63.
www.ain-es.org

Desitjo que se celebrin Misses
per les següents intencions:

.....

Envio..... € com a Donatiu (Pot prendre com a referència el mateix estipendi que a la seva diòcesi)

Nom i Cognoms

Carrer

C.P..... Població

Província Tel.

Ayuda a la Iglesia Necessitada
¡Tú eres su esperanza!

LLEIDA

GNA. MARIELA CASTELLANOS: «Fer els vots perpetus ha estat l'acte més lliure de la meva vida»

J.C.

La germana Mariela Castellanos té 38 anys, és llicenciada en Psicopedagogia i parla del seu poble, Salta, a l'Argentina i de la seva família amb molta emoció: «Sóc la petita de la família, tinc dos germans i una altra germana, tots casats i amb fills, 11 nebots. La meva mare va morir quan jo tenia cinc anys, era perruquera. El meu pare ha estat un home polifacètic: comerciant, polític i fins i tot àrbitre de futbol.»

En recordar els seus anys d'infantesa i joventut no dubta a afirmar que les seves dues passions eren l'escola i l'església: «A mi no m'avorrien les coses de Déu. Quan vaig haver de triar què fer amb la meva vida, jo ja era del grup juvenil i les religioses del P. Palau treballaven a la parròquia. Vaig sentir ja aleshores una forta crida a la vida religiosa.»

—**Quin ha estat el motiu d'haver professat a la cova del P. Palau a Aitona?**

—Perquè és un indret molt significatiu per a la nostra família religiosa. No solament perquè hi va néixer el nostre fundador, sinó també perquè guarda la història de l'esforç i l'amor de les nostres germanes per embellir la cova, un lloc que avui és un espai per al silenci i l'oració.

—**Què l'ha portada a consagrar-se a Déu?**

—La consagració religiosa és per damunt de tot un do de Déu. Un regal que en la meva vida ha significat el fet d'haver descobert com m'estima el Senyor i que he estat cridada a estimar i comunicar als altres l'amor de Déu envers la humanitat. El veritable amor mai no queda tancat, sinó que és per ser compartit. Quan Déu crida, espera una resposta i respecta la nostra decisió. Fer els vots perpetus ha estat l'acte més lliure de la meva vida.

—**I per què a les Carmelites Missioneres Teresianes?**

—Pel seu treball a la meva parròquia a l'Argentina. Allí vaig conèixer la congregació nascuda de l'obra apostòlica del P. Palau, a qui Déu va revelar el misteri de comunió de Déu i la humanitat. A aquesta experiència la va anomenar «Església». Això va canviar-li la vida al P. Palau i la seva obra va començar a prendre forma i a estendre's. Nosaltres som a la diòcesi de Lleida des de l'any 1872, és una comunitat fundada pel mateix P. Palau. Després de la seva mort, les germanes amb esperit missioner van anar a Amèrica, on es va iniciar l'expansió. Avui estem presents a quatre continents.

—**Com va viure el moment de la seva professió solemne?**

—Les paraules no ho poden explicar. La presència de les germanes d'altres comunitats d'Espanya, de la vida religiosa de Lleida, amics, gent del poble, sacerdots i la calidesa del nostre bisbe, van fer que fos un moment únic, que quedarà guardat per sempre al meu cor.

—**Com a filla del P. Palau, què destacaria del seu carisma?**

—El nostre carisma té molt a veure amb l'anunci de la Veritat de què parlàvem abans: el misteri de comunió de Déu a la humanitat. Les Carmelites Missioneres Teresianes contemplem aquest misteri en la interioritat, en la nostra vida comunitària i ho anunciem en la nostra missió de cada dia. El nostre carisma és eclesial, som un cos i Crist és el cap; per això, el dia dels meus vots perpetus es va fer un gest, quan en el moment de signar la fórmula que abans havia llegit, en la qual em comprometia públicament a seguir Jesús en la vida religiosa, els meus testimonis van ser un sacerdot, una religiosa i un laic.

—**En la seva professió solemne es va llegir un pensament del P. Palau: «Si el meu cor estima fora de tu, està perdut.» Què ens vol dir?**

—El P. Palau m'ha ajudat a expressar el que ha estat fins avui la meva vida. En un temps vaig dipositar el meu cor en la diversió, en un altre moment en l'estudi, també en el treball. Totes coses bones, però cap d'elles no va omplir-me. Solament quan vaig respondre a la crida que Déu em feia mitjançant els homes, i vaig ingressar en la família de les CMT, vaig sentir que havia trobat el meu lloc. Aquí em sento com «peix a l'aigua».

Professió religiosa d'una carmelita missionera teresiana

■ La Gna. Mariela Castellanos va donar gràcies a tots els que l'han acompanyada

Jordi Curcó / Aitona

A l'esplanada de l'exterior de la cova del P. Palau a Aitona, davant d'una imatge de la Mare de Déu del Carme de l'escultor Joan Mainé, va tenir lloc la tarda del diumenge 26 d'abril la professió religiosa de la germana Mariela Castellanos Chávez, carmelita missionera teresiana.

Va presidir l'Eucaristia el bisbe de Lleida, Joan Piris, i va concelebrar el rector d'Aitona, Mn. Antoni Guàrdia, així com altres rectors de pobles propers, dos religiosos carmelites de la comunitat de Lleida, el P. Jesús Sans i el P. Carlos Medina, així com el franciscà Joan Pujol i Mn. Joan Quer, fill d'Aitona.

Van emparar la germana Mariela les seves companyes de comunitat d'Aitona, així com altres germanes carmelites missioneres teresianes de diferents comunitats i religiosos i religioses d'altres congregacions amb presència a la diòcesi de Lleida.

A la celebració s'hi sumaren molts veïns, fidels d'Aitona i amics de les germanes, entre ells l'alcalde, Pau Blanco. El Cor de Joves d'Aitona va animar la litúrgia, que es va iniciar amb el cant *Sean uno para que el mundo crea*.

En concloure l'Evangeli, la germana Fernanda Villanueva, superiora de la comunitat en la qual la germana Mariela es troba estudiant l'espiritualitat palautiana, la va cridar per presentar-la al bisbe. Davant seu, la religiosa va expressar el seu desig de «seguir Jesús de manera definitiva en la congregació de Carmelites Missioneres Teresianes», filles del beat Francesc Palau. En l'homilia, el bisbe Piris es va referir al do de la llibertat que creix en el seguiment de Jesús,

«una llibertat Per al lliurament a la causa de Jesús». El bisbe de Lleida va dir a Mariela: «Avui l'Església és més lliure, gràcies a tu.»

Finalitzada l'homilia i seguint el ritu propi, el bisbe Piris va preguntar a la germana Mariela sobre el seu desig de consagrar-se a Crist, abraçant la vida religiosa. Es va prosseguir amb el cant de la Lletania dels Sants, en què van ressonar amb força els noms del beat Francesc Palau i també el de la seva neboda, santa Teresa Jornet,

moment va ser acompanyat per un cant inspirat en un pensament del P. Palau: «Si el meu cor estima fora de tu, està perdut.» Es va cloure aquest ritu amb la benedicció que el bisbe va impartir a la nova religiosa, que va ser ratificada com a tal i públicament per la germana Maria Pilar Biurrun, com a religiosa de la congregació fundada pel P. Francesc Palau. Totes les germanes de la congregació presents van abraçar la germana Mariela, com a signe d'acollida a

El bisbe Joan Piris va presidir l'Eucaristia i va beneir la nova religiosa.

fundadora de les Germanetes dels Ancians Desemparats, tots dos bressolats en aquest poble del Segrià com és Aitona, anomenat «Bressol de Sants».

A continuació es va viure el moment més significatiu de la celebració, quan la germana Mariela va emetre els seus vots religiosos, que van ser rebuts en nom de la congregació per la germana Maria Pilar Biurrun, delegada de la superiora general. La fórmula de la professió religiosa, escrita per la germana Mariela, la signaren sobre el mateix altar la professa i alguns testimonis. Aquest intens

la família palautiana.

En finalitzar l'Eucaristia la germana Mariela va prendre la paraula per donar gràcies a Déu i a tots aquells que al llarg de la seva vida li han donat suport en el seu camí com a religiosa i que comparteixen ara la seva alegria: «Val la pena lliurar la vida per fer visible el somni de Déu per la humanitat.»

Acabada la celebració i mentre els fidels demostraven el seu afecte a la germana, abraçant-la, ressonava encara el pensament del P. Palau que s'havia llegit en el moment de la comunió: «Vostre estimat està present...»

Mons. Piris, nou president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social

J.C. / Lleida

L'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) va elegir el bisbe de Lleida, Joan Piris, nou president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social. El bisbe de Lleida va ser elegit en la tercera votació amb 34 vots, substituint així en aquesta responsabilitat Mons. Juan del Río, després d'haver estat elegit com a membre del Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola.

Després de conèixer la seva

elecció, el bisbe Piris va manifestar que sens dubte aquesta nova responsabilitat que assumeix li representarà «més treball i alhora més absència de la diòcesi». En aquest sentit va dir que presidir la Comissió Episcopal de MCS, comporta, entre altres funcions, la relació i contacte amb els directius dels mitjans de comunicació estatals i certes competències en els programes socioreligiosos de les cadenes públiques, «però no de la COPE, que no depèn d'aquesta Comissió i per tant no en tenim cap competència».

Mons. Piris va destacar també la importància en aquest àmbit de les nou facultats de Ciències de la Comunicació que té l'Església. «Un dels primers actes als quals he d'anar com a president de la Comissió de MCS és a la commemoració dels vint anys de la Facultat de Comunicació de la Universitat Pontifícia de Salamanca», va explicar el bisbe de Lleida, que va destacar la importància d'aquests àmbits universitaris i el treball que s'ha fet i es fa des d'aquestes facultats de l'Església en la formació dels comunicadors.

TARRAGONA

Constantí festeja la restauració de la façana del temple parroquial

Joan Boronat

Constantí

L'església parroquial de Constantí ofereix un aspecte immillorable un cop enllestides les obres de restauració de la façana principal, inaugurades el diumenge dia 26 d'abril al migdia, enmig d'una gran expectació que va dur més d'un miler de ciutadans al carrer.

En aquesta restauració s'han invertit 182.000 euros, gràcies a les aportacions de particulars, empreses, la Diputació de Tarragona, l'Ajuntament de Constantí, el

Departament de Cultura de la Generalitat i l'arquebisbat, que han servit per a l'aranjament integral de la façana de l'església de Sant Feliu màrtir, consagrada l'any 1749, i que ha permès també la recuperació dels esgrafiats originals que daten del segle XVIII.

Un altre fet destacable d'aquesta actuació és que s'ha entronitzat una imatge de la Verge a la fornícula que hi ha damunt de la porta principal del temple. Es tracta d'una escultura de pedra de la Floresta, d'1,74 metres d'alçada i un pes de 400 quilos, obra de l'escultor reusenc Ramon

Ferran i del picapedrer Xavier Solé.

Després de la missa dominical es va procedir a la inauguració oficial de la façana de l'església, on la Colla Jove dels Xiquets de Tarragona va enlairar un pilar per realitzar el descobriment de la imatge de la Mare de Déu. Així van completar una actuació en la qual van carregar i descarregar diferents castells de set.

En el torn de parlaments, el rector de Constantí, Mn. Pere Dalmau, a més d'agrair el suport rebut de tothom al voltant de l'obra inaugurada, va sol·licitar una nova col·laboració per poder dur a terme la restauració interior de Sant Feliu, una crida que va trobar resposta en el president de la Diputació de Tarragona, Josep Poblet, que va destacar la necessitat de «conservar el patrimoni religiós dels pobles, com a símbol de tots els vilatans». Es va comprometre a continuar donant suport, des de la institució que representa, a la parròquia i al municipi de Constantí.

Per eternitzar l'emotiva jornada es va

Façana del temple ja restaurat.

fer una gran fotografia de família, amb les autoritats, entre elles l'alcalde de Constantí, Josep Maria Sabaté, i tots els assistents a l'acte.

GIRONA

Lluminàries solidàries a les escales de la catedral

Víctor Gay / Girona

Més de cinc mil llançons solidaris es van encendre a les escales de la catedral, en una iniciativa dels alumnes i professors del col·legi La Salle, el capvespre del divendres de la tercera setmana de Pasqua. Cada llançó s'havia venut al preu de dos euros i l'import es destina al foment d'escoles que els germans de La Salle mantenen a la regió de la Sabana del Togo. L'encesa és molt espectacular, i es va fer en pocs minuts gràcies a la participació de dos centenars d'alumnes i professors del centre. Mentre es feia l'encesa es llegien textos relacionats amb la situació social, sanitària i educativa del continent africà i concretament del Togo.

El bisbe de Girona va ser present en aquest acte que va aplegar més de mig miler de persones i que va ser controlat pels serveis municipals.

Mig miler de catòlics ortodoxos celebren la Pasqua de Resurrecció

V.G. / Figueres

El Secretariat d'Ecumenisme de la diòcesi de Girona es va encarregar de les celebracions de Pasqua de la comunitat grecollatina de ritu bizantí, que enguany corresponia a la vetlla del dissabte 18 d'abril al diumenge 19. El prevere gironí Joan Soles, que ha servit prou anys aquestes comunitats a França, va retornar precisament per atendre les ja presents entre nosaltres.

Enguany es van fer tres celebracions. El dissabte a la tarda a la parròquia de Sant Pere de Figueres, amb més d'un centenar i mig de fidels, procedents de l'Alt Empordà; la Vetlla Pasqual a les onze de la nit a la parròquia de Santa Maria Assumpta, per als fidels del Baix Empordà, també amb més d'un centenar de participants, i el diumenge de Pasqua al migdia a la parròquia de Sant Roc d'Olot, per atendre els fidels de la Garrotxa, amb una participació superior als dos centenars i mig de fidels.

La majoria dels membres de la comunitat grecocatólica presents a la diòcesi són ucraïnesos i treballen en el sector industrial i de serveis. Precisament les

celebracions religioses, molt participades, són ocasions d'encontre i sempre han agraït aquest servei que els ofereix la diòcesi. Són molt respectuosos amb la societat gironina i el seu nivell de formació és alt. Tenen molta facilitat pels idiomes i la presència del català i el castellà no els suposa cap problema. La majoria

La celebració de la Pasqua a la parròquia de Sant Roc d'Olot.

dels ucraïnesos parlen també rus, tot i que el consideren un idioma imposat. Precisament es té molta cura en les celebracions d'emprar sempre el seu idioma.

La propera festa important, com correspon a l'Església catòlica de ritu llatí, serà la Pasqua de Pentecosta, que en l'antic calendari julià serà el 7 de juny.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

URGELL

Inaugurada la restauració de Santa Maria d'Agramunt

■ Les obres van posar al descobert un refugi antiaeri que es va fer sota el temple l'any 1938

David Codina
Agramunt

El bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, el conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras, i l'alcalde d'Agramunt, Amadeu Padullés, van inaugurar les obres de restauració de l'església parroquial de Santa Maria d'Agramunt, en un acte que va acollir totes les institucions implicades i un gran nombre de fidels i veïns d'Agramunt.

Les obres, que han renovat i embellit l'aspecte d'aquest monument nacional, han consistit a restaurar les voltes i els paraments interiors, la façana, així com a renovar la pavimentació de les tres naus, la instal·lació d'un cancell nou i la canalització de la calefacció. També s'ha canviat la il·luminació i la megafonia, i s'ha dut a terme la recuperació de la capella de la Mare de Déu dels Socors. Les obres van posar al descobert un refugi antiaeri que es va fer sota el temple l'any 1938 i que va servir per aixoplugar moltes famílies durant els bombardejos que van arrasar la

Foto de família de les autoritats presents a l'acte.

població en aquell període. Mons. Vives va destacar que l'església de Santa Maria, un indret creat i usat per pregar i lloar Déu, va servir també en aquest cas per aixoplugar persones que necessitaven refugi. Va destacar també el bon clima de col·laboració entre les institucions a l'hora de dur a terme les obres, que ha fet que els resultats siguin avui motiu de joia.

Per la seva part, el conseller Tresserras va remarcar la necessitat de «col·locar la

cultura en el centre de les nostres preocupacions socials», perquè en un indret com Santa Maria d'Agramunt les persones es revaloren, perquè ingressen un conjunt d'elements emocionals, espirituals i culturals que donen major qualitat de vida a les persones.

L'alcalde d'Agramunt, Amadeu Padullés, va obrir l'acte en qualitat d'amfitrió, i va assenyalar el capital cultural de la població, els recursos amb els quals compta per transmetre la seva presència arreu del món i va valorar molt positivament la unitat amb què s'han fet els treballs de restauració del monument.

Les obres s'han realitzat en tres fases i es van iniciar el 25 de juliol del 2005. Hi han participat la Generalitat de Catalunya, el bisbat d'Urgell, l'Ajuntament d'Agramunt, la Fundació Endesa a través d'un conveni amb la Conferència Episcopal Espanyola i «la Caixa». La parròquia també hi ha fet un gran esforç a través d'aportacions particulars de fidels. Han estat dirigides en la seva totalitat per l'arquitecte Josep Mora.

Devoció a la patrona de les valls d'Àneu

D.C. / Santa Maria d'Àneu

El dia 1r de maig, al matí, va tenir lloc a l'església de Santa Maria d'Àneu (Pallars Sobirà) el tradicional Aplec que reuneix tots els pobles de les valls d'Àneu en homenatge i devoció a la seva patrona. Enguany va ser presidit pel bisbe Joan Enric, acompanyat pel rector, Mn. Ricard Barba, i pel secretari general del bisbat, Mn. Ignasi Navarri. Hi eren presents els alcaldes de la Guingueta d'Àneu, Josep A. Cervós, i el d'Esterri d'Àneu, Ramon Villuendas. La festa ja es va iniciar amb la processó des d'Esterri d'Àneu, resant el sant Rosari pel camí i acompanyats amb la bandera del poble, i a l'espaiós temple romànic, amb les famoses pintures, va tenir lloc la joiosa Eucaristia, els cants de la qual foren acompanyats per la coral del poble.

Durant l'Eucaristia el bisbe va conferir el sagrament de la Confirmació a tretze joves de les Valls d'Àneu, i després va poder tenir un contacte amb els nois, les famílies i els feligresos de les Valls d'Àneu. També un infant d'Esterri va fer la seva primera comunió. El bisbe els va proposar a tots l'estimació per la seva fe cristiana rebuda, especialment ara que ens toca viure moments de crisi de valors, crisi econòmica i de salut, que tant ens preocupa. I en comptes de caure en la por o el desesper, els va animar a ser valents, a donar testimoni joios del que creuen, i a estar contents de formar part de l'Església valorant tants milions de persones que estimen i transformen el món, segons el missatge de Jesús i el seu estil de lliurament fins a la creu i amb esperança de resurrecció. Els va posar a tots l'exemple de la Verge Maria, patrona de les Valls, que va acollir Jesús, i sempre ens el dona com a Mare amorosa, que va fer fructificar la gràcia rebuda.

Us recordem que la rifa 2009 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana està en marxa!

Demana el teu talonari a l'oficina de l'Associació, telèfon 934 092 700

PREMIS DEL SORTEIG 2009:

1r premi: un cotxe Renault Clio 3 p. 1.2-60 Campus.

2n premi: dues places per a un viatge a Terra Santa (període del viatge durant l'any 2009).

3r premi: val per 300 euros en compres en un centre comercial de la ciutat de Barcelona.

Premi especial: 3.000 euros per als compradors d'un talonari sencer.

BASES DEL SORTEIG:

- Entraran en el sorteig tots els talonaris enviats als venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris emesos per l'Associació no enviats als seus venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris retornats abans de les 12 hores del dia del sorteig.
- No entraran en el sorteig els talonaris no retornats i no venuts o no pagats abans de les 12 hores del dia del sorteig.
- El sorteig se celebrarà d'acord amb l'ordre establert tradicionalment: 1) unitats, 2) desenes, 3) centenes, 4) unitats de miler i 5) desenes de miler. Si el número sortint no existeix, es repetirà el procés.
- No entraran en el sorteig els números no venuts abans de les 12 hores del dia del sorteig, venuts però no ingressats als dos comptes de l'Associació que són: "la Caixa" 2100 1334 91 0200076078 i Caixa Penedès 2081 0100 12 3300010800.
- El sorteig se celebrarà davant notari el dia 24 de juliol, a les 17 hores a la sala de juntes de l'Associació. S'hi pot assistir.
- Els premis caducaran als 3 mesos del dia del sorteig —de data a data.
- L'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana publicarà els números premiats en el setmanari *Catalunya Cristiana* i es comunicaran a tots els venedors.

Aplec de la Mare de Déu de Bastanist

D.C. / Martinet de Cerdanya

El dia 3 de maig al santuari de la Mare de Déu de Bastanist al municipi de Martinet de Cerdanya, el bisbe Joan Enric va presidir el tradicional Aplec de tots els pobles de Batllia-Baridà a prop de la seva patrona, la Mare de Déu de Bastanist.

Acompanyat pel rector de Martinet, Mn. Carles Rivas, i de l'encarregat de la casa de colònies annexa al santuari, Mn. Ramon Balagué, el bisbe va beneir el terme des de la petita ermita, i va peregrinar vers el santuari, acompanyat per un gran nombre de feligresos i devots, on va presidir l'Eucaristia solemne de la festa.

Hi va ser present el president del Consell Comarcal, Joan Pous, i diversos regidors de l'Ajuntament de Martinet, en representació de l'alcalde. Va acompanyar els cants el Cor Parroquial d'Agramunt.

El bisbe va destacar la necessitat que festejant el Crist el Bon Pastor, valorem que tenim pastor, que no som ovelles sense pastor. I que l'estil seu, que ha de ser el

nostre, és el de donar la pròpia vida pels qui estimem. També va remarcar que cal que ens adonem que a més dels pastors de l'Església, que hem d'acompanyar i ajudar, així com demanar-ne de nous, amb vocacions al ministeri i a la vida consagrada, cal que tots prenguem consciència que hem de ser «pastors» en la mesura que obrim camí a d'altres, i acompanyem el seu creixement: pares, família, educadors, polítics, etc. Especialment en temps de crisis diverses de valors i econòmica, de salut i d'esperança, encara cal més.

I va demanar que els cristians reaccionem davant dels atacs a la família i darrenament aquest intent de reprovar la persona i el magisteri del Sant Pare Benet XVI, per part del Congrés dels Diputats de l'Estat espanyol, a instàncies del grup parlamentari d'Izquierda Unida. Reacció serena però ferma davant d'aquest atac gratuït i tan injust de la seva persona i acció. Cal descobrir que l'atac al Pare de la família cristiana és de fet una reprovació del que valorem tots els catòlics.

Missions

BARCELONA

«La crisi és una bona ocasió per veure les veritables riqueses que no trontollen»

■ Mn. Jordi Jorba, rector de l'Assumpció de la Mare de Déu de Calama (Xile)

Delegació de Missions

Mn. Jordi està al servei de l'Església de Calama, a Xile, des del febrer del 2001. Va servir a Barcelona com a delegat de Missions durant més de 25 anys. Era l'any 1963 quan va ser enviat a Amèrica del Sud i va iniciar la seva primera missió a Calama durant deu anys, en l'agermanament entre diòcesis d'aquells anys. En aquella data Barcelona tenia la categoria de diòcesi, i Calama formava part de l'arxidiòcesi d'Antofagasta, a la costa nord de Xile.

—Com està la prelatura de Calama?

—La prelatura ha crescut molt en els darrers 20 anys. Actualment és el lloc d'arribada de molta gent, també del Norte Chico de Xile. Tenim gran quantitat d'emigrants, a causa de la riquesa del coure. Ha augmentat la població de 50.000 a 200.000 habitants. Això és perquè el preu del coure ha estat aquests últims anys força elevat. Es treballaven moltes mines petites.

—Com us afecta la crisi?

—Penso que la «crisi» que es viu aquí i arreu del món és una bona ocasió per aixecar els ulls, per veure les veritables riqueses que no trontollen i que només Déu pot donar. Caldrà també allargar la mà a molts que es veuen afectats per aquesta

greu situació. Els efectes de la crisi a Xile, i concretament a la nostra zona nord, són el tancament de moltes petites mines de coure. El preu d'aquest metall ha passat de 4 dòlars la lliura a un dòlar i mig, menys de la meitat que l'any passat. Els cristians, juntament amb la gent de bona voluntat, haurem d'ajudar moltes famílies que es quedaran sense feina. Hi ha molt d'atur entre els petits miners. Això frenarà el ritme de treball dels serveis i de molta més gent.

Religiosament, la Mare de Déu ha mantingut la fe. Em demanen molt la unció dels malalts. També preparem regularitza-

cions de matrimonis. La meva tasca pastoral és la de rector de la parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu. La parròquia té tres barris molt diferents. Està en creixement. En dues capelles de la parròquia viuen religioses. A la capella de Crist Ressuscitat són bolivianes, que han ajudat molt els immigrants. A la població de Nueva Alemania, més deprimida, són veneçolanes, que ho fan molt bé. A la ciutat de Calama ara hi ha nou parròquies, més dues a l'interior: Chiuchiu i San Pedro de Atacama. El bisbe és molt proper i fa poc va visitar Barcelona. Tenim dos capellans a les missions i nou seminaristes. Hi ha un sacerdot que estudia litúrgia a Barcelona.

Per a les necessitats socials la prelatura de Calama té el servei de Càritas, atès per una religiosa de les Adoratrius. Ens atén les famílies més necessitades. Els ancians més abandonats, o sense família, els acullen a «Mi Hogar», que atenen els germans Olivé. Per part del govern, en temps del

president Lagos i ara amb la presidenta Bachelet, es preocupen força de les coses socials. No es tracta de duplicar els serveis de l'Estat.

—Convé que us ajudem econòmicament?

—He rebut moltes ajudes de Catalunya. Alimentem un fons per donar suport als agents de pastoral de la parròquia, que pateixen problemes familiars i no tenen prou assegurances. Un cop més m'emporto a Calama la vostra estimació i les vostres ajudes econòmiques. Ja sabeu que s'utilitzaran de la millor manera que sé: ajudant aturats, malalts, mestresses de casa, i les dues petites comunitats de religioses que viuen als barris marginals de la parròquia.

—El Sud ajuda el Nord, a Xile?

—No gaire. Càritas Xile té molt poca força. En canvi, ajuda més «El Hogar de Cristo», la fundació dels jesuïtes. Tenen tres institucions a Calama, dues llars per a avis i una altra per acollir els indigents.

Les noces d'or de la diòcesi de Copiapó

Manuel Roig *

Des dels anys cinquanta, la diòcesi de Barcelona es va agermanar amb algunes de les diòcesis joves de Xile. L'any 1980 se'n va ampliar la cooperació amb nous preveres. La jove província eclesial barcinonense va enviar una delegació de tres preveres que durant 25 anys de vida de la diòcesi de Copiapó hi havien col·laborat. Del 1980 al 2005 set preveres i alguns laics vam aportar la nostra experiència, treball, i vam rebre molt, humanament i en la nostra vida espiritual. El bisbe actual d'aquella diòcesi cinquantenària ens va convidar a visitar-la al setembre, juntament amb tots aquells agents pastorals que hi havien passat durant aquests cinquanta anys.

El nucli de la trobada va ser un simposi, fet de comunicacions dels missioners cooperants i dels testimonis nadius que ens van acollir. Preveres seculars, religiosos i religioses, instituts seculars i diaques permanents, en nombre d'uns vuitanta, vam poder intercanviar records i valoracions sobre cinquanta anys de vida eclesial i pastoral. Tres mirades complementàries. Llegim alguns títols de les comunicacions: *Els fets de la història* (visió panoràmica dels cinquanta anys de la diòcesi; els orígens de la cooperació; els grans homes i dones de l'experiència interEsglésies; els fets rellevants dels 50 anys); *Reflexió sobre la història viscuda* (marca teològicopastoral del naixement d'aquesta experiència; aportació de la vida

consagrada a la diòcesi; capacitat de respostes a desafiaments, els problemes no resolts); *Des del passat, mirant al futur* (efectes de l'experiència de cooperació a les Esglésies particulars; l'aportació d'Apacrecida a allò viscut fins ara; els desafiaments de l'hora present; l'Església de Copiapó: memòria i esperança).

La cita del document conclusiu d'Apacrecida (CELAM) ens orientava cap amunt: «Beneïm Déu amb ànim agraït perquè ens ha cridat a ser instruments del seu Regne d'amor i de vida, de justícia i de pau, pel qual tants es van sacrificar» (n. 24). Es va consensuar una declaració: *Pistes per a una diòcesi discipular i missionera*.

Missioners de Bèlgica, València, Barcelona i altres països eren representatius de la multitud de diòcesis de procedència dels agents pastorals que havíem treballat a la vinya del Senyor. Abans de ser diòcesi també tenien molta presència els franciscans belgues. La nombrosa delegació valenciana va tenir per cap el bisbe auxiliar Enrique Benavent. També a la segona ciutat de la diòcesi, Vallenar, a 150 quilòmetres al sud, es va fer una tarda de resum adaptat del simposi, amb una missa jubilar. Els sentiments de gratitud envers el Senyor i entre els agents pastorals van ser molt significatius. Els laics coneguts ens van fer molt agradable i motivada la trobada d'aniversari.

* Delegat de Missions a Barcelona i Sant Feliu

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
per només 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El Principat de Catalunya en el procés de globalització

■ Conferència al monestir de Sant Jeroni de la Murtra, Badalona

Redacció

Badalona

El matí del dissabte 25 d'abril va tenir lloc una conferència sobre *El Principat de Catalunya. Reflexions sobre el passat, present i futur de la societat catalana en el procés de globalització*. Va presentar l'acte Jaume Aymar i Ragolta, sacerdot i historiador, responsable del monestir, i hi van intervenir Miquel Ruiz Lacruz, professor de llengua i cultura catalanes i assessor de comunicació, que va fer l'exposició principal; Francesc Cardona Castro, catedràtic d'Història, i Joan Lluís Pérez Francesch, professor titular de Dret Constitucional de la Universitat Autònoma de Barcelona. El lloc era l'antic monestir de Sant Jeroni de la Murtra, a Badalona, tan vinculat en la història als grans projectes dels comtes de Barcelona, prínceps de Catalunya, el seu lloc de descans i reunió, de treball, de reflexió i de presa de grans decisions.

Miquel Ruiz Lacruz, que va ser el primer lector de català a Oxford (1988-1991), treballa a partir dels seus estudis a Anglaterra en una nova visió de la nostra història que permeti «comprendre millor qui som i quin és el nostre lloc i la nostra responsabilitat en el món». És autor del llibre *Proposta d'una Constitució Catalana. L'actualització dels drets històrics de Catalunya a la nova Espanya federal* (2005, Barcelona) i de l'article *Sobre los derechos históricos de las nacionalidades de España*, publicat a Nueva Revista (2007, Madrid).

Com a redactor de documents, ha fet el resum de dues lleis fonamentals per al nostre país: la Carta Municipal de Barcelona, la llei principal d'aquesta ciutat (resum realitzat per encàrrec del l'Ajuntament) i el resum del nou Estatut (realitzat per encàrrec de la Generalitat). Aquesta tasca d'estudi de les lleis fonamentals, segons explicà el professor, li ha fet prendre consciència dels grans canvis que ens proposem dur a terme com a societat, i de la necessitat que aquests canvis siguin ben conduïts, amb una bona visió de conjunt que ens permeti governar bé el nostre país. A fi de potenciar i consolidar aques-

L'acte es va celebrar al monestir de Sant Jeroni de la Murtra.

ta visió de conjunt del país, va proposar, davant dels més de 50 assistents i representants de diversos sectors de la societat catalana (mestres, advocats, enginyers, empresaris, treballadors...) que seria convenient anomenar oficialment el nostre país «Principat de Catalunya», recuperant així aquest nom de gran tradició al llarg de la història, ben viu en l'ús popular d'avui. Aquesta denominació hauria de marcar una nova etapa de gran col·laboració de totes les forces del país: Generalitat, ajuntaments (amb el de Barcelona al capdavant), Parlament i conjunt de la societat catalana, aquesta societat civil que, segons subratlla el professor, és justament «el subjecte actiu i responsable del seu propi futur, especialment ara, en un moment decisiu del procés de globalització, on tots depenem de tots, on ningú ja no és ni serà mai més independent, i on hem d'aprendre a relacionar-nos bé buscant noves fórmules jurídiques de convivència».

Som del Principat

«Sóc del Principat. Som del Principat» podria ser el lema d'una nova expressió pública de la nostra societat, d'una

nova gran campanya, tal com aquell «Volem l'Estatut» d'ara fa 30 anys va ser la força per posar a caminar tot el nostre poble. Durant segles, tal com es va explicar, ens vam anomenar «Principat» perquè els líders eren els comtes de Barcelona, i eren prínceps de Catalunya «en el sentit que eren els primers, els que anaven al davant de tots els grans projectes i ens unien com a poble». Avui es planteja un Principat que tingui el seu president elegit democràticament, en una institució global que agrupi totes les altres institucions (Parlament, Generalitat i ajuntaments) i les animi a actuar conjuntament per al bé del poble. Ha de ser un Principat on l'Església i la societat col·laborin, l'una al costat de l'altra, l'una fidel a l'altra, germanes d'una nova il·lusió compartida per fer una societat justa i lliure.

El professor Miquel Ruiz Lacruz va destacar que el Principat de Catalunya és, geogràficament, un triangle, amb un cantó tocant Espanya, un altre França i Europa, i l'altre la mar Mediterrània. Aquesta posició única, amb la gran ciutat de Barcelona al bell mig, avui una gran llum de cultura i art que atreu tot el món, ens fan responsables i ens impulsen a voler constituir justament aquest Principat de Catalunya no només per al bon govern de la nostra societat, sinó per fer possible la nostra aportació substancial al govern de la globalització, és a dir, a l'establiment d'unes noves regles de convivència internacional, en el marc de la Unió Europea i en el marc de la Unió per la Mediterrània (de la qual Barcelona és la novíssima capital), que permetin la justícia i la pau que desitgem i que els pobles del món esperen.

Es va establir, després, un diàleg amb la història i amb el dret, de la mà dels professors Francesc Cardona Castro i Joan Lluís Pérez Francesch. Des de la història,

el professor Cardona va ajudar a recordar el sentit del nom d'Espanya tal com s'ha anat elaborant al llarg de la història des dels temps romans fins avui, com a conjunt de pobles, i com Catalunya, anomenada Marca Hispànica en el seu origen, ha estat fonamental en la constitució d'aquest conjunt d'avui que s'anomena Espanya. El professor Joan Lluís Pérez Francesch, per part seva, va destacar que fóra possible certament, d'acord amb la Constitució espanyola i l'Estatut de Catalunya, anomenar oficialment el nostre país «Principat de Catalunya» i va subratllar la necessitat de treballar conjuntament per aprofundir en quin hauria de ser el contingut d'aquest Principat de Catalunya que voldríem construir. Hauria de ser un «Principat republicà», va dir, en el sentit que fos un espai i un terme per referir-se a la nostra democràcia que necessàriament hem de saber renovar per adequar-la als nous temps que vivim, en els quals necessitem enfortir el nostre sentiment de pertinença a una comunitat, a un conjunt social en el qual la nostra persona individual pot créixer per tenir sentit ple. I va esmentar el Principat d'Andorra, un dels coprínceps del qual és el president de la República Francesa.

Finalment, es va establir també un diàleg amb el públic assistent, que va mostrar-se molt interessat a participar en aquest projecte que ha de ser un gran projecte col·lectiu, capaç de mobilitzar tota la societat catalana en una nova etapa, en una segona transició que cal al conjunt d'Espanya. Si la primera fou la de la dictadura a la democràcia, ara fa 30 anys, aquesta segona transició ha de ser la del reconeixement de les nacionalitats històriques com a subjectes de dret i la consolidació de l'Estat de les autonomies com una forma pròpia, hispànica, d'Estat confederal en el qual conviuen diversos pobles germans i lliures.

Ara fa 500 anys, el comte de Barcelona i rei d'Aragó, Ferran, i la seva esposa Isabel de Castella, es reuniren amb Colom a Sant Jeroni de la Murtra per parlar de la possibilitat del més gran somni concebut mai per

l'home: fer la volta al món. Colom havia fet ja un primer viatge, però encara descobria la gran dimensió del que havia de descobrir: tot un gran continent, Amèrica. Avui, el món ja descobert, coneguts tots nosaltres els pobles del món, el professor Ruiz Lacruz va afirmar que cal «conquerir» el món una altra vegada amb una mirada plena d'estimació i coneixement, aquesta vegada amb els llibres, amb la paraula, establint acords que ens permetin avançar com a humanitat. El monestir de Sant Jeroni de la Murtra, que va iniciar un dels grans passos cap a la globalització, pot tornar a ser avui el punt de partença d'aquesta nova gran empresa: restaurar el Principat de Catalunya com a peça clau d'Espanya i d'un nou món civilitzat.

S'anuncià, finalment, a partir del gran interès que es va despertar entre tots els assistents, que hi hauria propers actes per aprofundir en la proposta i continuar projectant la idea a la societat catalana. L'*American Society* ja té previst de celebrar una propera trobada a l'antic monestir.

«Cal conquerir el món establint acords que ens permetin avançar com a humanitat»

Coses de la vida

Què va passar al món?

Hola, amics! Fa poc que acabem de passar els dies de Setmana Santa. Uns, amb recolliment; altres, de vacances, i els altres complint amb la nostra obligació. El Diumenge de Rams vam rebre Jesús amb joia tot cantant *Hosanna*. El Mestre no arriba en una carrossa o en un cotxe luxós, sinó en un pollí; no vol riqueses sinó ànimes. El Dijous Sant, en la intimitat del Cenacle, demostra la seva humilitat i renta els peus als seus deixebles. Quin gran ensenyament i acte d'amor quan converteix el pa i el vi en el seu cos i sang perquè estigui prop de nosaltres i pugui protegir-nos en les nostres dificultats! És increïble el que va poder suportar Jesús: caigudes, cops, insults i, finalment, la mort. Arriba el dissabte i Jesús ressuscita. La llum del món brilla de nou. Estiguem on estiguem, som de debò conscients del que va passar en el món aquells dies? Reflexionem-hi.

Cecília Aranés Mallol

cultura

Més de 500 participants a les Caramelles de Súria

■ Una festa que ha esdevingut, per la seva magnitud, un punt de referència a Catalunya

El ball de bastons, una tradició viva.

Ramon Estany
Súria

El mal temps no va aturar les Caramelles de Súria, amb més de cinc-cents caramellaries de totes les edats, que van tornar a convertir la festa surienca en la més gran del món caramellaire català. Tot i la pluja que va començar a caure a partir de les dotze del migdia del Diumenge de Pasqua, les colles van actuar pels barris i pel centre de la vila fins a quarts de tres de la tarda.

Les colles participants en les Caramelles d'enguany van ser les següents: Altatxu, Colla Gran de

l'Agrupació Sardanista, Colla Infantil de l'Agrupació Sardanista, Colla Juvenil del Foment Cultural, Colla Infantil del Foment Cultural, Coral L'Esplai, Societat Coral La Llanterna i Trabucaires del Tro Gros.

Les colles més matineres van iniciar el seu recorregut pels volts de les nou del matí. Un tram de la travessia principal de Súria, comprès entre el carrer de Pius Macià i la plaça de Sant Joan, va restar tancat al trànsit per convertir-lo en un espai dedicat exclusivament a les Caramelles. Totes les colles van passar per la plaça Major del Poble Vell, on va tenir lloc el tradicional

esmorzar caramellaire.

Durant tot el matí i el migdia, la música i les galejades dels trabucaires van ser un acompanyament sonor constant pels principals carrers i places de Súria. Les cançons, la dansa i la música van ser la base de les actuacions caramellaries, incloent-hi tradicions tan arrelades com el ball de bastons i el ball de cascavells. La pluja va restar públic a la tradicional actuació de les colles a la plaça de Sant Joan, que habitualment és el punt que aplega la concentració més gran de públic.

Per primera vegada hi va actuar la Coral Sòrissons de l'Escola Municipal de Música de Súria, amb la interpretació de tres cançons a la plaça de Sant Joan i a la plaça de Josep Anselm Clavé com a homenatge al pare del cant coral català.

La gran presència de joves i d'infants a les colles va tornar a ser una altra característica de les Caramelles de Súria, un fet que mostra la vitalitat de la festa i la capacitat d'atreure les noves generacions a una celebració que té més de quatre-cents anys d'història documentada.

Durant la tarda de Dissabte Sant, les colles van recórrer les masies de l'entorn de Súria, una tradició que enllaça amb els orígens rurals de la festa. Els actes del dissabte van acabar amb la celebració de la Vetlla Pasqual.

Una festa d'origen religiós

Les Caramelles són una de les tradicions més arrelades i participades de Súria. Més de 500 caramellaries de totes les edats, agrupats en diferents colles amb un fort component intergeneracional, converteixen aquesta festa surienca en una de les celebracions més representatives de la vila i referència del món caramellaire català, en tractar-se de les més grans del país.

Les Caramelles tenen un origen religiós, amb cançons que pretenien enaltir la Pasqua de Resurrecció. El document més antic sobre les Caramelles de Súria data de finals del segle XVI. Es tracta d'una butlla del papa Gregori XIII en què es parla de l'existència de la confraria del Roser. Per tant, les Caramelles surienques també figuren entre les més antigues de Catalunya. També d'aquesta època data un document que parla de l'existència del ball de cascavells al Bages, una dansa tradicional que s'ha convertit en un dels trets distintius de les Caramelles surienques.

A més de les cançons religioses, amb el pas del temps s'hi van incorporar peces de caràcter festiu que celebraven l'arribada de la primavera, a ritme de vals o de sardana. Posteriorment, les colles també van introduir cançons humorístiques o satíriques sobre temes locals o nacionals, que avui continuen formant part del repertori caramellaire habitual.

Durant el segle XX, els anys de la guerra civil i de la primera postguerra van ser una època difícil per a les Caramelles. Durant la dècada dels cinquanta, van entrar les primeres noies a les colles. Al llarg dels anys seixanta comencen a créixer les Caramelles surienques, una tendència que es consolida al llarg de la dècada dels setanta fins a convertir-se en una festa coneguda arreu de Catalunya. Avui, totes les colles són mixtes i les Caramelles han esdevingut de nou una via per a la integració de persones procedents d'altres cultures en les tradicions del nostre país.

Durant el matí i el migdia de Diumenge de Pasqua, les colles recorren els carrers i les places de Súria, que s'omplen de música, balls i cançons. La majoria de colles també ofereixen danses tan característiques com els balls de bastons i els balls de cascavells. Això converteix les Caramelles de Súria en una festa total de música i dansa tradicional.

Tot i que diumenge és el dia central de la festa, algunes colles també surten durant la tarda del Dissabte de Pasqua fins a les masies dels entorns de Súria. D'aquesta manera, els caramellaries d'avui connecten amb els orígens rurals de la festa, quan les colles cantaven a les cases de pagès i rebien ous, cansalada, llonganisses o beguda com a reconeixement per les seves actuacions.

La celebració de les Caramelles de Súria compta amb el suport de la Generalitat i de la Diputació de Barcelona. El mes de gener passat, el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana va comunicar a l'Ajuntament l'inici del procés per aconseguir que les Caramelles de Súria formin part del Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

Concert a l'església del Cor de Maria

R.E. / Solsona

El dissabte 4 d'abril, a les deu de la nit i a l'església del Cor de Maria, l'Orquestra de Cambra de Lviv (Ucraïna), dirigida per Oksana Trunko, va interpretar *Les set últimes paraules del Redemptor a la Creu*, de Joseph Haydn, en la segona versió que va compondre per a quartet de corda. Abans de cada peça, el rector de Solsona, Mn. Lluís Grifell, va llegir i comentar el fragment de l'Evangeli corresponent a cada paraula. L'orquestra de cambra de Lviv, que va demostrar un gran nivell tècnic, va estar a l'alçada de l'obra. El concert va ser seguit per unes 60 persones.

Fills estimats! Avui us convido a tots a pregar per la pau i a testimoniar-la a les vostres famílies, per tal que la pau es converteixi en el tresor més gran en aquest món sense pau. Jo sóc la vostra Reina de la Pau i la vostra Mare. Us vull conduir pel camí de la pau que només prové de Déu. Per això, pregueu, pregueu, pregueu. Gràcies per respondre a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'abril del 2009

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653
www.medjugorje.es www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Presentació del nou llibre de M. Victòria Molins

■ «A los pobres los tendréis siempre con vosotros», publicat per Ediciones STJ

Miquel Àngel Codina

El 21 d'abril es va presentar a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret el nou llibre de M. Victòria Molins, s.t.j., que es titula «A los pobres los tendréis siempre con vosotros». A l'acte hi va participar l'autora, juntament amb Cristina Martínez, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya i directora d'Ediciones STJ, i Eduard Sala, director de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac.

«Es tracta d'un llibre testimonial. L'autora obre el bagul dels records i ens mostra com va néixer la seva vocació per servir els més pobres i marginats, els exclosos de la societat», va afirmar Cristina Martínez. I va afegir: «L'amor és l'autèntic fil conductor d'aquestes pàgines.»

Segons la ponent, «M. Victòria fa servir un llenguatge senzill i fresc. El llibre, que s'estructura en un pròleg i dues parts, es llegeix d'una tirada. El títol fa referència explícita a les paraules de Jesús als apòstols davant de la crítica que fan a la dona que aboca el seu perfum sobre el cap del Mestre».

La presidenta de l'URC va comentar que «la resposta a la pobresa ha de ser un compromís personal; cal comprometre'ns per ajudar els altres». També va recordar una cèlebre frase de l'abbé Pierre que M. Victòria ha fet seva al llarg de la seva vida:

Cristina Martínez, M. Victòria Molins i Eduard Sala, durant l'acte.

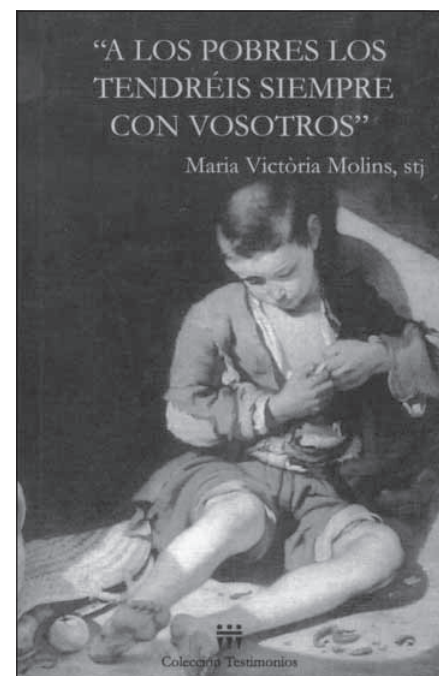
“Deixeu de sentir-vos impotents davant de tanta necessitat”. Per a ella, és un privilegi acostar-se als pobres, fer realitat el que ella anomena “mística del carer”.

Experiències dures

Per la seva banda, Eduard Sala va explicar que el llibre «vaig llegir-lo a Taizé durant la Setmana Santa» i «vaig sentir-me totalment interpellat, ja que és impos-

sible no quedar impactat per les experiències, de vegades tan dures, que narra». El ponent va manifestar que «M. Victòria es “despulla” en aquesta obra i revela que l'única clau que permet atansar-se al món real és l'amor».

«Tots —va assegurar Sala— som part d'alguna cosa i ens sentim estimats. Cada persona és un sagrament en ella mateixa. Fer costat al proïsme i compartir la vida amb els exclosos de la societat són els pilars de la vocació altruista de M. Victòria.»

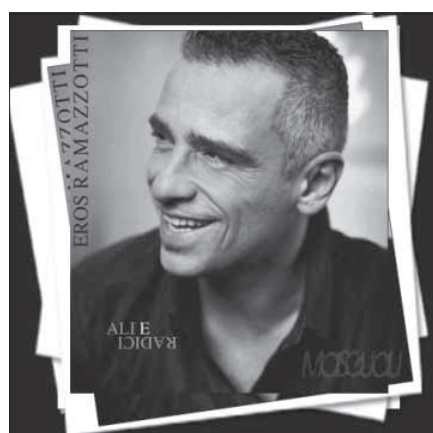
Finalment, va parlar l'autora del llibre. La religiosa teresiana va confessar que, en escriure'l, s'havia proposat «rememorar les arrels de la meua vocació i donar-les a conèixer a la gent». Va tenir paraules d'agraïment per al germà Adrià i, sobretot, per a Genoveva Masip, religiosa de l'Orde de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, que li va donar l'oportunitat de viure *in situ* el Quart Món. «De sor Genoveva vaig aprendre la tendresa», va dir.

M. Victòria Molins va evocar especialment el Concili Vaticà II, «un dels moments més intensos de la meua vida», atès que comportava «un aire nou per a l'Església». Va concloure el seu parlament amb aquestes paraules: «Al llarg de la meua vida, els pobres han estat uns grans mestres; m'han ensenyat moltes coses.»

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ Eros Ramazzotti, *Alas y raíces*. Sony Music.

Trencar el silenci

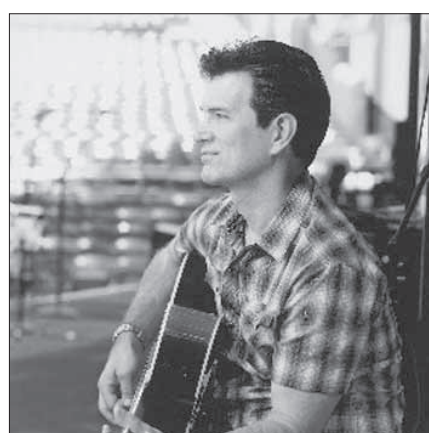
El proper 25 de maig es publica el nou àlbum d'Eros Ramazzotti, *Alas y raíces*. Enregistrat a Los Angeles (Estats Units), es tracta de l'onzè disc d'estudi del cantant italià i conté onze noves cançons que trenquen un silenci de quatre anys des del seu darrer treball (*Calma aparente*). Els temes han estat compostos pel mateix Ramazzotti juntament amb Adelio Cogliati (lletres) i Claudio Guidetti (música), que són responsables de molts dels seus èxits.

★ Al Tall, *Vergonya, cavallers, vergonya*. Picap.

Música folk

Al Tall se'ns presenta aquest cop amb un nou projecte a l'entorn de l'obra del rei Jaume I, i ha comptat amb la col·laboració especial de Tomeu Penya i Jan Maria Carlotti. Aquest conjunt valencià dedicat a la música folk de fusió mediterrània ha revolucionat en els seus anys d'experiència el món de la música tradicional a casa nostra. El títol del disc fa referència, segons el *Llibre dels Fets*, a unes paraules de Jaume I quan reptava l'honor dels seus cavallers.

★ Chris Isaak, *Mr. Lucky*. Warner Music.

Amor i desamor

Mr. Lucky és el primer disc d'estudi de Chris Isaak en set anys. Al llarg d'una carrera que comprèn 24 anys, Isaak s'ha erigit en un dels grans compositors de la música americana i les seves cançons d'amor i desamor han arribat al cor de milions de persones arreu del món. El nou àlbum conté tretze temes que s'inclouen, bàsicament, en tres estils: el blues, el country i el rockabilly.

★ AA.DD., *En ti vivimos*. Editorial San Pablo.

Missatge evangèlic

En aquest disc es recullen dotze temes inspirats en textos de sant Pau. N'hi ha que contenen cites literals i d'altres, versions de les paraules de l'apòstol dels gentils. N'hi ha que són innovadors i d'altres que són clàssics; uns són litúrgics i altres, celebratius o meditatis. Diferents estils per diverses funcions i necessitats, però amb un denominador comú: facilitar l'accés, el coneixement i l'aprofundiment sobre sant Pau i el seu missatge evangèlic.

I Jornada de Defensa de la Vida

■ Davant la nova llei de l'avortament, es preparen més mobilitzacions socials

Mónica García
Barcelona

L'alarma social generada per la nova llei de l'avortament que el Govern està elaborant, juntament amb la influència de grups proavortistes i el buit legal que ha suposat fins ara la llei vigent de l'avortament, ha dut el Foro Arbil a convocar la I Jornada de Defensa de la Vida. Va tenir lloc el 18 d'abril passat a la Universitat Abat Oliba-CEU (UAO) i va constar de dues taules rodones.

Tot i la gravetat de la situació que ha portat a aquesta nova acció en defensa del valor de la vida, el president del Foro Arbil Catalunya, Santiago Gotor, va ironitzar sobre el president del Govern, assenyalant que «una de les coses bones del Govern de Zapatero és que ens permet poder debatre el dramàtic tema de l'avortament». Juntament amb Gotor, van participar a la primera taula rodona Pablo Nuevo, professor de Dret Constitucional de la UAO i membre de la Fundació Burke; Arcadi de Arquer, pediatra i membre de Metges Cristians de Catalunya; Carlos Pérez del Valle, magistrat i catedràtic de Dret Penal de la UAO, i Antoni Peña, del Sindicat de Professors Catòlics de Catalunya, que va fer de moderador.

El primer a intervenir va ser el pediatra Arcadi de Arquer. Va plantejar dos errors bàsics en la moral actual, com són el relativisme i el principi de l'autonomia científica. Per il·lustrar-los va recordar, primer, les declaracions recents de Barack Obama referents a la investigació amb cèl·lules mare amb fons públics: «Ja era hora que la investigació es deslligués de la moral.» A continuació, es va referir a les paraules de Victòria Camps, senadora pel Partit Socialista entre el 1993 i el 1996 i actual membre del Comitè de Bioètica d'Espanya, sobre les cèl·lules mare i els híbrids humans-rata: «La ciència ho mereix.»

«Es pot treballar sense moral?, qui té l'última paraula?», es va demanar el metge. Tothom té l'obligació de protegir la vida, des del moment en què tota la informació genètica es troba definida, és a dir, en el zigot, va respondre. El doctor, que desenvolupa la seva professió en un Centre d'Atenció Primària (CAP), va esmentar com en els seus temps d'estudiant una de cada sis-centes persones tenia síndrome de Down, mentre que ara amb prou feines n'hi ha... «gràcies al Dr. Morín», va afegir.

De Arquer també va al·ludir a dos articles del codi deontològic del Col·legi de Metges de Catalunya, que estableixen que, en cas de tractar una menor d'edat, s'ha de fer prevaldre la voluntat d'aquesta si se la considera prou madura (art. 33) i que una menor pot avortar sense el consentiment dels pares (art. 59). Aquests

Imatge de la primera taula rodona.

articles estan, avui dia, en suspens. Des de la seva perspectiva de metge en un CAP, Arcadi de Arquer va admetre que observava una situació greu i trista, però que l'acció de grups i organitzacions provida deixaven entreveure un bri d'esperança.

Avortament lliure

Pablo Nuevo va assenyalar com la llei de l'avortament es pot convertir en una amenaça per a la llibertat de la societat, incloent en la societat el no nascut. Segons el professor, el document del Congrés dels Diputats i de la ministra Aído configuren l'avortament com un dret de la dona, ancorat en la salut reproductiva. «La referència a aquesta salut reproductiva és la palanca per a l'avortament lliure», va alertar el lletrat. A més, va indicar que qualsevol dret té com a reflex el deure d'algú; en aquest cas, el deure del metge que «ha de» practicar un avortament. Així, amb el dret d'avortar a la mà, la llibertat de consciència del metge es va restringint

fins al punt que la seva disponibilitat per practicar un avortament sigui un mèrit per accedir al sistema públic.

De la mateixa manera, Nuevo es va referir a un informe del comitè d'experts del Ministeri d'Igualtat, encapçalat per Bibiana Aído, segons el qual la pràctica d'avortaments passaria a formar part del programa docent, «perquè s'acabin els prejudicis en el període de formació: es canvia la classe mèdica i així desapareix l'enutjosa objecció de consciència». Per a Pablo Nuevo, totes aquestes iniciatives formen part d'un canvi cultural que pretén eliminar la paternitat i la maternitat, que és l'únic que protegeix davant del totalitarisme del poder.

«Les mateixes persones que parlen de la llibertat de la mare per avortar no suporten la llibertat de la mare per escollir l'educació del fill, ni el col·legi, ni la moral, ni l'idioma... Curiosa visió de la llibertat», va reflexionar Nuevo. I va acabar al·ludint als partits polítics, que eviten enfrontar-se al greu problema de l'avortament. «Aquí diem clar —va subratllar— el que pensem i posem guarderies durant les jornades per resistir el projecte totalitari, en defensa de la vida i també de la llibertat».

Situació de frivolitat

L'últim a intervenir va ser Carlos Pérez del Valle. Aquest va reconèixer la seva preocupació i temor davant de la situació de frivolitat i permissivitat amb què es tracta l'avortament. El magistrat es va entristir que algunes persones es plantejessin si, encara que el nasciturus sigui un ésser viu, és també algú, en el dret, amb el deure de ser protegit. També va lamentar que, davant l'augment de l'ús d'anti-conceptius i d'una (suposada) educació sexual, el creixent nombre d'avortaments des del 1983 només sigui justificat amb

un simple «abans anaven a avortar a fora o clandestinament».

Del Valle va considerar aquesta explicació absurda i frívola i, segons ells, només s'entén per la permissivitat de la llei. El catedràtic de Dret Penal va exemplificar la frivolitat i la facilitat actual per transgredir la llei. Segons les estadístiques sobre «interrupció voluntària de l'embaràs» el 2005, a part de les causes terapèutiques, ètico-criminològiques i eugenèsiques, consta un gran nombre d'avortaments per «altres causes».

Aquesta dada va sorprendre Pérez del Valle, el qual, perplex, va consultar a continuació les estadístiques de la Memòria de la Fiscalitat, i va comprovar que unes dades i les altres no es corresponien gens. El que es protegeix en realitat és la seguretat jurídica de qui practica l'avortament, va assenyalar el magistrat. «Si amb una llei amb nivell d'obertura 6, permetem 8... Què passarà amb una llei amb nivell d'obertura 9?, què passa amb les lleis quan no s'apliquen?», va concloure Carlos Pérez del Valle.

A la següent taula rodona van intervenir Jorge Buxadé, president del Fòrum Català de la Família i advocat de l'Estat; Blanca Escobar, portaveu de Dret a Viure i advocada, i José Castro, vicepresident de HazteOír i llicenciat en Dret.

Tibidabo informa

1. Adoració Perpètua

Dia i nit el Santíssim Sagrament està exposat, sense interrupció a la Capella de l'Adoració Perpètua.

Us invitem a participar-hi, una hora al mes.

dissabte dia 23 de maig, a les 9 de la nit. **Celebració Eucarística** i a continuació **Processó**.

Durant el mes de maig:

A les 18 hores. Sant Rosari, mes de Maria, Vespres i Benedicció Eucarística.

2. Apostolat de l'Oració

Diumenge 24 de maig.

Trobada anual de l'Apostolat de l'Oració de Catalunya. Assemblea, Eucaristia i Adoració.

4. Peregrinació a Lourdes

Dies 5, 6 i 7 de juny.

Peregrinació al Santuari de Lourdes.

Informació: tel. 934 175 686.

5. Grups de Reflexió de la Bíblia

Dissabtes, d'11 a 12 hores.

Grups de Reflexió de la Bíblia per a totes aquelles persones que vulguin meditar sobre la Paraula de Déu.

A les 12 hores. **Eucaristia.**

Demaneu informació al P. Rector del Temple, tel·l·fon: 934 175 686

3. Festa de Maria Auxiliadora

Tradicional processó de Maria Auxiliadora pel cim del Tibidabo, tindrà lloc el

6. Mes del Sagrat Cor de Jesús

* Misses dies feiners: 8, 12, 17 i 19 hores.

* Misses diumenges i festes: 8, 10, 11, 13, 17 i 19 hores.

* A les 18 hores. Sant Rosari, Mes del Sagrat Cor de Jesús, Vespres i Benedicció Eucarística.

* Divendres dia 19 de juny. **Festa del Sagrat Cor de Jesús.**

* Diumenge dia 28 de juny. **Consagració de les Famílies al Sagrat Cor.**

7. Il·luminació del Temple

Vols que el Temple del Tibidabo estigui il·luminat? **Subscriu-t'hi una hora al mes.** Amb la col·laboració de tots, el Temple del Sagrat Cor, podrà brillar cada nit del mes de juny.

Nou Consell eclesiàstic de l'Orde Constantinià

■ Mons. Jaume Traserra i Mn. Jordi Farré, alts dignataris de l'Orde

Redacció / Barcelona

Charles de Borbó-Dues Sicílies, infant d'Espanya, duc de Calàbria i gran mestre del sacre i militar Orde Constantinià de Sant Jordi, ha constituït recentment, mitjançant un decret, el Consell eclesiàstic d'aquesta sagrada milícia.

El Consell està presidit pel cardenal Darío Castrillón (Medellín, 1929). És, entre altres càrrecs, president de la Pontificia Comissió Ecclesia Dei, prefecte emèrit de la Sagrada Congregació del Clergat i gran prior de l'Orde Constantinià. Formen part del nou Consell eclesiàstic dos bisbes i un prevere, dels quals cal destacar la presència de dos catalans: Mons. Jaume Traserra i Mn. Jordi Farré.

Mons. Jaume Traserra (Granollers, 1934) és bisbe de Solsona, vicegran prior de l'Orde Constantinià i capellà Gran Creu de Justícia. Mons. Marce-

Rebooster amb les armes heràldiques de la casa reial de Borbó-Dues Sicílies i de l'Orde Constantinià.

lo Sánchez Sorondo (Buenos Aires, 1942) és bisbe titular de Vescovio Forum Norum, canceller de la Pontificia Acadèmia de les Ciències i de la Pontificia Acadèmia de les Ciències Socials, vicegran prior de l'Orde Constantinià i capellà Gran Creu de Mèrit. Mn. Jordi Farré (Lleida, 1942) és canonge de la reial col·legiata del Sant Sepulcre de Calatayud, gran prior coadjutor de l'Orde Constantinià per al Principat de Catalunya i capellà Gran Creu de Mèrit d'aquesta sagrada milícia. L'Orde Constantinià, que té una important delegació a Catalunya, està presidit per Francesc Xavier Montesa. Està considerat com l'orde dinàstic més antic d'Europa i un dels més prestigiosos del món. Els seus objectius són la defensa de la santa Església romana, l'exaltació de la Santa Creu, la perfecció espiritual dels seus membres i l'ajuda i assistència als més pobres i necessitats.

Concert del Cor Jove de l'Escola de Neckarbischofsheim a l'església del Pi

Redacció / Barcelona

El dissabte 16 de maig, a les 20.30 h, tindrà lloc a l'església del Pi de Barcelona un concert a càrrec del Cor Jove de l'Escola de Neckarbischofsheim (Alemanya). Interpretaran obres sacres del repertori clàssic alemany i gospel. L'entrada és lliure. L'endemà, diumenge 17, a les 13 h, el cor participarà de manera activa, a la missa, acompanyant la litúrgia de repertori sacre alemany.

Aquesta és la segona ocasió en què participen en un concert coral a Barcelona. En la seva primera visita, també amb un concert a l'església del Pi, van aconseguir un gran èxit per la seva bona interpretació. El cor està format per 170 cantaires d'edats compreses entre els 16 i 19 anys. És un dels cors joves més grans d'Alemanya. Ha realitzat moltes gires i concerts de gran prestigi a ciutats com ara Roma, Milà, Venècia o Florència. El seu director és Manfred Bühler.

El concert està organitzat per l'Associació Internacional Amics de la Música Sacra. Aquesta entitat és coneguda a Barcelona perquè cada setembre, i ja en fa deu, organitza el Festival Europa i els seus cants amb la participació de diversos corals europees. Aquest any tindrà lloc del 23 al 26 de setembre a l'església del Pi.

Per a més informació: Culturae. Gestió cultural per a la societat i l'empresa, nllorach@culturae.cat, www.culturae.cat.

LES RECEPTES DE Joan Villaró

Rotlles de pernil amb espàrrecs i gambes

INGREDIENTS:

4 llenques de pernil dolç
oli
2 patates
2 formatgets
1 ou dur
5 cullerades de gambes
1 cullerada de pebrot de morro de bou
2 anxoves
sal
espàrrecs
salsa de tomàquet

PREPARACIÓ:

Unteu amb oli una safata de forn, poseu-hi quatre llenques de pernil dolç i reserveu-les. En un bol i, tallat ben petit, poseu-hi dues patates grans bullides, dos formatgets, un ou dur, cinc cullerades de gambes petites, una cullerada de pebrot de morro de bou trinxat i dues anxoves de llauna i barregeu-ho tot bé. A continuació, farciu les llenques de pernil amb aquesta barreja i un espàrrec i feu els rotllets. Poseu-los al forn uns tres minuts i serviu-los amb una mica de salsa de tomàquet per sobre.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Campanars

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Barberà del Vallès, la romànica

Aquest temple, que serveix a la parròquia de Sant Jordi de Sabadell, és un edifici de finals del segle XI i principis del XII (1122). Consta d'una nau amb volta de canó apuntada i transsepte, o sigui una nau transversal, en el qual hi ha oberts tres absis. El central, més gran que els altres dos, té decoració d'arcs cecs i lesenes a cada tres d'ells, i els altres dos, de dimensions un pel més reduïdes, amb arcs cecs i lesenes als extrems; els seus paraments estan formats per carreus petits, irregulars i disposats en filades uniformes. La pedra mostra barreja de peces clares i rogenques.

Té unes dimensions mitjanes, de 19 metres per 5 i 10, respectivament, de llargada, amplada i alçada. El transsepte fa 11 metres de llargada i, en ell, s'obren els tres absis; per l'interior tenen notables pintures romàniques. Al damunt del seu braç nord s'aixeca el campanar.

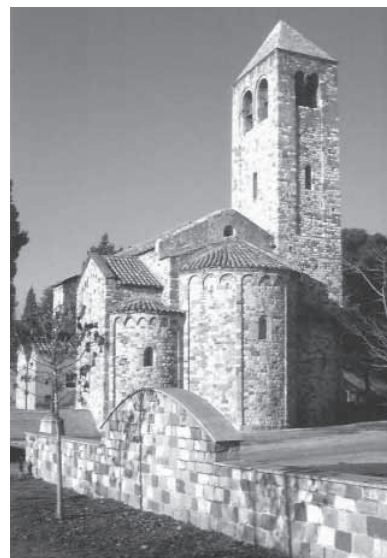
Aquest campanar és del segle XII, de base rectangular, ja que un costat fa 6 metres i l'altre 4. A mitja alçada, a 8 metres del sòl, té un fris d'arcs cecs i un de dents de serra; el cos superior presenta unes àmplies cantoneres ressaltades a

manera de lesenes o bandes llombardes. La cel·la està dotada de finestres geminades d'arc de mig punt, dues a cada costat, tant als llargs com als curts; només en els llargs hi pengen campanes. L'alçada total fa 27 metres, una alçada notable, poc freqüent en temples modestos com aquest de Santa Maria.

No té escala interior. Per accedir a la cel·la s'ha de fer ús d'escales de mà: per pujar sobre la teulada de la sagristia (costat de migdia), per accedir a la del temple i, des d'ella, per arribar a una de les finestres baixes de migdia del temple tancada per una reixa; per l'interior hi ha una breu escala fins a la cel·la.

És freqüent, en les esglésies romàniques, les baixes sobretot, que el seu cam-

panar no tingui escala interior i calgui pujar-hi per sobre la teulada. Així ho veiem, per exemple, a Santa Maria de Terrassa (conjunt d'esglésies visigòtiques i romàniques), Abrera (Baix Llobregat), Tavèrnoles, Sant Julià Sassorba (Osona), Moja (Alt Penedès) i moltes altres. Una excepció seria la de Sant Sebastià de Montmajor al municipi de Caldes de Montbui, al Vallès.

Llibres

Guia bíblica

L'Antic Testament intimida molta gent: multiplicitat de llibres, diversitat d'estils, allunyament cultural, fins i tot religiós. Per on comencem? Com ens hi orientem? Per moure-s'hi cal una guia. Historiadors, arqueòlegs, exegetes i teòlegs ofereixen sense parar nous elements que ens permeten arribar a un millor coneixement de la Bíblia i del seu context. Amb aquest esperit han treballat els autors d'aquesta excel·lent guia.

Gérard Billon i Philippe Gruson, Para leer el Antiguo Testamento. El Primer Testamento en sus textos. Editorial Verbo Divino, Estella 2009, 191 pàg.

Reflexió
estimulant

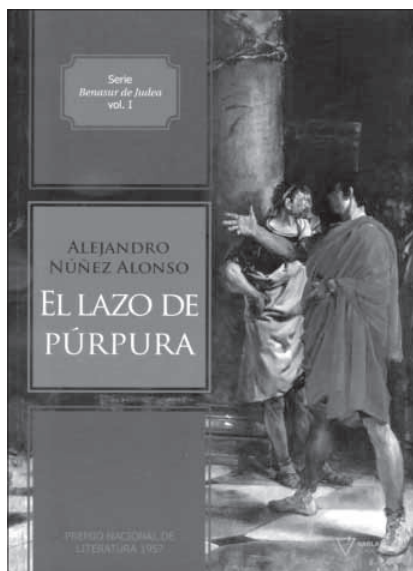
En un futur no gaire llunyà, una estudiant anomenada Anaximandro es presenta al rigorós examen d'ingrés a l'Acadèmia, òrgan de govern de la societat utòpica en què ha crescut. Aquest llibre pot definir-se com una faula especulativa emocionant, thriller filosòfic i meditació humanista. Recorre als pensadors grecs més rellevants per dur a terme una estimulante reflexió sobre la fragilitat de la nostra civilització occidental.

Bernard Beckett, Génesis. Ediciones Salamandra, Col·lecció Narrativa Salamandra, Barcelona 2009, 158 pàg.

Document
històric

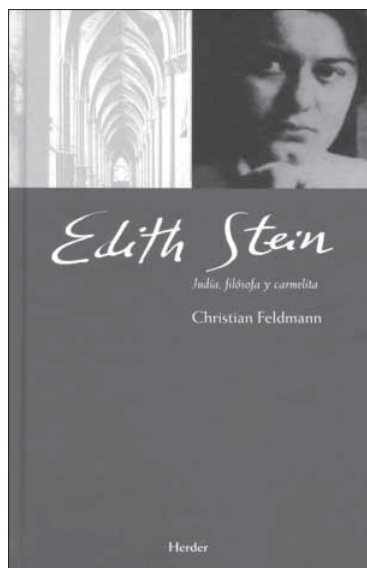
Benasur de Judea és el prodigiós personatge central d'aquesta apassionant novel·la. Les seves aventures amoroses, intrigues polítiques i negocis tenen per marc el món romà de Tiberi, que l'autor, Alejandro Núñez Alonso (1905-1982), reconstrueix de manera versemblant i viva. Es tracta d'un document històric, ple d'interès a causa de la seva trama vigorosa, la humanitat dels personatges i la reconstrucció fidel de ciutats com Roma, Alexandria o Jerusalem.

Alejandro Núñez Alonso, El lazo púrpura. Nabla Ediciones, Sèrie Benasur de Judea (vol. I), Barcelona 2008, 719 pàg.

Un cant a la
maternitat

En aquesta obra es publiquen alguns dels textos cabdals sobre la maternitat: des de sant Agustí fins a Jane Austen, passant per Ovidi, Chéjov o Emilia Prado Bazán. També compta amb il·lustracions de mestres com Eugène Delacroix, Gustav Klimt, Pablo Picasso o Henri de Toulouse-Lautrec. L'editora Laura Freixas afirma en el pròleg que són escasses, en la literatura, les mares «que s'expressen sobre la maternitat en primera persona».

AA.DD., Libro de las madres. 451 Editores, Madrid 2009 Col·lecció 451-zip, 254 pàg.

Un testimoni
commovedor

L'escriptor Christian Feldmann resumeix en aquesta obra els trets més excel·lents de la biografia d'Edith Stein, la primera santa d'origen jueu del món modern. L'autor reflecteix la riquesa d'aquesta gran dona, sens dubte un dels testimonis més commovedors i convincent del segle XX: la seva recerca insaciable de la veritat volent arribar a Déu no només amb el cor sinó també amb la raó i el seu interès per la reconciliació entre cristians i jueus.

Christian Feldmann, Edith Stein. Judía, filósofa y carmelita. Editorial Herder, Barcelona 2009, 151 pàg.

Un misteriós
retrat

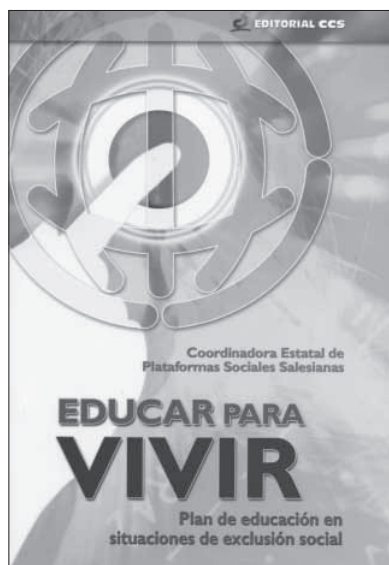
A Istanbul, el nou sultà demana a Yashim Togalu, un dels antics homes de confiança del seu pare, que investigui un rumor: diuen que a Venècia ha aparegut el retrat del sultà Mehmet el Conqueridor, pintat per Bellini. Com que l'Alcorà prohibeix la representació de figures humanes, el sultà no vol que el retrat estigui exposat a les mirades dels infidels. Nova novel·la de l'escriptor Jason Goodwin, autor de *La serpiente de piedra*.

Jason Goodwin, La carta Bellini. Edicions de 1984, Col·lecció Mirmanda, Barcelona 2009, 335 pàg.

Pla d'educació

Després de vint anys d'establir una xarxa de recursos amb un estil educatiu preventiu i integral seguint la Proposta Salesiana en Marginalització, els autors han escrit aquest pla d'educació per a situacions d'exclusió social. Aquest pla ofereix suggeriments per educar quatre dimensions bàsiques en l'ésser humà: l'afectivo-sexual, la moral, la social i la recerca del sentit de la vida. És el resultat d'una gran tasca de coordinació.

Coordinadora Estatal de Plataformas Salesianas, Educar para vivir. Plan de educación para situaciones de exclusión social. Editorial CCS, Madrid 2009, 320 pàg.

Començar de nou

Aquest llibre se situa al Brasil, als anys cinquanta, país al qual van arribar Bernardo i Albino. Dos gallecs que, davant d'una sèrie de dificultats, no van trobar cap més solució que abandonar-ho tot i començar de nou. Amb una narrativa subtil i evocadora, el periodista Jorge Díaz recrea en una atmosfera suggeridora i, alhora, perillosa, dos personatges superats pels capricis del destí i les màfies poderoses. Es tracta de la seva *opera prima* literària.

Jorge Díaz, Los números del elefante. Editorial Planeta, Col·lecció Autores Españoles e Iberoamericanos, Barcelona 2009, 426 pàg.

Crítica literària

Cristóbal Sàrrias

Compromís sense resposta

La recent novel·la de Lluís-Anton Baulenas, Premi Sant Jordi 2008, explica l'aventura vital d'una jove revolucionària, Berta Panatis, que rep l'encàrrec del partit comunista, en el qual milita, d'assassinar el dictador Miguel Primo de Rivera. Som a la primera meitat del segle XX.

Mentre espera l'ordre directa per executar el general dictador, la Berta, juntament amb el seu pare, se'n va a viure en un petit poble dels Pirineus, a prop de Ripoll, on passa sis anys, entre el 1923 i el 1929, incomunicada i abandonada, sense rebre notícies dels camarades, sense diners, morta de gana i de fred, sent estranya per a un poble que s'interroga sobre la seva personalitat i que sospita de tots els seus actes.

Primer de tot, convé tenir en compte que no es tracta, segons l'autor, de «cap novel·la històrica, sinó d'un títol d'argument i personatges, que reflexiona pràcticament sobre les utopies que es poden intentar aplicar, però que és molt difícil que triomfin a causa de la complexitat del món i de la mateixa naturalesa humana».

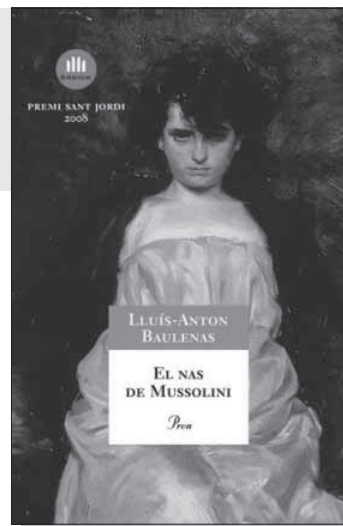
Tota la narració d'alguna manera ens trasllada a l'interior del dinamisme vital

d'una persona, que creu en el que és impossible, dirigida per unes conviccions que, en realitat, acaben sent una mordassa que la immobilitza, en nom d'una acció irrealitzable. Berta és la joguina de l'«aparell» el qual se'n desentén per la mateixa raó que l'ha intentat utilitzar.

Tot i que no es tracta de cap reflexió política directament, és evident que hi ha un judici crític subjacent, que no compromet l'autor en cap aspecte de qualsevol militància prèvia, ja que es tracta d'una evocació merament circumstancial del moment històric en què situa l'acció.

L'argument està molt ben exposat, amb pocs recursos a causa de la seva estructura, però molt ajustat perquè ens introdueix en la circumstància personal d'una dona que veu com tota la bastida de les pròpies creences i compromisos revolucionaris s'esfondra.

Lluís-Anton BAULENAS
El nas de Mussolini
Proa, Barcelona 2009, 325 pàg.

Baulenas sap moure els fils dels titelles i dona aparença de realitat a un escenari que podria caure en llocs comuns de decepcions, nostàlgies o retrets. La psicologia d'una dona d'acció i de compromís està

reflectida en aquest cercle viciós d'acció i desengany. És el paper que ha de desenvolupar aquesta revolucionària, condemnada a un ostracisme que està en contradicció amb els seus projectes més utòpics. En plena bullició de la revolució russa, i amb una dona a la muntanya, símbol de la màxima llibertat, però tancada en ella mateixa, en descomposició, i amb unes fortes conviccions que es resisteixen intrè-

pidament abans de caure en derrocades. Segons confessa Baulenas, per a ell, els somnis utòpics de la Berta, com els dels autèntics revolucionaris compromesos, no són impossibles d'executar, però també es trenquen quan es converteixen en realitat, tant per la complexitat del món com per la mateixa naturalesa humana.

Segons ell —i és el seu missatge implícit— moviments com el comunisme «acaben només per sobreviure a si mateixos, sigui com sigui, i gràcies, moltes ocasions, a persones de bona fe, que se'ls creuen».

Tot i que afirma explícitament que no es tracta de cap reflexió política ni política, es veu clarament que la base de les seves intencions és, precisament, que el lector tingui davant seu «la desgràcia profunda d'una dona que actua per conviccions en un món on el comunisme ja és una utopia feta realitat gràcies a la Revolució Russa, però amb una Unió Soviètica que ha entrat en contradiccions greus».

Crítica teatral

Andreu Sotorra

Escriptor, periodista i col·laborador de Ràdio Estel

Mort en Manelic, mort el verí?

TERRA BAIXA / D'Àngel Guimerà.

INTÈRPRETS: Babou Cham, Roser Camí, Joel Joan, Àngels Bassas, Mingo Ràfols, D. Gómez, S. Egea i P. Blasco.

DIRECCIÓ: Hasko Weber.

Teatre Romea. Barcelona. Fins al 7 de juny.

Què serà de nosaltres a partir d'ara sense en Manelic? Ens podem permetre el luxe que algú li engegui un tret i el faci passar a millor vida? És veritat que, malgrat el tret, els mites no moren mai? Aquest és un dels canvis més radicals, entre d'altres, d'aquesta nova versió de *Terra baixa*, revisada per la dramaturga italiana, Kekke Schmidt (Torí, 1960), i dirigida per Hasko Weber (Dresden, 1963), director del Teatre Nacional de Stuttgart.

La mirada forana sobre una obra que ha sobreviscut en el temps és més que convenient. Per tant, al costat de la recomanació que tothom qui vulgui mantenir una relació umbilical amb el teatre propi hauria de veure aquesta nova *Terra baixa*, també cal dir que, si ho fa, ha d'estar disposat a reconèixer els seus mites com a éssers capaços de resistir la cirurgia estètica contemporània.

Fet això, no se sorprendrà que l'acció ja no transcorri en un molí fariner sinó en un bar situat en un espai geogràfic imprecís, que tant podria ser l'urbà, a la Barcelona més mestissa del Raval, o el pseudorural, un club de carretera més pròxim a la muntanya. Tampoc s'ha de sorprendre que la Marta obri el joc i faci de narradora en *flashback* d'uns fets que l'han marcada des de petita, i que ho faci des de la posició

Roser Camí i Joel Joan (Marta i Sebastià). Al fons, Babou Cham (Manelic).

de vídua encara amb la ferida oberta.

I en Manelic? El canvi és, no el que en diríem radical, sinó racial. Un Manelic africà, sense papers, arribat amb pastera i protegit per l'amo Sebastià que té l'objectiu de complir els seus interessos creats: casar l'immigrant amb la Marta perquè, un cop desfet, aparentment, l'abús d'amo i

senyor sobre la Marta als ulls de tothom, pugui fer el seu matrimoni amb la noia rica que l'ha de salvar de la bancarrota dels seus negocis i les seves hipoteques.

I aquest és el panorama i la proposta. Ara només cal posar en marxa la història, que té un tant per cent de creïble i un tant per cent de guió de pel·lícula de mafiosos. Costa creure, per exemple, que un propietari, possem per cas, de negocis del Raval, s'entregui encara a mantenir ramats de cabres allà dalt a la muntanya. On...? A Collserola...? A Montjuïc...? I el llop, es pot matar avui essent com és una espècie protegida?

Però prevencions com aquestes se superen ràpidament gràcies a la interpretació global, a l'escenografia, als afegits musicals i a la reconversió que s'ha fet: convertir *Terra baixa* en un reflex, primer del racisme i, després, de la violència de gènere. L'obra manté el fons del drama. Però no en la seva plenitud romàntica. El poder sempre acaba dominant-ho tot. La mort és l'única destinació dels qui gosen enfrontar-s'hi. Mirada pessimista des dels ulls d'avui que fuig de l'heroisme d'un Manelic salvatge que mata l'amo, que mata el llop, i s'endú la Marta cap a la terra alta, on encara s'hi pot viure en pau, lluny de les vileses de la terra baixa.

Una escala altíssima, de vint graons, és la porta d'entrada i sortida de tots els personatges. A baix, el bar. Els intèrprets fan còmplices de les seves accions els espectadors: «Rieu, rieu, apa, rieu tots!», provoca Manelic a l'auditori quan, a escena, es mofen de la seva condició i negror de pell. Babou Cham, aquest actor africà establert a Catalunya de fa uns anys, ha

acceptat un dels seus reptes més importants fins ara. Li costarà treure's del damunt el pes d'un Manelic com el seu. I segurament li marcarà un abans i un després en la seva trajectòria. S'ho mereix. La seva aportació és, per descomptat, essencial en la proposta d'aquesta *Terra baixa*.

Roser Camí perfila una Marta lluny, esclar, de les Martes històriques i de les més recents (l'Emma Vilarasau del Lliure al Mercat de les Flors, 1990; i Marta Marco al Teatre Nacional de Catalunya, 2001), amb moments brillants en solitari, enfrontada a breus monòlegs molt perillosos que es matisen amb una capa de pintura nova i que sonen com a reescrits per un Guimerà modern. Joel Joan, senyor de cap a peus —un se l'imagina fatxendejant pel Raval entre pakistanesos, marroquins, sud-americans o filipins, amb vestit i barret blancs, i ni s'atreveix a preveure'n les conseqüències de l'expectació que provocaria— dona també un aire nou a un Sebastià que darre la seva cuirassa de poderós amaga la feblesa de la desesperació, una ullada a la desesperació dels que, enduts per l'ambició dels guanys, han acabat ara en la misèria a causa de la crisi econòmica.

De moment, una cosa queda clara: Manelic continua cridant, escales amunt: «He mort el llop, he mort el llop!» Ah, però la Marta es queda a baix, al bar, mentre ell corre cap a la mort. Sona el tret i es fa el fosc. I un té ganes de cridar des de la platea: «Han mort en Manelic! Han mort en Manelic!» Però les bones maneres instal·la des en el gremi del teatre actual recomanen callar i aplaudir educadament. I fer un mutis reflexiu camí de casa.

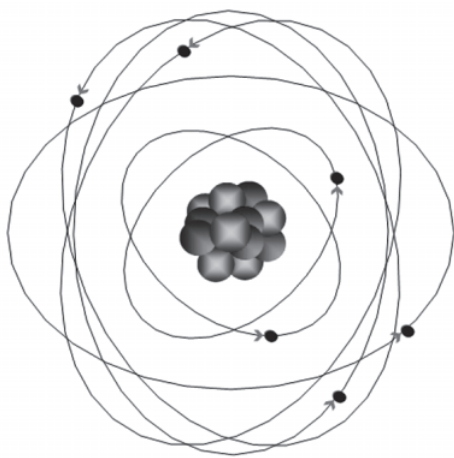
Actualitats científiques

Nova sèrie d'articles

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Era l'any 1986 quan Edicions Terra Nostra, de *Catalunya Cristiana*, va publicar, en forma de llibre, el recull dels nostres articles que sobre el tema «La constitució de la matèria» havien anat apareixent en el setmanari. Va ser el número 4 de la col·lecció Cultura i Pensament, col·lecció que, assumida ara per l'Editorial Claret, ja ha arribat al número 24. D'ençà d'aleshores han passat moltes coses. I la ciència no s'ha aturat. Al llibre aquell hi posàvem de subtítol: «Dels quatre elements als quarks», com indicant que ja s'havia arribat a descobrir els íntims components de la matèria i es podia donar per completa la relació que hi fèiem. Però avui hem de dir que no era pas veritat. Quantes coses i coses han anat revisant, escatint, trobant i elucubrant els físics des

d'aleshores! El nostre llibre del 1986 ja no es troba al dia. Qui el llegeixi ja no podrà fer-se càrrec de fins on ha arribat la ciència actual per explicar la intimitat de la matèria. Per això ens hem decidit a tornar a tractar el tema i donar a conèixer als nostres lectors no solament les coses que s'han obtingut, gràcies als grans acceleradors de partícules, al llarg d'aquestes més de dues dècades últimes, sinó també les noves interpretacions que s'han ideat de resultats ja coneguts d'abans. Ara el subtítol podria ser: «Dels quatre elements a la teoria de cordes i supercordes.»

Som certament conscients de les nostres limitacions. Qui vulgui criticar la nostra exposició i la manera com

expliquem el que s'ha esdevingut, si ho fa amb tot el rigor d'un especialista en la matèria, segurament hi trobarà a faltar algunes coses i també que d'altres no són explicades amb prou detall. Però no pretenem, ni podem, fer tot un treball exhaustiu per a especialistes. Creiem que fins i tot els nostres lectors no ho voldrien tampoc. Només, això sí, procurarem que l'expert en la matèria no ens pugui acusar d'inexactituds, i exposarem amb senzillesa el que tota persona de mitjana cultura general pot comprendre sense dificultat. Això limitarà, naturalment, el contingut de l'exposició. Tanmateix pensem que serà suficient per donar a conèixer la gran complexitat que la ciència ha trobat en la matèria i com la intel·ligència humana, després de tants segles d'escatir-ne la composició, encara està molt lluny de la comprensió total. Això ens mostrarà, una vegada més, la meravella de la creació.

Haurem de repetir algunes de les coses ja dites al llibre del 1986, però per al bé del qui ens llegeixi; que no hagi de consultar aquell resum fet aleshores, per fer-se càrrec de tot.

La intimitat de la matèria

Els primers filòsofs grecs consideraren l'univers com un «cosmos», paraula que vol dir ordre, harmonia. I ben aviat plantejaren dues grans qüestions. La primera: com que aquest ordenament tan complex s'ha de poder explicar, deien, per una simplicitat subjacent, quin és el principi (o *arkhé*) component de totes les coses? Això era preguntar-se pel que és la matèria. I la segona qüestió era: el moviment o canvi, que s'observa en tot el transcurs dels esdeveniments que ens rodegen, com es pot realitzar? Aquest problema del canvi va preocupar unes quantes generacions de filòsofs. «El que és, és», deia Parmènides, com pot esdevenir una altra cosa? Els canvis només són aparença! En canvi Heràclit deia que l'única realitat és el canvi total «*panta rhei*», tot flueix. Plató, per resoldre el problema, recorregué al dualisme ontològic: el món de les idees (suprasensible) no canvia, només ho fa el sensible. Aristòtil ho resolgué dient que hi ha una matèria primera que es manté sempre intacta; en els canvis substancials només s'altera la forma. Així evitava que hi hagués anihilacions en els canvis... Tot això ens diu que la constitució de la matèria, d'una banda, i la seva activitat —que és el que ara en direm acció deguda a l'energia— de l'altra, eren dos interrogants importants per als primers pensadors de la nostra civilització nascuda a Grècia.

I encara són les preguntes que es fan els físics actuals: què són els últims components de la matèria? Unes cordes vibrants? I quina és la naturalesa de les forces que posseeix la matèria, i que, bo i desenvolupant energia, causen tots els canvis físics? Com actuen? Són les dues qüestions plantejades i tractades al llarg de més de dos mil·lennis i mig, i que, per molt que se n'hagin esbrinat moltes coses, encara no estan pas resoltes. És el que haurem d'anar explicant en les planes que seguiran.

Forces físiques

Comencem pels causants dels canvis. La física actual ens diu que són quatre forces: gravitatòria, electromagnètica, nu-

1 Matèria i energia componen el cosmos

clear forta i nuclear dèbil. Segons la teoria de la gran unificació a l'instant inicial, després d'originar-se el Big Bang, les quatre eren una de sola i es van anar diferenciant: primer es va separar la gravitatòria, després la interacció forta i finalment les dues restants. I aquestes quatre forces expliquen tota l'evolució de l'univers que en seguí.

Però, què és una «força»? La definició dels manuals és molt senzilla: tot allò que sigui capaç de modificar l'estat de repòs o de moviment d'un cos. És clar que aquesta definició, simplement descriptiva, és útil per fer veure que la gravetat, per exemple, és una força, ja que fa caure els objectes que deixis enlaire, i que ho és l'electricitat també perquè es pot veure com dos conductors carregats d'electricitat del mateix signe es repel·leixen... Però no és una definició que ens manifesti la naturalesa d'aquestes forces. De què es val la gravetat per atraure els objectes pesants? Quin misteriós lligam s'estableix entre la Terra i els objectes de la seva superfície? Quan Newton establí la llei de la gravitació universal digué «*hypotheses non fingo*» (no faig hipòtesis) perquè veia que no podia explicar l'acció a distància que semblava haver-hi entre els cossos materials. Ja veurem que la solució que hi dona ara la física (existència d'unes partícules intermediàries, els *gravitons*) no és pas una explicació aclaridora del tot. A més ningú no ha detectat encara aquests misteriosos gravitons. I què fa que dos cossos carregats amb electricitat del mateix signe es rebutgin? No és tampoc una resposta clara fer-ne responsables els *fotons*. Si diem que la força física és la *causa* del moviment, o sigui, del canvi físic que s'esdevé, què en traiem? La paraula *causa* no ens aclareix d'on treu la matèria la capacitat d'actuar. La força gravitatòria del Sol fa 4.600 milions d'anys que reté la

Terra en òrbita i encara ho farà durant molts milers de milions d'anys més, quants gravitons han sortit de l'astre rei del sistema solar? No fa pensar tot això?

I per què les quatre forces físiques són tan diferents? L'electromagnètica i la gravetat s'estenen fins a l'infinit mentre que les dues nuclears són només de curt abast: per què actuen tan diversament sobre les partícules de matèria? I per què són quatre? Quina *causa* les va separar als primers moments del Big Bang? Era la mateixa constitució de la matèria la que tenia la capacitat de separar-les així? No podria ser, més aviat, que fossin quatre de diferents des del primer instant? I si tota actuació de les forces que origini un canvi és un consum d'energia, d'on treuen l'energia? O, millor, què és l'energia? I d'on ve que n'hi hagi al cosmos?

Com es pot veure, hi ha moltes preguntes a fer. Fins ara només s'han pogut respondre a mitges. És interessant seguir-ne la història, però a la gran unificació no s'hi ha pogut arribar per ara. Ja n'anirem parlant.

I què és la matèria?

Quina definició se'n pot donar? Dir que cos material és tot allò que formi part de l'univers físic no ens diu pas quina n'és la naturalesa. Potser caldria afegir-hi: i que tingui massa. Però com cal definir «massa»? És ben coneguda la fórmula d'Einstein $E=mc^2$ que mostra l'equivalència entre massa i energia. Serà, doncs, la matèria el mateix que l'energia? Així ho diuen molts: dos aspectes d'una mateixa realitat ja que es poden transmutar l'una en l'altra. Però *massa* és una qualitat de la matèria, no la mateixa matèria. Si es confonen és a causa de la definició newtoniana de massa: quantitat de matèria. Tanmateix no s'identifi-

quen; només hi ha una proporcionalitat: a doble quantitat de matèria doble massa. Cal recordar que la massa (inerta) d'un cos es defineix com el resultat de dividir la magnitud força per l'acceleració que hi produeix si s'aplica al cos. I que aquesta magnitud «massa» multiplicada pel quadrat de la velocitat de la llum correspongui a una energia, segons la fórmula d'Einstein, no presenta cap dificultat conceptual. Però dir que per això és la mateixa matèria la que es converteix en energia, no és correcte en bona lògica. La definició d'*energia* és: magnitud física que s'obté de multiplicar una força pel seu recorregut, $E=f \cdot s$, i també és, en un cos dotat de massa i en moviment, el valor $1/2 m \cdot v^2$. La matèria, dotada de massa, pot transportar energia, però no és energia. Segons una altra fórmula einsteiniana en un cos que es posa en moviment s'hi augmenta la massa, mantenint-s'hi la mateixa matèria. Això ens diu que la massa és una qualitat de la matèria, i és ella, no la matèria, la que pot variar i també transformar-se en energia.

Ara bé, hi ha encara una altra qüestió important: què és el que passa quan la massa (o part de la massa) d'un cos es transforma en energia? S'anihila la matèria corresponent a aquella massa perduda? Parlar d'anihilació en el món físic no té sentit. Potser seria millor dir que la matèria que ha perdut massa es converteix en matèria *imponderable*, sense pes, que vol dir sense massa. I quina mena de matèria és la imponderable? N'hi ha en el món físic? Doncs sí: els *fotons* transporten energia sense tenir massa. Dir que no són matèria perquè no tenen massa, no ho trobem adequat. No es pot pas dir que siguin entitats espirituals! Caldria ampliar, doncs, l'extensió del significat de *matèria*? Veiem que no s'ha de limitar a designar els cossos dotats de massa. Com definir-la, doncs?

Com pot veure el lector, els interrogants ja sorgeixen a l'hora d'aclarir els conceptes. I en veurem d'altres a mesura que desenvolupem la història de com s'han anat esbrinant els constituents de la matèria i les fonts de l'energia.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Cosas insignificantes ***

Director i guionista: Andrea Martínez.
Intèrprets: Bárbara Mori, Fernando Luján, Carmelo Gómez.
Gènere: drama.
Espanya-Mèxic, 2008, color. 100 minuts. / Públic: joves.

Esméralda guarda objectes inútils, i aparentment insignificants, que troba per casualitat, a l'interior d'una caixa. Cadascun d'aquests artefactes, però, amaguen una història, un drama o un indicati d'esperança. En aquesta caixa convergeixen les històries dels habitants d'una gran urbs mexicana que, en certa manera, sense que els protagonistes en siguin conscients, s'entrecruen.

La directora i guionista mexicana Andrea Martínez va participar en el festival de Sundance amb el projecte *Cosas insignificantes*, que finalment es va materialitzar gràcies a la producció de Guillermo del Toro, Manga Films i Warner Bros Pictures. Malgrat tot, la idea i el resultat final són massa coneguts. Només cal pensar en les pel·lícules *Amores perros*, *21 gramos* o *Babel* per adonar-se'n.

La manca d'originalitat en el plantejament se salva per unes històries força creïbles, tendres i menys forçades a l'hora d'enllaçar-se —en aquest sentit, allunyada de la ignorada *Cuatro vidas*— perquè, en ocasions, només coincideixen els protagonistes en una botiga. Martínez també fa servir els *flashbacks*, els *flashforwards* i els plans fixos, tan de moda en el cinema més *indie*.

Les històries parlen de la relació entre pares i fills, la comunicació en la parella, l'imperatiu de fer-se gran abans d'hora, la soledat, la responsabilitat que exigeix ser pare i les ànsies de ser estimat. En definitiva, *Cosas insignificantes* fa servir amb bon gust les constants en aquest tipus de cinema, però amb una manca d'originalitat important. Malgrat tot, és agradable de veure.

• Humor: 0; acció: 0; violència: 0,5; sexe: 1; llenguatge col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Genova ***

Director: Michael Winterbottom.
Guionistes: Michael Winterbottom i Laurence Coriat.
Intèrprets: Colin Firth, Hope Davis, Perla Haney-Jardine, Catherine Keener.
Gènere: drama.
Regne Unit, color, 2009. 89 minuts. / Públic: adults.

Kelly i Mary han perdut la mare en un accident de cotxe al qual elles van sobreviure. El pare, Joe, decideix que han de passar un any a Gènova per allunyar-se de la casa i llocs que els porten tants records. A la ciutat italiana, cada membre de la família cercarà la manera de superar l'absència de Marianne: Mary, la petita, veurà la seva mare contínuament; Kelly, l'adolescent, es refugiarà en les sensacions i els nois i Joe patirà la incomunicació amb les seves filles alhora que provarà si és capaç de mirar el futur.

Michael Winterbottom (*Camino a Guantánamo*, *Un corazón invencible*) va concebre la pel·lícula a partir del llibre *Moderato cantabile*, de Duras. El director anglès reprèn el millor del seu cinema social, per la sensació de perill i amenaça que cau sobre els protagonistes en les situacions més quotidianes i, sobretot, la part més emotiva i intimista, on es manifesta la importància que s'atorga a la família.

Amb el mateix estil fotogràfic i de realització que en moltes de les seves produccions —càmera en mà, primers plans conduïts com un documental, ús majoritari de la llum natural i forta improvisació per part dels actors—, *Genova* sap convertir les mirades quotidianes dels personatges en moments

de bellesa narrativa. Aquesta sensació de proximitat amb l'espectador, que no ve donada només per una temàtica tan intensa dels protagonistes en les seves rutines més elementals.

La pel·lícula de Winterbottom és un trist, però esperançat, retrat del patiment d'una família trencada i de com aquestes ferides intenten guarir-se;

de vegades, per camins equivocats i d'altres, de manera més encertada. En aquest sentit, l'evasió de Kelly cap al seu costat més provocatiu o la de Mary cap al més espiritual són molt versemblants, tot i que doloroses per a un pare que no sap conduir aquesta situació. El sentiment de culpa també oscil·la en una pel·lícula magníficament interpretada, sobretot per les seves dues actrius més joves.

• Humor: 0; acció: 1; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

Resistencia ***

Director: Edward Zwick. / Guionistes: Edward Zwick i Clay Frohman.
Intèrprets: Daniel Craig, Liev Schreiber, Jamie Bell, Alexa Davalos.
Gènere: drama bèl·lic.
Estats Units, color, 2008. 137 minuts. / Públic: adults.

Èpica història de família, honor, venjança i salvació a la Segona Guerra Mundial. Som a l'any 1941 i els jueus d'Europa oriental són massacrats a milers. Tres

germans aconsegueixen escapar d'una mort segura i es refugien als densos boscos del voltant de casa seva, que coneixen des de la seva infància. Allà inicien la seva lluita desesperada contra els nazis.

La pel·lícula es basa en un llibre de no ficció que recull la història d'aquests tres germans jueus bielorussos, els Bielski, que van salvar, amb el seu esforç i lideratge uns 1.200 jueus. Zwick reprèn el pols dramàtic d'algunes de les seves pel·lícules —com *Diàmate de sang* o *Tiempos de gloria*—, on les persones es troben al límit de la supervivència i sempre en relació directa amb la justícia i els

drets humans. *Resistencia* parla de l'esperit de lluita contra la passivitat i de la dificultat de mantenir la dignitat enmig d'unes condicions de vida material-

ment i moralment pèssimes.

Interessant pel poc explorat d'aquest aspecte de la història i de la geografia europea, el film és una mica fluix en el seu desenvolupament. Alhora, un dramatisme forçat, també en els actors, l'allunya de l'espectador mitjà. No obstant això, és una ocasió digna d'apropar-se a un territori, en tots els sentits, ric per aprendre de la capacitat de resposta de la naturalesa humana davant l'adversitat.

• Humor: 0; acció: 1; violència: 2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

• Extres DVD: idiomes i subtítols: anglès, castellà, català; audiocomentaris del director.

El món de la televisió

► **iBucea Olly! ******

De dilluns a divendres - 08.50 h. - La 2

Olly és un petit submarí que patulla juntament amb la seva companya Beth. La seva feina consisteix a mantenir el moll en perfectes condicions: revisar guies de suport, esquerdes, fissures... D'aquesta manera aprenen, juntament amb els seus amics a ser uns exploradors excel·lents de l'oceà. Es mostra als més petits un ecosistema submarí molt original i divertit. És una sèrie d'animació imaginativa en 3D produïda al Canadà que, amb una posada en escena colorista, uns personatges originals i unes històries senzilles, es tracten valors com l'amistat, la responsabilitat i el treball en equip. La tècnica acurada i la creativitat dels il·lustradors aporten a aquesta sèrie una gran abundància d'imaginació molt encertada per als més petits.

► **Info K *****

De dilluns a divendres - 10.10 i 19.30 h. - K3

Info K és un informatiu infantil i juvenil que s'emet en directe. La necessitat d'aquest programa és òbvia: si la informació és un dret de les persones, cal informar també els nens i joves; això sí, amb un llenguatge intel·ligible i una selecció d'imatges acurada. A diferència de la resta de noticiaris, *Info K* no té una estructura marcada. Els temes es tracten segons l'actualitat o el valor afegit que se'ls pugui donar.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El primer cafè
09.30-13.00 Radiofórmula
13.00-13.08 Cant de la Salve i el Virolai
13.08-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta blau
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 Parlem d'empresa
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
21.00-22.00 Temps d'escolta

00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dijous

19.00-19.20 Estel solidari
19.30-19.45 Els germans orientals
19.45-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 Mirades
23.00-00.00 Projectes
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
02.00-02.00 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.00-02.10 Música instrumental-Radiofórmula
02.10-06.50

Divendres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 Catalunya sense barreres
20.00-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 A peu de carrer
23.00-00.00 Amb llum pròpia
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dissabte

06.50-07.30 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
10.00-10.30 A tota costa
10.30-12.30 Trotamundos
15.00-15.05 Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05 Llibres a l'abast
17.00-17.05 Clip de teatre
18.00-20.30 Vida sana
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

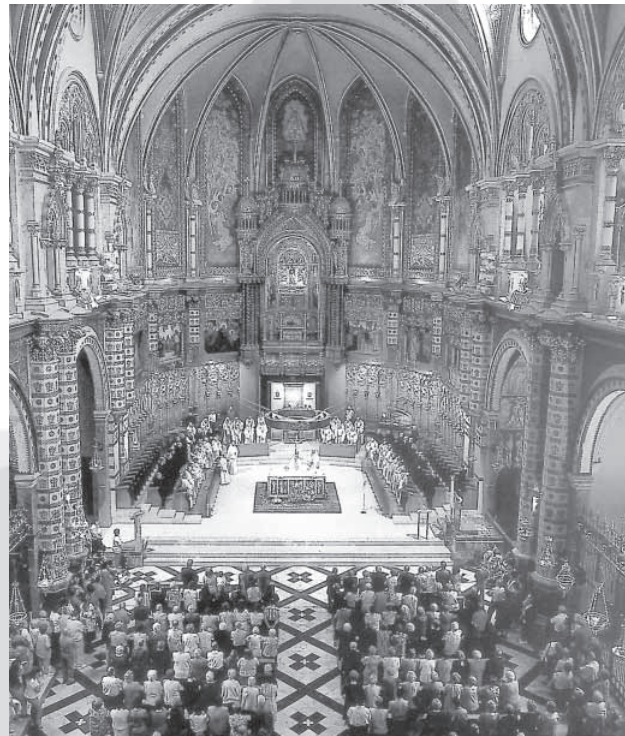
Diumenge

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.00 La Cantata i Dietari
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-10.05 Avui és festa
10.30-11.00 La taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa de Montserrat
12.30-14.30 Rutes per Catalunya
15.00-15.05 Cuina
16.00-16.05 Llibres
17.00-17.05 Crítica de teatre
18.00-18.30 La taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor amb la carta dominical (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-20.30 Església Viva
20.30-21.00 El campanar
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
00.30-01.00 Jazz
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

«De Montserrat, estel»

us ofereix en directe
des de la basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

I ara cada dia, de dilluns a divendres,
a les 13 h, Cant de la Salve i
el Virolai a càrrec de l'Escolania
de Montserrat

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4
■ Lleida 91.5
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3
■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimarts

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimecres

09.30 Informatiu matí
10.30 2/4 de salut
20.00 Un dia més
23.00 Arsènic per compassió

Dijous

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més
21.00 La Taula de l'Evangeli

Divendres

09.30 Informatiu matí
10.30 La nostra Església
20.00 Un dia més

Dissabte

12.30 2/4 de salut

Diumenge

10.30 La Taula de l'Evangeli
18.00 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h, Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» del Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe metropolità de Barcelona. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 17

08.45 Shalom

Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.00 Islam hoy

Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

09.15 Buenas noticias TV

Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.

10.00 Últimas preguntas

«50 aniversario de Manos Unidas.»
Enguany se celebra el 50è aniversari de Manos Unidas. Avui coneixerem com desenvolupen la seva tasca a Espanya i arreu del món.
Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

«Encuentro Madrid.»
El programa ens descobreix Encuentro Madrid, un esdeveniment consolidat que cada any apropa a la Casa de Campo una proposta en la qual dialoguen, de manera molt atractiva, la fe i la cultura. Rafael Gérez, director, i Manuel Eusebio, responsable de voluntaris, ens donen la benvinguda i ens descobreixen els objectius de l'organització.
Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Missa

Amb la participació d'una coral convidada.
Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 Els camins de la calma

Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central. Director: Ferran González.

11.30 Pueblo de Dios

Els temes que tracta són, principalment, experiències,

es, iniciatives, activitats o persones compromeses en accions de solidaritat, tant a Espanya com a l'estranger. Director: Julián del Olmo.

TV-3

Diumenge 17

09.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

TVM (televisió de Mataró)

Cada divendres

21.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 13.00 h i el diumenge a les 13.00 i a les 22.00 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

MAIG ÉS EL MES DE MARIA, MARE DEL BELL AMOR

INTERNET

- **MISSES.**— La pàgina www.misas.org, que porta deu anys en actiu, s'ha rellançat amb nous serveis, entre ells un mapa de la zona on es troba el temple buscat.

ALTRES BISBATS

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 21 al 27 de juny, predicats per Gaspar Hernández, a la casa d'exercicis de Sigüenza. Més informació: tel. 949 390 300.
- **TROBADES MISSIONERES DE SILOS.**— Cristians Sense Fronteres organitza del 27 al 28 de juny un camp de treball per a nois a partir de 16 anys. Més informació: www.csf.es.

BARCELONA

- **EXPOSICIÓ «BÍBLIA I CULTURA».**— Del 15 al 27 de maig es pot visitar aquesta mostra al Museu de l'Es-

tampació de Premià de Mar. Més informació: tel. 937 524 225.

- **CINE-FÒRUM.**— El 16 de maig, a les 18.30, dins del cicle «Els genocidis del segle XX. Drets humans i dignitat de la persona a través del cinema», es projectarà *Los gritos del silencio*. Dirigeix el debat sobre el genocidi de Cambodja Joan Padro, crític de cinema, historiadore i musicòleg de la banda sonora cinematogràfica. Lloc: Universitat Abat Oliba, c/ Bellesguard, 30 – Barcelona.
- **ROSARI EN XINÈS.**— Amb motiu del mes de maig la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa convida el 17 de maig, a les 17.30, a resar el Rosari en xinès. C/ Consell de Cent, 110-118 – Barcelona.
- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 18 de maig, a les 19.00, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa a càrrec de Jaume Subirana, escriptor i professor universitari. C/ València, 244, 1r - Barcelona.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA BARCELONA

- **SANT PAU.**— El 18 de maig, a les 19.30, l'arquebisbat de Barcelona organitza a la catedral la conferència *Sant Pau, presoner i màrtir a Roma*, a càrrec de Giovanni M. Vian, director de *L'Os-servatore Romano*.
- **CAIXAFORUM.**— El 18 de maig, a les 19.30, conferència Rosa Massagué (periodista) sobre *El Regne Unit: l'herència de Blair*; el 19, a les 17.00, tarda de música sobre *Fanny i Felix Mendelssohn, més que germans*, amb Pere

Andreu Jarrod (realitzador i locutor de Catalunya Música). Més informació: av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 635, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El 18 de maig, a les 19.00, actuació de l'Esbart Manresà, amb *Centendansa*; el 20, a les 19.30, concert amb el programa *Una vetllada amb Schubert*; el 24, a les 18.00, concert de la BCC National Orchestra of Wales. C/Palau de la Música, 4-6 - Barcelona, tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: palau@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org.
- **FUNDACIÓ CLARET.**— El 18 i 25 de maig, a les 19.30, dins del cicle «Filosofia, tecnociència, religió: camins de pau?» Xavier Melloni, s.j., i José Sols, parlaran sobre *Les religions: de llavors de violència a llavors de pau*. Més informació: tel. 934 761 450.
- **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 20 de maig, a les 16.30, missa; a les 17.30, conferència de Mn. Jaume Berdoy sobre *Deu és acollidor*. Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.
- **FUNDACIÓ PER LA PAU.**— Cicle de conferències *En clau de pau. Itineraris vitals marcats per un compromís amb la pau*. La propera xerrada serà el 20 de maig, a les 19.00, a càrrec de Paco Cascón. Serà a la sala d'actes del Col·legi de Periodistes de Barcelona, rambla de Catalunya, 10, principal 1a. Inscripció prèvia: tel. 933 025 129, web: www.fundacioperlapau.org.
- **SANT JOSEP ORIOL.**— El 20 de maig, a les 20.15, eucaristia en commemoració del centenari de la canonització de sant Josep Oriol. Lloc: basílica de Sant Josep Oriol, c/Diputació, 145 – Barcelona.

- **INSTITUT EMMANUEL MOUNIER.**— El 21 de maig, a les 19.00, Joan Lluís Pérez Francesc parlarà sobre *Virtuts humanes per a la vida pública*. El Dr. Josep Maria Coll i Alemany rebrà el Reconeixement Emmanuel Mounier. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

- **SEMINARI CONCILIAR.**— El 21 de maig, a les 19.00, taula rodona sobre *La informació religiosa al segle XXI*. Hi participaran Oriol Domingo (periodista de *La Vanguardia*), Jordi Casabella (periodista d'*El Periódico*) i Mn. Jaume Aymar (director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel). Modera Rafael Jorba, periodista i membre del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

- **FÒRUM ALTAÏR.**— El 21 de maig, a les 19.30, Carme Muntaner (cap de la Unitat de la Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya) parlarà sobre *Terra incògnita*. Gran Via, 616 - Barcelona, tel. 933 427 170, fax 933 427 178, web: www.altair.es.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 22 de maig, a les 19.30, xerrada de Llorenç Puig sobre *Convidats a ser altres Crist*. C/ Anglès, 55 – Barcelona, tel. 932 038 915.

- **FOCOLARS.**— El 22 de maig, a les 19.30, grup de diàleg amb amics de diferents conviccions (c/Roger de Llúria, 116, 3r 2a – Barcelona).

- **FAMÍLIA FRANCISCANA.**— El 23 de maig, d'11.00 a 18.00, Jornada per commemorar els 800 anys de la família franciscana: invitació a les noies de Barcelona a celebrar-ho al monestir de les Clarisses de Pedralbes. Cal confirmar l'assistència: tel. 932 803 134 (convent) o 606 502 230 (M. Àngels).

- **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.**— Els Tallers d'Oració i Vida del P. Ignacio Larrañaga – Una nova evangelització, convoquen i animen a compartir una tarda de pregària amb el tema *Maria, dona de fe i Mare*. Serà a la Comunitat de Jesús, c/ Joan Blanques, 10 – Barcelona, el 23 de maig, de 18.00 a 20.00. Més informació: tel. 639 382 931 (Mireia) o 696 364 570 (Carmina).

- **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 23 de

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

ADOREM LA VIDA «AMAGADA»

40 Hores

CALENDARI DE L'ADORACIÓ CONTINUADA AL SANTÍSSIM SAGRAMENT DURANT EL TEMPS PASQUAL I FINS AL CORPUS CHRISTI (16 d'abril - 14 de juny)

SETMANA DE L'11 AL 17 DE MAIG (5a setmana)

- **Oratori de Lumen Dei**, c/ Xuclà, 19. De les 8 del matí del dilluns 11, a les 24 h del dimarts 12.
- **Parròquia Santa Agnès**, c/ Sant Elies, 23. Dimecres 13, de 8 a 24 h.
- **Parròquia Sant Joan Maria Vianney**, c/ Melcior de Palau, 56. Dijous 14, de 8 a 20 h.
- **Parròquia Sant Miquel dels Sants**, c/ Escorial, 163. Dijous 14, de 9.30 a 22.30 h. Divendres 15, de 9.30 a 22.30 h. Dissabte 16, de 9.30 a 2 de la matinada.
- **Associació Christefideles laici**, c/ Consell de Cent, 474, baixos. De les 20 h del divendres 15 a les 8 del matí del diumenge 17.

SETMANA DEL 18 AL 24 DE MAIG (6a setmana)

- **Parròquia de Sant Sever i Sant Vicenç de Paül**, c/ Provença, 210. Dilluns 18, de 8 del matí a 21 h. Dimarts 19 i dimecres 20, de les 7.30 a les 21 h.
- **Parròquia Sant Joan Maria Vianney**, c/ Melcior de Palau, 56. Dijous 21, de 8 a 20 h.
- **Parròquia de Santa Maria del Remei**, plaça Concòrdia, 1 (M L3, Les Corts). Dijous 21, de 9.30 a 19 h.
- **Parròquia Santa Joaquina de Vedruna**, c/ Sant Hermenegild (capella del Santíssim, c/ de la Gleva, 25). Del divendres 22, a les 9.30 h, al dissabte 23 a les 9 del matí.
- **Religioses de Jesús Pacient**, c/ Gran de Gràcia, 177. De les 5 del matí del dissabte 23, a les 20 h del diumenge 24.

EL SEU PASSAT VA SER MOLT DUR. VOLEU MILLORAR-NE EL PRESENT?

Apadrineu un avi o una àvia!

Delegació de la Fundació Cristiana per a Nens i Gent Gran

C/ Arrabal, 13, baixos A
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206
www.dfcna.org
apadrina@ffundacioncristiana.es

Des del carrer

TONI GUERRERO PRESENTA «TIEMPO DE LÍRICA» A POPULAR TELEVISIÓN

Amb un ampli bagatge en el món de la ràdio i la televisió i després d'haver ocupat moltes responsabilitats en l'àmbit de la comunicació, Toni Guerrero capitaneja ara juntament amb Josep M. Damunt «Tiempo de lírica», un espai de Popular Televisión (Grupo COPE) dedicat al món de la sarsuela. Cada diumenge, des de les 18 h fins a les 20.30 h, s'emet una sarsuela gravada en directe als millors teatres de l'Estat espanyol amb la voluntat, confessa Toni Guerrero, de tornar a posar de moda un gènere que darrerament ha estat menystingut i que si no es promociona difícilment arribarà a les generacions més joves. Per sintonitzar Popular Televisión a Catalunya es pot fer a través de Digital +, ONO o Imagenio.

Josep M. Guix i Ferreres
Bisbe emèrit de Vic

«Catalunya és dels llocs on s'ha fet més sarsuela»

Carme Munté

—Com es defineix Popular Televisión?

—És una cadena de televisió familiar i d'inspiració cristiana. Partim de la base que el més important per a nosaltres és l'educació i el nostre leimotiv és la família i els valors humans vinculats a la informació, l'entreteniment, l'oci i la cultura. Fer un programa líric cada diumenge és clarament una proposta cultural. En primer lloc, perquè hi ha molt de jovent que ignora la importància de la sarsuela. En segon lloc, perquè volem impulsar el projecte *Operación Lírica*, que per primera vegada a l'Estat espanyol donarà una oportunitat a tots els cantants joves lírics perquè es puguin donar a conèixer. La nostra voluntat és que comenci ja de cara al setembre vinent i que també estigui vinculat a l'emissora de ràdio de la COPE. Hem de tenir en compte que són molts els valors joves en el món de la lírica als quals ningú no dona cap oportunitat.

—En l'actual oferta televisiva és gairebé una «revolució» un programa líric...

—Vaig apostar per aquest programa

perquè jo crec en la sarsuela i crec que encara hi ha moltíssima gent que en el seu moment van gaudir de la sarsuela, que els agrada i que prefereixen mirar *Tiempo de lírica* que un altre espai televisiu sense cap mena de rellevància. A més, en aquest moment pràcticament totes les cadenes de televisió fan més o menys els mateixos programes, i hi ha una gran manca de cultura.

—Falta més cultura en l'actual oferta televisiva?

—El primer que hauríem de fer en aquest país seria analitzar què és cultura o què es pretén per cultura. En aquest sentit, jo estic totalment convençut que tenim una gran manca de cultura.

—Costa, però, atreure els joves cap a la sarsuela?

—Mireu, durant dos anys vaig tenir l'oportunitat de dirigir *La antología de la zarzuela andaluza*, de José Tamayo, i de recórrer tot l'Estat espanyol. Vaig trobar-me amb molts joves que per primera vegada veien una antologia de la sarsuela i que realment es quedaven meravellats per la música, per la lletra... Això em va animar moltíssim. La sarsuela agrada si es promociona.

—La sarsuela sempre ha estat con-

siderada un gènere menor...

—Si tenim en compte les característiques de la producció, la posada en escena, el muntatge, veurem que l'òpera és diferent. I, de fet, la sarsuela té un component més familiar i és més entretinguda pel que fa a la música i la lletra. La sarsuela també és, per tant, més comercial i més popular. De tota manera, hem de pensar que en les sarsueles que emetem a *Tiempo de lírica* participen més de cent persones entre intèrprets, cor, orquestra, personal de muntatge, decorat, il·luminació... El cost, per tant, és molt gran.

—Quina és la realitat de la sarsuela a Catalunya?

—La realitat de la sarsuela a Catalunya no tan sols és importantíssima sinó que té una història que té molt a veure amb el que ha estat la sarsuela i amb el que jo estic intentant que torni a ser. Catalunya és un dels llocs on s'ha fet més sarsuela en el segle passat, el fet que els teatres s'omplissin evidenciava aquest interès del públic per la sarsuela. Al Paral·lel de Barcelona, per exemple, hi havia sempre tres teatres que feien sarsuela.

—Com animaria la gent a passar una bona estona mirant *Tiempo de lírica*?

—Els diria que hi trobaran una sarsuela gravada en directe i que es retrobaran amb moments de la seva vida en què van ser feliços. I a mi, com a comunicador, entre d'altres coses m'agrada oferir felicitat a la gent.

La carta magna del treball

El 15 de maig del 1891 aparegué l'encíclica *Rerum novarum* (RN), del papa Lleó XIII, considerada amb raó el document amb què la moderna doctrina social de l'Església empenygué oficialment el vol. Ben rebuda, en general, va produir una sotragada molt forta arreu del món: entre els catòlics i els no creients, entre els treballadors i els empresaris, entre els governants i el poble senzill. La raó d'aquesta ressonància fou que aparegué en el moment adequat, quan la situació social dels treballadors era insuportable, i de tot arreu s'alçava un clam adolorit, moltes vegades inflammat d'odi i de ràbia,

per sortir d'aquell infern. La RN fou, d'alguna manera, el complement i rèplica del Primer de Maig, la festa internacional del treball, instituïda com a jornada de lluita pel Congrés Internacional Socialista (París, 14-20/VII/1889).

Fins a mitjan segle XIX, en diferents països d'Europa, les dones i els infants menors de deu anys treballaven a les mines, fins i tot a la nit. La jornada laboral era d'unes 10-16 hores, sovint gairebé a les fosques, amb una calor o un fred inaguantables i amb una ventilació defectuosa; els salaris eren de fam... L'any 1902, a Vic, aparegué un imprès que denunciava una fàbrica de la ciutat on quatre obreres eren obligades a treballar de les cinc del

matí a les set del vespre, amb només quinze minuts de descans a les quatre de la tarda... La RN —petita llavor oficial de la doctrina social de l'Església— denunciava aquesta trista situació i fa una crida a posar-hi remei. Després de Trento i abans del Vaticà II, pocs documents eclesials han tingut tanta ressonància i efectivitat.

Els qui reberen amb més alegria la RN foren els obrers cristians, els quals volgueren manifestar el seu agraïment al Papa amb peregrinacions massives a Roma. Entre l'episcopat espanyol, on tingué més bona rebuda fou a la província eclesiàstica Tarraconense (carta col·lectiva, i bisbes Messeguer, Català i Morgades), a Madrid (cardenal Sancha) i a Oriola (bisbe Maura i Gelabert)... També el tractat de Versalles (1919), en ocupar-se de la qüestió obrera, sembla inspirar-se en la RN, quan defensa que el treball no és una mercaderia; que els obrers tenen el dret d'associar-se; que cal respectar-los la jornada de vuit hores i el descans dominical. Benet XVI vol enriquir el llegat social pontifici que va de Lleó XIII a Joan Pau II.

Pensant-ho millor

Les emocions

Eduard Brufau

El món contemporani assisteix a uns canvis socials, tecnològics, culturals i econòmics molt accelerats i profunds. Aquesta transformació, però, no es limita a aquests àmbits, sinó que afecta directament la manera de ser i de comportar-se de les persones. Un dels casos més sorprenents, encara que no se'n parli gaire, és la sobredimensió i el caràcter immediat que han pres les emocions, sobretot en la infància.

Per exemple, quan jo anava a escola —parlo de fa uns 20 anys— l'últim dia de curs tots els alumnes estàvem ben contents d'haver acabat les classes; només

pensàvem en les vacances, i la perspectiva de no veure molts dels companys de classe fins passat l'estiu no ens entristia gens ni mica. Des de fa pocs anys, en canvi, les escenes de l'últim dia de classe ens mostren d'una manera encara minoritària però creixent, com força nens i nenes ploren i s'abracen perquè durant tres mesos no veuran els companys... És evident que és una reacció exagerada, gairebé teatral, i que desapareix tan ràpidament com es manifesta. No es tracta, per tant, d'un sentiment profund, perllongat i madurat, sinó d'una emoció superficial i fugissera. Emotivitat exagerada, creada per una societat frenètica i desconcertada.

Rauxa